

การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

นายมนตรี ภูมิภักดิ์

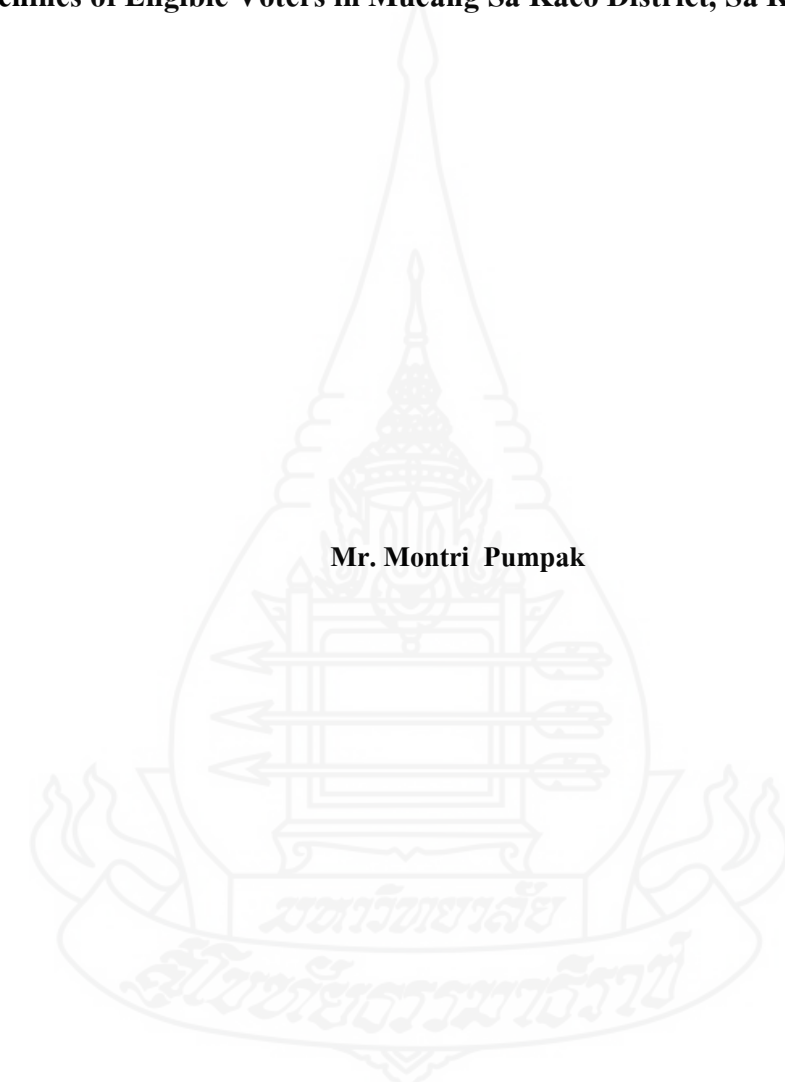

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Media Exposure and Perception of News about Electronic Vote Counting
Machines of Eligible Voters in Mueang Sa Kaeo District, Sa Kaeo Province**

Mr. Montri Pumpak

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Communication Arts
School of Communication Arts
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

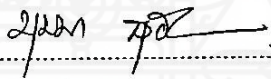
ชื่อและนามสกุล นายมนตรี ภูมิภักดิ์

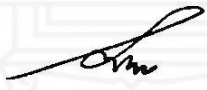
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

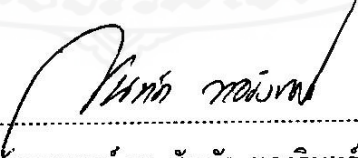
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. บุษบา สุธีธร

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุษบา สุธีธร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทร์พรรค)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันทิต ทองรินทร์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษา นายมนตรี ภูมิภักดิ์ **รหัสนักศึกษา** 2561500592 **ปริญญา** นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. นุชบา สุธีธร **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว ตามลักษณะทางประชากร 2) การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว ตามลักษณะทางประชากร 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จำนวน 400 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งๆ ที่มีเพศต่างกัน เปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีสิทธิเลือกตั้งๆ ที่มีอายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ต่อเดือนต่างกัน เปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งๆ ที่มีอายุ อาชีพ การศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไป และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนฯ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้มีสิทธิเลือกตั้งๆ ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนฯ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) การเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไป ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนฯ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนฯ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ในระดับปานกลาง การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนฯ ในระดับปานกลาง ส่วนการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไป ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนฯ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนฯ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ในระดับต่ำ และการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนฯ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนฯ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ในระดับต่ำ

คำสำคัญ การเปิดรับสื่อ การรับรู้ข่าวสาร เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

Independent Study title: Media Exposure and Perception of News about Electronic Vote Counting Machines of Eligible Voters in Mueang Sa Kaeo District, Sa Kaeo Province

Author: Mr. Montri Pumpak; **ID:** 2561500592;

Degree: Master of Communication Arts; **Independent Study advisor:** Dr. Bussaba Suteethorn, Associate Professor; **Academic year:** 2015

Abstract

The objectives of this research were to study (1) the exposure to different kinds of media with messages about electronic voting machines of voters in Mueang Sa Kaeo District with different democratic characteristics; (2) those voters' awareness of news about electronic voting machines; and (3) the relationship between voters' media exposure and their awareness of news about electronic voting machines.

This was a survey research. The sample population was 400 eligible voters in Mueang Sa Kaeo District, Sa Kaeo Province. Data were collected using a questionnaire. The data were statistically analyzed using percentage, mean, standard deviation, ANOVA and correlated coefficients.

The results showed that (1) there was a statistically significant relationship ($p < 0.05$) between the factor of sex and voters' exposure to the media of radio, newspaper and government employees. There was a statistically significant relationship ($p < 0.05$) between the factors of age, occupation, educational level, and income and voters' exposure to the media of television, radio, newspaper and government employees. (2) There was a statistically significant relationship ($p < 0.05$) between the factors of age, occupation, and educational level, and voters' awareness of general news about electronic voting machines and the benefits of electronic voting machines. There was a statistically significant relationship ($p < 0.05$) between the factor of income and voters' awareness of news about the benefits of electronic voting machines. (3) Exposure to television media and government employee media was related to voters' awareness of general news about the efficiency of electronic voting machines and the benefits of electronic voting machines to a medium level. Exposure to newspaper media was related to voters' awareness of general news about electronic voting machines to a medium level. Exposure to radio media was related to voters' awareness of general news about electronic voting machines, the efficiency of electronic voting machines and the benefits of electronic voting machines to a low level. Exposure to newspaper media was related to voters' awareness of news about the efficiency of electronic voting machines and the benefits of electronic voting machines to a low level.

Keywords: Media Exposure, Perception of News, Electronic Vote Counting Machines, Eligible Voters

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณาและการดูแลช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. บุษบา สุทธิธร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค ที่ได้กรุณามาเป็นกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณสุมลมาลย์ สร้อยรัตน์ บรรณารักษ์ ศูนย์วิทย์พัฒนา มสธ. จันทบุรี ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ มาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ คุณจิตตานันท์ คำมิ่ง หัวหน้าฝ่ายวิชาการสถิติและวางแผน สำนักงานสถิติจังหวัดสระแก้ว ที่ให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความช่วยเหลือในเรื่องการใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้วทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัย ธรรมมาธิราช และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิจัยในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุนช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุน และคอยเป็นกำลังใจ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงสมตามความตั้งใจ

มนตรี ภูมิภักดิ์

มีนาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	๗
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ปัญหาการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์	9
ทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร	23
แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะผู้รับสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะทางประชากร	27
เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์ข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของลักษณะทางประชากร	58
ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	60
ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนน อิเล็กทรอนิกส์	63
ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน	67
ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ	114
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	116
สรุปการวิจัย	118
อภิปรายผล	125
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	134
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	135
ข หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย	137
ค แบบสอบถาม	140
ประวัติผู้ศึกษา	148

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	48
ตารางที่ 3.2 แสดงผลการจับสลากเลือกตำบล/เทศบาลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	50
ตารางที่ 3.3 แสดงการกำหนดสัดส่วนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน.....	58
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการเปิดรับข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อประเภทต่างๆ	60
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเปิดรับ ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน.....	61
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการติดตามข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน.....	62
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	63
ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย.....	64
ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่อง ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	65
ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่อง ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง.....	66
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อจำแนกตามเพศ.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามอายุ.....	68
ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	69
ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	70
ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	71
ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	72
ตารางที่ 4.15 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามอาชีพ.....	73
ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	74
ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	76
ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	78
ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	80
ตารางที่ 4.20 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามการศึกษา.....	82
ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	83
ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	84
ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	85
ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	86

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	87
ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่.....	88
ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่.....	89
ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่.....	90
ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่.....	91
ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ สมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามเพศ.....	92
ตารางที่ 4.31 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอายุ.....	93
ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	94
ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพ ของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	95
ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	96
ตารางที่ 4.35 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพ.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	98
ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	100
ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่.....	102
ตารางที่ 4.39 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษา.....	104
ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	105
ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่อง ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	106
ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนน เลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่.....	107
ตารางที่ 4.43 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	108

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่.....	109
ตารางที่ 4.45 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	110
ตารางที่ 4.46 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงกับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	111
ตารางที่ 4.47 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	112
ตารางที่ 4.48 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	113
ตารางที่ 4.49 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อเสนอแนะ.....	114
ตารางที่ 5.1 แสดงสรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์.....	124

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
ภาพที่ 2.1 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 1 (TVM-A1)	35
ภาพที่ 2.2 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 2 (TVM-A2)	36
ภาพที่ 2.3 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 3 (TVM-A3)	37
ภาพที่ 2.4 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 4 (TVM-A4)	37
ภาพที่ 2.5 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 4 (เครื่องผสมหมายเลข)	39

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งเป็นขั้นตอนในการคัดเลือกผู้บริหารประเทศและผู้แทนของปวงชน เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ตลอดจนควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล รวมถึงการนำปัญหาความเดือดร้อนต่างๆ ของประชาชนไปเสนอให้ฝ่ายบริหารได้รับทราบเพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนอันเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนตามระบอบการปกครองประชาธิปไตย

การเลือกตั้งมีกระบวนการหลายขั้นตอน เช่น การแสดงตนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง การตรวจสอบผลการเลือกตั้ง เป็นต้น ขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะผลการเลือกตั้งจะออกมาเช่นไรย่อมขึ้นอยู่กับความสุจริตโปร่งใส ในการลงคะแนนเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง หนึ่งในปัญหาที่มีความสำคัญในการนับคะแนนเลือกตั้ง คือ ปริมาณบัตรเสียที่มีจำนวนมาก ก่อให้เกิดเป็นข้อถกเถียงถึงมาตรฐาน ในการวินิจฉัยบัตรเลือกตั้ง ว่าบัตรเลือกตั้งที่มีการลงคะแนนแล้วบัตรเลือกตั้งแบบใดจัดว่าเป็นบัตรเสีย แบบใดเป็นบัตรดี เนื่องจากในการวินิจฉัยบัตรลงคะแนนเลือกตั้งว่าเป็นบัตรเสียนั้น ขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของตัวบุคคลซึ่งก็ส่งผลกระทบไปถึงการประกาศรับรองผลการเลือกตั้งด้วย

นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 ประเทศไทยได้ใช้วิธีการเลือกตั้งเพื่อคัดเลือกตัวแทนเข้ามาบริหารประเทศ โดยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว 23 ครั้ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กำหนดให้การเลือกตั้งมีขั้นตอนที่แตกต่างออกไปจากกฎหมายเดิม ไม่ว่าจะเป็นการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง สูงกว่าการเลือกตั้งในอดีตเป็นอย่างมาก ซึ่งในการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาปี พ.ศ. 2543 ใช้งบประมาณ สูงถึง 2,302 ล้านบาท การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี พ.ศ. 2544 ใช้งบประมาณ 1,787 ล้านบาท และการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปี พ.ศ. 2548 ใช้งบประมาณ 2,400 ล้านบาท

เนื่องจากต้องใช้บุคลากรเพิ่มขึ้นในขั้นตอนของการนับคะแนนเลือกตั้งรวมในสถานที่เดียวกัน และ ยังต้องใช้เวลาข้ามวันข้ามคืนกว่าจะรู้ผลคะแนนการเลือกตั้ง รวมทั้งยังมีปัญหาเกี่ยวกับบัตรเลือกตั้ง อีก เช่น การพิมพ์บัตรสีจางไม่เท่ากันทำให้มีข้อครหาว่าเป็นบัตรเลือกตั้งปลอม จำนวนของช่องในการกาบัตรเลือกตั้งเกินกว่าจำนวนของผู้สมัครทำให้มีจำนวนบัตรเสียจำนวนมาก จำนวนบัตรเลือกตั้งในแต่ละเล่มมีจำนวนไม่เท่ากัน บัตรเลือกตั้งหาย บัตรเลือกตั้งขาดชำรุด การขนส่งบัตรเลือกตั้งที่มีค่าใช้จ่ายสูง ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้ความสนใจและได้มีการศึกษาแก้ไขปัญหาเพื่อให้การเลือกตั้งมีความสุจริตและเที่ยงธรรมมากที่สุด โดยมีการผลักดันเสนอขอแก้ไขกฎหมายให้นำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. 2556 - 2557 คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เข้ามายึดอำนาจและควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เพราะเกิดความขัดแย้งทางการเมือง และประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 สิ้นสุดลง ยกเว้นความในหมวด 2 พระมหากษัตริย์ และต่อมาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2557 โดยมีการจัดตั้งสภาปฏิรูปแห่งชาติ และองค์การต่างๆ เพื่อให้มีการปฏิรูปในด้านการเมืองและด้านอื่นๆ พร้อมทั้งให้มีการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ที่วางกฎกติกาการเมืองให้รัดกุม เหมาะสม ป้องกันและปราบปรามการทุจริต สามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็วและเป็นธรรม ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ได้ยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยขึ้น โดยในร่างรัฐธรรมนูญฯ กำหนดไว้ในมาตรา 103 วรรคสองว่า “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ โดยให้ลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละแบบแยกกันโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีอื่น”

ในส่วน of เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผ่านมาสํานักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้ร่วมมือกับบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ในการนำองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (information technology) มาใช้ในการสร้างเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบ เป็นเทคโนโลยีที่สามารถใช้ได้กับการเลือกตั้งทุกประเภท รวมถึงการออกเสียงประชามติ และการลงคะแนนถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ประกอบด้วยส่วนของเครื่องลงคะแนนและส่วนของเครื่องรวมคะแนน ทั้งนี้ก็อาศัยประสบการณ์ของประเทศอื่นๆ มาเป็นแนวทางในการวิจัยและพัฒนาโดยวิศวกรชาวไทย เพื่อให้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีคุณลักษณะเฉพาะ (specification) ที่เหมาะสมกับระบบการเลือกตั้งในประเทศไทย ที่มีทั้งการลงคะแนนแบบเบอร์เดียวและแบบหลายเบอร์ เช่น การ

เลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เลือกได้ 2 เบอร์ การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเลือกได้ 6 เบอร์ เป็นต้น จากการศึกษาวิจัยและพัฒนาของทีมวิศวกร บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2545 เป็นต้นมา สามารถสร้างเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบ และนำไปทดลองใช้ในการลงคะแนนเลือกประธานสภานักเรียนในสถาบันการศึกษาต่างๆหลายแห่ง รวมทั้งมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ มาโดยตลอด นอกจากการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่างๆ แล้ว ในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ.2555 จนถึงปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้นำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบ จำนวน 200 ชุด ออกไปสาธิตและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทดลองใช้กว่า 77 จังหวัดทั่วประเทศ มีผู้เข้าร่วมทดลองใช้แล้วประมาณ 5 ล้านคน และจากการสอบถามผู้เข้าร่วมทดลองใช้พบว่าโดยเฉลี่ยร้อยละ 80 มีความเชื่อมั่นในความเที่ยงตรงของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนอีกร้อยละ 20 ยังไม่แน่ใจ เนื่องจากเห็นว่าเป็นของใหม่ ควรใช้เวลาทำความเข้าใจก่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องประกอบไปด้วยปัจจัยที่สำคัญ คือ การประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ ความเข้าใจและการยอมรับก่อน

แนวคิดการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ใน คณะกรรมการการเลือกตั้ง โดย นายสุภชัย สมเจริญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง (สัมภาษณ์ 22 มิถุนายน 2557) ให้ความเห็นไว้ว่า “หากสามารถนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งได้ จะช่วยประหยัดงบประมาณ ไม่ต้องจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้งและเป็นการป้องกันปัญหาการปิดล้อมการพิมพ์บัตรเลือกตั้ง จัดการจัดส่งบัตรเลือกตั้ง แต่ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจเสียก่อน อีกทั้งต้องรอผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายก่อน...” รศ.สมชัย ศรีสุทธิยากร กรรมการการเลือกตั้งอีกท่านหนึ่ง (สัมภาษณ์ 13 กรกฎาคม 2558) ให้ความเห็นไว้ว่า “การนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งจะต้องมีการพัฒนาเครื่องลงคะแนนฯ ที่มีความยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเครื่องให้รองรับกับการเลือกตั้งที่มีความซับซ้อน แต่สิ่งที่สำคัญคือการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับประชาชน ซึ่งต้องให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งฝ่ายการเมือง เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้กับประชาชนเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ ซึ่งต้องมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นขั้นตอนต่อไป...”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะได้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ทางสื่อต่างๆ ไปแล้วนั้น แต่จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีต่อการนำเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการเลือกตั้งพบว่า (สุนิดา วีระนนท์, 2547, น. 105-106)

1. ด้านการใช้งาน เนื่องจากเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์เป็นสิ่งใหม่ ประกอบกับประชาชนยังคงคุ้นเคยกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยวิธีการ “กากบาท” บัตรเลือกตั้ง ดังนั้นการที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประชาชนที่เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาเป็น “การกดปุ่ม” เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ยังต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจการทำงานของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้ถูกต้อง

2. ด้านความน่าเชื่อถือ แม้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถช่วยแก้ปัญหาบางประการได้ เช่น ช่วยในการรวมผลคะแนนได้รวดเร็ว ช่วยลดจำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงาน ช่วยประหยัดงบประมาณในการจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้ง ช่วยลดปัญหาในการจัดเก็บบัตรเลือกตั้ง ช่วยให้ไม่ต้องทำลายบัตรเลือกตั้ง เป็นต้น แต่หากไม่มีการประชาสัมพันธ์สร้างความรู้ความเข้าใจในส่วนนี้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างดีพอ ก็อาจจะไม่ได้รับการยอมรับจากประชาชน รวมทั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตลอดจนบุคคลอื่นๆ ที่มีส่วนได้เสีย เพราะการลงคะแนนเลือกตั้งแบบกากบาทบัตรเลือกตั้งนั้น สามารถตรวจสอบการลงคะแนนได้โดยดูจากบัตรเลือกตั้งในขั้นตอนของการนับบัตรเลือกตั้งเป็นคะแนน แต่ถ้าเป็นเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้การประมวลผลคะแนน อาจเกิดความผิดพลาดในระบบการประมวลผลคะแนน ทำให้ประชาชนเกิดข้อสงสัยขึ้นได้

3. ด้านประสิทธิภาพ ในการประมวลผลคะแนนของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มีการป้องกันรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ตลอดจนมีการป้องกันบุคคลภายนอกและอาจจะรวมถึงบุคคลภายในซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง ที่จะพยายามทุจริตการเลือกตั้งด้วยการแก้ไขระบบการประมวลผลเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งหากมีการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ไปใช้ในสภาพภูมิประเทศที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ เช่น พื้นที่ที่อยู่ในเมือง หรือพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลมีสภาพเป็นเกาะ ภูเขา หรืออาจประสบกับภัยธรรมชาติต่างๆ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่านับแต่ที่มีการศึกษาและการพัฒนาสร้างเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันรวมระยะเวลากว่า 14 ปีเศษ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งมีการนำไปสาธิตให้ประชาชนได้ทดลองใช้เครื่องลงคะแนนฯ ทั่วประเทศทั้ง 77 จังหวัด แต่ก็ยังมีประชาชนอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่แน่ใจและยังไม่มีความเชื่อมั่นในความเที่ยงตรงของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์เพราะเป็นของใหม่ ด้วยเหตุนี้ในฐานะที่ผู้ศึกษาได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นหน่วยงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่มีหน้าที่โดยตรงในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง

ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นแก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากร

2.2 เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากร

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

3. ปัญหาการวิจัย

3.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไร

3.2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไร

3.3 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ สัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ อย่างไร

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน

4.2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน

4.3 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

5. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ศึกษาเฉพาะประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557 ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จำนวน 81,188 คน ซึ่งอยู่ใน 8 ตำบล 3 เทศบาล ได้แก่ ตำบลบ้านแก่ง ตำบลโคกปี่ฆ้อง ตำบลท่าแยก ตำบลท่าเกษม ตำบลศาลาลำดวน ตำบลสระแก้ว ตำบลสระขวัญ ตำบลหนองบอน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) เทศบาลตำบลท่าเกษม (ตำบลท่าเกษม) และเทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) (ข้อมูลจากผลการรวมคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว.33) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ณ วันที่ 30 มีนาคม 2557)

5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน

6. นิยามศัพท์

6.1 การเปิดรับสื่อ หมายถึง ความบ่อยครั้งในการฟัง การเห็น การอ่านเกี่ยวกับข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อประเภทต่างๆ ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ วารสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย แผ่นป้ายโฆษณา อินเทอร์เน็ต และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

6.2 การรับรู้ข่าวสาร หมายถึง กระบวนการที่บุคคลเปิดรับข้อมูลข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทางสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และตั้งใจรับข้อมูลนั้นแล้วทำความเข้าใจความหมายในที่นี้ คือ การรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ

6.2.1 ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ได้แก่ คุณลักษณะและแหล่งผลิตของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

6.2.2 ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ความสามารถในการทำงานของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

6.2.3 ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ได้แก่ ผลที่ทำให้ขั้นตอนการจัดการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริต เทียบธรรม และรวดเร็วยิ่งขึ้น

6.3 เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบที่ผลิตและพัฒนาโดยบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถนำไปใช้ในการลงคะแนนและรวมคะแนนเลือกตั้งหรือประมวลผลคะแนน

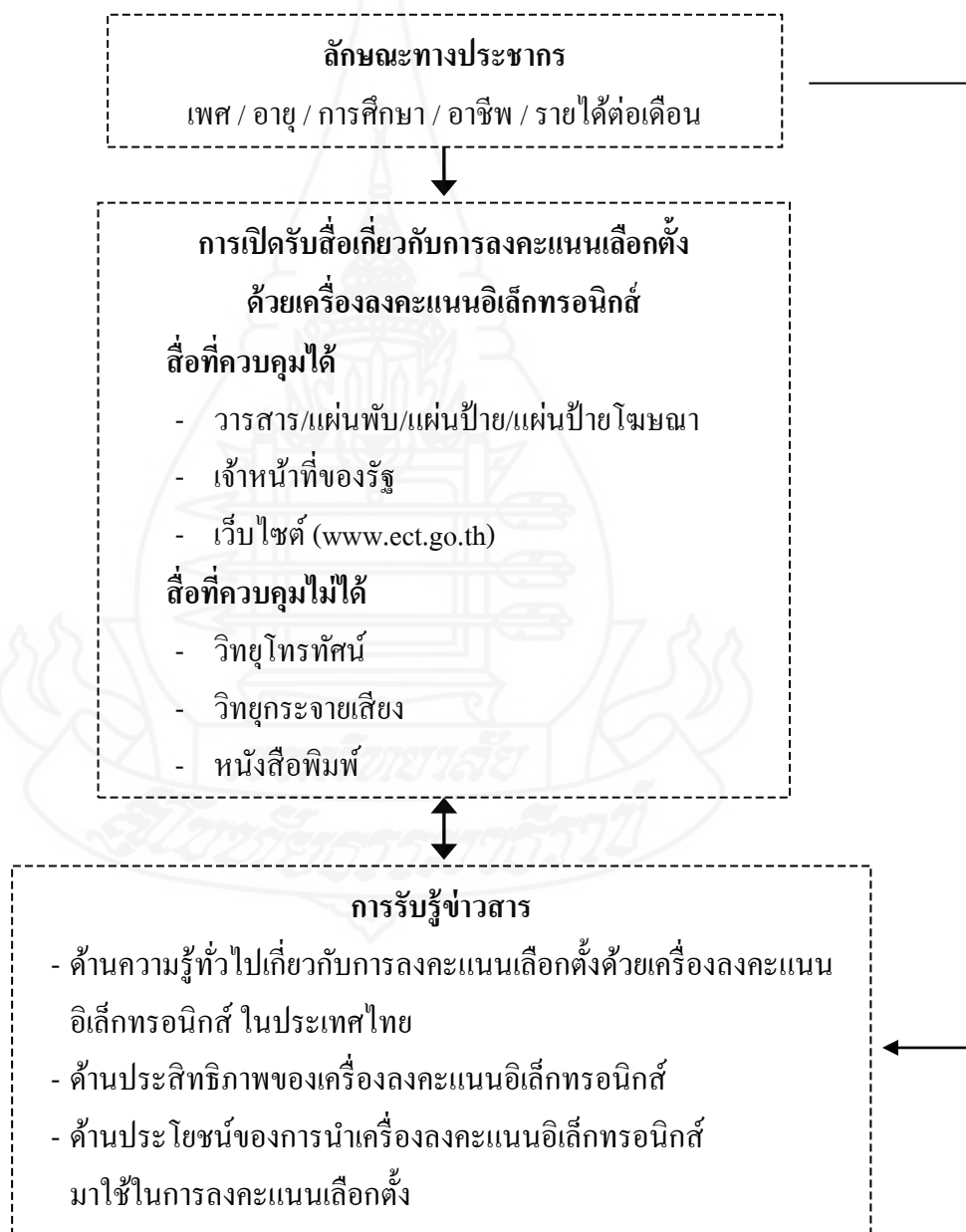
6.4 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

6.5 ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

นำผลการศึกษาที่ได้ไปเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้กับประชาชน

8. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” ได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์
 - 1.1 ความหมายของสื่อประชาสัมพันธ์
 - 1.2 ความสำคัญของสื่อประชาสัมพันธ์
 - 1.3 ประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์
 - 1.4 คุณลักษณะเด่นและข้อจำกัดของสื่อประชาสัมพันธ์
 - 1.5 แนวทางการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์
2. ทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะผู้รับสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะทางประชากร
4. เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับสื่อประชาสัมพันธ์

1.1 ความหมายของสื่อประชาสัมพันธ์

กระบวนการสื่อสารประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งสาร (source) ส่งข่าวสาร (message) ผ่านช่องสาร (channel) ไปยังผู้รับสาร (receivers) การประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารลักษณะหนึ่ง ในการประชาสัมพันธ์จะต้องมีผู้ส่งสาร (นักประชาสัมพันธ์) ส่งข่าวสาร (สาระเรื่องราว เหตุการณ์กิจกรรมต่างๆ) ผ่านช่องสาร (ทางหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ฯลฯ) ไปสู่ผู้รับสาร (ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย)

ช่องทาง ที่เป็นตัวกลางหรือเป็นพาหนะในการนำข่าวสารไปสู่โสตส่วนใดส่วนหนึ่งของผู้รับสาร ได้แก่ อากาศ แสง เสียง อุปกรณ์และเครื่องมือ เป็นต้น ในทางปฏิบัติ ช่องสาร จะมีความหมายถึงคนพูด จดหมาย ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และอื่นๆ ด้วย

ช่องทางที่ใช้ในงานประชาสัมพันธ์นั้น มีชื่อเรียกต่างกัน 2 ชื่อคือ สื่อ (medium หรือ media) และเครื่องมือ (tool) นักวิชาการบางท่าน เช่น จอห์น อี มาร์สตัน (John E. Marston) ใช้คำว่า “เครื่องมือ” และแฟรงค์ เจฟกินส์ (Frank Jefkins) ใช้คำว่า “สื่อ” (อ้างถึงใน พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2552, น. 5)

1.2 ความสำคัญของสื่อประชาสัมพันธ์

สื่อประชาสัมพันธ์เป็นตัวกลางหรือพาหนะในการนำข่าวสารจากหน่วยงานไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์เข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างกว้างขวาง ทำให้หน่วยงานสามารถดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามความต้องการได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพราะหากไม่มีสื่อแล้วการส่งข่าวเพื่อประชาสัมพันธ์จะไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่อาจจะเกิดขึ้นได้ ความสำคัญของสื่อประชาสัมพันธ์มีได้ดังนี้

- 1.2.1 ถ่ายทอดข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ
- 1.2.2 สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง
- 1.2.3 เสริมสร้างค่านิยมและภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน
- 1.2.4 ให้ความบันเทิงแก่ประชาชน

1.2.1 ถ่ายทอดข่าวสารประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ

ในยุคปัจจุบันคงไม่มีใครจะปฏิเสธความสำคัญของการเรียนรู้เกี่ยวกับข่าวสารต่างๆ ที่มีอยู่รอบๆ ตัวของแต่ละคน มนุษย์จึงเป็นผู้คอยแสวงหาข่าวสารต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความเชื่อ ทศนคติและค่านิยมของตน เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมสังคมและอื่นๆ มนุษย์จึงมีความต้องการข่าวสารต่างๆ เหล่านี้

ในส่วนของหน่วยงานก็เช่นกันที่ต้องการส่งข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานไปสู่ประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้รู้จัก ได้รับรู้รับทราบความก้าวหน้าในการดำเนินธุรกิจ และกิจกรรมต่างๆ ของหน่วยงาน ด้วยเหตุที่ว่าเมื่อประชาชนได้รู้จักและคุ้นเคยกับหน่วยงานนั้นๆ แล้ว เมื่อเขาได้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานหรือกับสมาชิกอื่นในสังคม เขาก็จะสามารถติดต่อสื่อสารได้ถูกต้อง ไม่เข้าใจผิด ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในสังคม และ

เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานเอง สื่อประชาสัมพันธ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมากในเรื่องนี้สื่อเหล่านี้ได้แก่ สื่อมวลชน วารสารภายใน โปสเตอร์ สติกเกอร์ คู่มือ แผ่นพับ เป็นต้น

1.2.2 สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

ในการแจ้งของหน่วยงานไปให้ประชาชนทราบแต่เพียงอย่างเดียวนั้น ไม่อาจทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ประสบความสำเร็จตามความต้องการได้ จุดมุ่งหมายสำคัญอย่างหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานก็คือ สร้างความนิยมหรือสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการแจ้งให้ทราบ โดยให้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องด้วยหากพบว่าประชาชนยังมีความความเข้าใจคลาดเคลื่อนก็จำเป็นต้องมีการปรับความเข้าใจให้ถูกต้องต่อไป ความรู้ความเข้าใจในที่นี้มีได้มีความหมายเฉพาะความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหน่วยงานโดยตรงเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมถึงธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานด้วย

การที่จะทำให้การประชาสัมพันธ์ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายนี้ จำเป็นต้องอาศัยสื่อประชาสัมพันธ์อีกระดับหนึ่งที่จะให้ข่าวสาร ความรู้ในรายละเอียดพัฒนาความรู้ความเข้าใจ ให้ความทรงจำ ให้ความสนใจ ฯลฯ แก่ผู้รับสาร สื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้ในการให้ความรู้ความเข้าใจ ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชนในรูปของบทความ บทวิเคราะห์ การเข้าเยี่ยมชมกิจการของหน่วยงาน การจัดประชุมแถลงข่าว การสัมมนา การแสดงนิทรรศการ และการสาธิต เป็นต้น

1.2.3 เสริมสร้างความนิยมและภาพลักษณ์ที่ดีแก่หน่วยงาน

ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อแจ้งให้ทราบและให้ความรู้ความเข้าใจ นั้น สามารถจะเสริมสร้างความนิยมและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงานได้ในระดับหนึ่ง แต่ก็อาจจะไม่เพียงพอ เพราะคนเราจะมีความนิยมใครนั้น เขาจะต้องมีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งในสังคมของเขา ให้ความช่วยเหลือส่งเสริมให้สังคมก้าวหน้า ช่วยเหลือสมาชิกของสังคม เมื่อมีภัยอันตราย ฯลฯ ด้วยเหตุนี้สื่อประชาสัมพันธ์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ซึ่งได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อสิ่งพิมพ์เท่านั้นจึงอาจจะยังไม่เพียงพอ ควรใช้สื่อประเภทกิจกรรมอื่นๆ เสริมด้วย ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะแฝงไว้ด้วย การสร้างความนิยมและภาพลักษณ์ที่ดี เช่น การจัดประกวดบทความที่เป็นการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ การจัดมอบทุนการศึกษา การสร้างสาธารณประโยชน์ การนำสิ่งของไปมอบให้แก่ผู้ประสบภัยต่างๆ เป็นต้น

1.2.4 ให้ความบันเทิงแก่ประชาชน

การประชาสัมพันธ์นอกจากการแจ้งให้ทราบ หรือให้ความรู้ความเข้าใจ หรือการแสดงเจตนาที่ดีแก่สมาชิกในสังคมดังที่กล่าวมาแล้วนั้น มนุษย์ในสังคมยังต้องการความบันเทิงต่างๆ ด้วย เช่น ฟังเพลง ชมภาพยนตร์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้หากหน่วยงานให้การสนับสนุน

แล้วก็อาจช่วยในการสร้างความนิยมได้เช่นกัน ดังนั้นหน่วยงานจึงต้องอาศัยสื่อประชาสัมพันธ์ในการสนับสนุนจุดมุ่งหมายด้านความบันเทิงนี้ด้วย เช่น การจัดแข่งขันกีฬา หรือการสนับสนุน (Sponsorship) ทางรายการบันเทิงต่างๆ ด้วย

กล่าวโดยสรุปด้วยความหลากหลายของสื่อประชาสัมพันธ์นี้มีผลกระทบต่อการประชาสัมพันธ์ได้หลายแง่หลายมุมด้วยกัน เช่น เพื่อให้ทราบ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เพื่อให้เกิดความนิยม และเพื่อให้เกิดความบันเทิง เป็นต้น นักประชาสัมพันธ์จึงสามารถเลือกใช้สื่อเหล่านี้ในการนำข่าวสารไปสู่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

1.3 ประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ สร้างทัศนคติที่ดี และโน้มน้าวกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการถ่ายทอดสารผ่านสื่อประเภทต่างๆ สื่อจึงเปรียบเสมือนพาหนะนำพาสารที่ได้ออกแบบสร้างสรรค์ขึ้นด้วยวัตถุประสงค์เฉพาะทางการประชาสัมพันธ์นั้นให้ไปถึงยังผู้รับสารกลุ่มเป้าหมายต่างๆ อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการนำพาข้อมูลความคิดเห็นจากกลุ่มเป้าหมายต่างๆ กลับมาสู่ผู้ส่งสารซึ่งก็คือหน่วยงานหรือองค์การผู้ทำงานประชาสัมพันธ์

การแบ่งประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มีการจัดแบ่งไว้อย่างหลากหลาย การแบ่งประเภทของสื่อตามลักษณะการควบคุมการนำเสนอและการเผยแพร่ขององค์การที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เป็นหลักเกณฑ์หนึ่งที่น่ามาใช้ในการแบ่งประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ โดยโอติส แบสกิน (Otis Baskin) และคณะ รวมทั้งเจอร์รี เฮนดริกซ์ (Jerry A. Hendrix) (อ้างถึงใน บุญบา สุธีธร, 2553, น. 27) ได้ใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวในการแบ่งประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทควบคุมได้ หมายถึง สื่อที่ผลิตและควบคุมให้มีการเผยแพร่ได้ตามความต้องการขององค์การเอง เช่น การจัดทำรายงานประจำปี การจัดทำหนังสือชี้แจง หนังสือชี้ชวน จดหมายข่าว การทำเทปเสียง วิดิทัศน์ วิซีดีส่งให้สมาชิกหรือลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย การจัดทำเว็บไซต์เผยแพร่กิจกรรมขององค์การ การใช้สื่อออกสถานที่ประเภทต่างๆ การใช้สื่อบุคคลในการบรรยาย การจัดกิจกรรมพิเศษ หรือการใช้สื่อชุมชนรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการโฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนที่มีการเสียค่าใช้จ่ายซื้อเนื้อที่หรือเวลาในการโฆษณานั้นๆ เป็นต้น

2. สื่อประเภทควบคุมไม่ได้ การควบคุมไม่ได้นี้ มีความหมายใน 2 ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นสื่อที่องค์การไม่สามารถควบคุมได้ทั้งการผลิตและการเผยแพร่ เช่น การที่สื่อมวลชนนำเสนอข่าวเกี่ยวกับองค์การโดยสื่อมวลชนเป็นผู้เขียนและเผยแพร่เอง ลักษณะที่สอง

คือ การที่องค์กรควบคุมการผลิตได้ แต่ไม่สามารถควบคุมการเผยแพร่ได้ เช่น การที่องค์กรเป็นผู้ผลิตเนื้อหาสาร แต่ได้ส่งผ่านไปยังสื่อมวลชนเพื่ออนุเคราะห์ในการเผยแพร่ เช่น การส่งข่าวแจก สารคดีสั้น ภาพข่าว วิดิทัศน์ วีซีดีข่าว สปอตวิทยุหรือโทรทัศน์เพื่อการประชาสัมพันธ์ องค์กร

ในการประชาสัมพันธ์ มักนิยมใช้สื่อประเภทต่างๆ สำหรับการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1) สื่อบุคคล

สื่อบุคคล ความหมายโดยทั่วไป จะถูกจำกัดความหมายเป็นแต่เพียงสื่อหรือช่องทางการสื่อสารโดยใช้บุคคลเป็นสื่อกลางในการนำข่าวสาร ในการใช้ตัวบุคคลเป็นสื่อกลางในการนำข่าวสารไปสู่ประชาชนมีมานานแล้ว เช่น คำว่า พ่อสื่อ แม่สื่อ ม้าเร็ว ฯลฯ บุคคลเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสื่อบุคคลที่ทำหน้าที่ส่งข่าวสารถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ ไปยังบุคคลอื่นๆ

ความหมายของ “สื่อบุคคล” อมรรัตน์ ทิพย์เลิศ (2549 อ้างถึงใน บุญบา สุธีธร, 2553, น. 28) ให้ทัศนะขยายความหมายไว้ว่า สื่อบุคคล เป็นได้มากกว่าสื่อหรือช่องทางการสื่อสาร เพราะสามารถเป็น ได้ทั้งผู้ส่งสาร ตัวสาร สื่อ และยังเป็นผู้รับสารได้อีกด้วย สื่อบุคคลเป็นสื่อที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มีความเป็นมนุษย์ สามารถคิดเองได้ สามารถปรับเปลี่ยนบทบาทไปมาได้ จากผู้ส่งเป็นผู้รับ ปรับตัวเองให้เป็นสารที่มีความเชี่ยวชาญหรือมีความน่าเชื่อถือ ปรับตัวเองให้เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดได้ตาม โอกาสต่างๆ นอกจากนี้การสื่อสารโดยใช้สื่อบุคคลยังเป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า ทำให้ผู้ส่งสารสามารถถ่ายทอดสาร และยังสามารถรับรู้การแสดงปฏิกิริยาตอบกลับ จากผู้รับสารได้ในทันที ลักษณะการสื่อสารเป็นแบบสองทาง มีความยืดหยุ่นสูง ผู้ส่งสารสามารถปรับรูปแบบและเนื้อหาในการสื่อสารได้ทันทีตามปฏิกิริยาการรับรู้จากผู้รับสาร ประสิทธิภาพของการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์โดยสื่อบุคคลจึงขึ้นอยู่กับศักยภาพเฉพาะตัวของสื่อบุคคล

2) สื่อวิทยุกระจายเสียง

จัดเป็นสื่อมวลชนที่ใช้เป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ที่สามารถเลือกจำกัดพื้นที่ในการนำเสนอได้ทั้งในระดับจังหวัด หรือในระดับภาค หรือเป็นการกระจายเสียงทั่วทั้งประเทศ และยังสามารถเข้าถึงชุมชนโดยผ่านสื่อวิทยุชุมชน

ในงานประชาสัมพันธ์ทางสื่อวิทยุกระจายเสียงมักนิยมทำกันใน 2 ลักษณะ คือ การจัดทำวิทยุส่งให้ผู้จัดรายการหรือทางสถานีวิทยุเพื่อขอให้ทางสถานีดำเนินการให้ และการผลิตรายการ โดยองค์กรที่ต้องการประชาสัมพันธ์ เป็นผู้ผลิตรายการเอง อาจทำเป็นรายการสดหรือเป็นเทปที่สมบูรณ์พร้อมจะออกอากาศ แล้วจัดส่งให้ผู้จัดรายการสถานีวิทยุนำไปออกอากาศ

ซึ่งมีทั้งขอให้ออกอากาศโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เช่น การส่งเทปข่าว เทปรายการสัมภาษณ์ เทปบทความสั้นๆ หรือการขอเช่าเวลาเพื่อนำเทปหรือรายการสดโดยองค์การเองเป็นผู้ออกอากาศ ในเวลาที่ต้องการ เป็นต้น

นอกจากนี้ยังนิยมใช้รูปแบบให้มีการเปิดซ้ำๆ อย่างต่อเนื่องในโครงการณรงค์ สร้างความตระหนักผู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็มักจะทำในรูปแบบของสปอตวิทยุเพื่อเช่าเวลาของสถานี เพื่อออกอากาศในช่วงเวลาที่ต้องการ โดยทั่วไปสปอตจะมีความยาว 60 วินาที หรือ 30 วินาที และอาจมีการใช้เทคนิคในการจูงใจด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของผู้คนในสังคมมาช่วย ในการนำเสนอ

3) สื่อวิทยุโทรทัศน์

สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยมีทั้งสถานีโทรทัศน์ที่รับชมได้โดยไม่ต้อง จ่ายเงินหรือ Free TV และที่ผู้รับต้องจ่ายเงินค่าสมาชิกหรือ Pay TV ในการนำเสนอข่าวสารเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อโทรทัศน์สามารถทำได้ใน โอกาสที่น้อยกว่าสื่อวิทยุกระจายเสียง เพราะ มีค่าใช้จ่ายในส่วนการผลิตและการเช่าเวลาออกอากาศสูง อีกทั้งสถานีโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยม ส่วนใหญ่จัดสรรเวลาให้กับงานประชาสัมพันธ์หรือ โครงการเพื่อสังคมน้อยมากเมื่อเทียบกับการ นำเสนอด้านความบันเทิง การเสนอข่าวสารขององค์การหรือโครงการณรงค์ทางสังคมต่างๆ ในเวลาที่ต้องการจึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก นอกเสียจากโครงการนั้นดำเนินการเองโดยหน่วยงาน ของรัฐ อย่างไรก็ตามความสำเร็จของการเผยแพร่ไม่ใช่เรื่องของการมีโอกาสหรือจำนวนครั้งของการ เผยแพร่เท่านั้น ต้องพิจารณาการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายของสถานีโทรทัศน์แต่ละแห่งเป็นปัจจัย สำคัญด้วย

4) สื่อสิ่งพิมพ์

สิ่งพิมพ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร ไปสเตอร์ แผ่นพับ แผ่นปลิว คู่มือ เป็นต้น แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดก็ตามเนื้อหาในสื่อ สิ่งพิมพ์ที่นำเสนอจะประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นวงจภาษา เพื่อสื่อความหมายในส่วนที่เป็น ข้อความ ส่วนที่สองเป็นวงจภาษา ได้แก่ ขนาด รูปแบบอักษร งานศิลปะ ซึ่งรวมถึงภาพถ่าย ภาพวาด ภาพจิตรกรรม ลวดลายต่างๆ

5) สื่อใหม่เพื่อการประชาสัมพันธ์

ในยุคโลกาภิวัตน์ สื่อดิจิทัล นับว่าเป็นสื่อใหม่ มีพัฒนาการมาจากสื่อมัลติมีเดีย เป็นสื่อผสมที่มีคุณสมบัติสามารถนำเสนอได้ทั้งภาพ เสียง คนตรี การเคลื่อนไหวได้อย่างน่าสนใจ ต่อมาสื่อมัลติมีเดียถูกนำมาประกอบเข้ากับความสามารถของโปรแกรมซอฟต์แวร์ต่างๆ ในคอมพิวเตอร์ซึ่งมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บและการนำเสนอข้อมูลได้ทั้งในรูปแบบของภาพ

ตัวหนังสือ กราฟ สถิติ ตลอดจนการสร้างเคลื่อนไหว และการสร้างเสียงประเภทต่างๆ ได้อย่างไรขีดจำกัด และเมื่อมีการนำข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ส่งผ่านระบบโทรคมนาคมและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในโลกที่มีการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายคล้ายใยแมงมุม สื่อดิจิทัล จึงเป็นสื่อที่เข้าถึงทุกคน ได้อย่างกว้างขวาง และยิ่งมีการพัฒนารูปแบบได้หลากหลาย ครอบคลุมทั้งสื่อเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต ประกอบกับสื่อดิจิทัลมีคุณลักษณะพิเศษและมีความหลากหลายในการนำเสนอ จึงทำให้กลายเป็นสื่อใหม่ที่งานประชาสัมพันธ์ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก

6) สื่อชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์

สื่อชุมชนเป็นสื่อที่ผลิตขึ้นโดยคนในชุมชนเป็นผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการสื่อสารทั้งในส่วนของนโยบายและกระบวนการผลิต เนื้อหาจะเป็นเรื่องของความสนใจเป็นประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับชุมชน สื่อชุมชนมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนที่อยู่ในชุมชนเป็นผู้รับสาร ประเภทของสื่อชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์จึงครอบคลุมทั้งสื่อที่มีอยู่แล้วในอดีต เช่น การแสดง โนราห์ หนังสือ ละคร ลิเก ลำตัด หรือพิธีกรรมต่างๆ ในแต่ละพื้นที่ซึ่งเป็นที่ซึ่งเป็นที่ซึ่งปัจจุบันยังหมายถึง สื่อที่ได้รับการประยุกต์แล้วนำไปใช้ประโยชน์เพื่อชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หนังสือพิมพ์ ชุมชน ละคร ชุมชม เป็นต้น การใช้ประโยชน์จากสื่อชุมชนเพื่อการประชาสัมพันธ์ ต้องมีการคัดเลือกสื่อชุมชนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และการใช้งานเพื่อกลุ่มเป้าหมายต่างๆ

1.4 คุณลักษณะเด่นและข้อจำกัดของสื่อประชาสัมพันธ์

คุณสมบัติของสื่อบุคคล

การใช้สื่อบุคคลด้วยการพูดเป็นการติดต่อสื่อสารที่สามารถให้ข้อมูลต่างๆ แก่ผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารระหว่างคนต่อคน หรือการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มหรือติดต่อกับมวลชน การพูดเป็นการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประหยัดที่สุด เป็นวิธีการในการติดต่อสื่อสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์ ที่สามารถหวังผลได้มากและมีข้อได้เปรียบการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ด้านอื่นๆ อยู่หลายประการ เช่น สามารถวัดปฏิกิริยาสะท้อนกลับ (feedback) ได้เร็วกว่า ผู้ส่งข่าวสามารถใช้การปรับข่าวสารให้เหมาะสมกับผู้รับข่าวสารได้ทันทีทันใด ฯลฯ ด้วยเหตุนี้การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์จึงเป็นที่นิยมกันมากในวงการประชาสัมพันธ์ธุรกิจและราชการ

ข้อเด่นของสื่อบุคคล

- 1) ผู้พูดสามารถจะพิสูจน์ได้ว่าการสื่อสารข้อความของเขาได้ผลดีหรือไม่ในทันที
- 2) การใช้คำพูดสามารถดัดแปลงแก้ไขหรือยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับโอกาสหรือเหตุการณ์นั้น ได้ดีกว่าอย่างอื่น

3) สามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว และสร้างสัมพันธภาพและมนุษยสัมพันธ์ได้

4) ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย

5) ถ้าหากใช้กริยาท่าทางรวมทั้งน้ำเสียงประกอบ จะช่วยให้การสื่อสารข้อความมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อจำกัดของสื่อบุคคล

1) ในกรณีที่เป็นเรื่องที่ยุ่งยาก ซับซ้อน ใช้เพียงคำพูดเท่านั้นจะทำให้ยากแก่การเข้าใจ

2) ใช้ไม่ได้ผลเต็มที่ ถ้าหากผู้รับและผู้ส่งอยู่ในระยะห่างกันมาก

3) การติดต่อด้วยวาจา นับว่ายากแก่การตรวจสอบและอ้างอิง

4) ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญต้องใช้หลักฐานหรือข้อมูลอ้างอิง การติดต่อด้วยวาจาอาจไม่สะดวกและเหมาะสม

5) เป็นสื่อที่ขาดความคงทนถาวร

คุณสมบัติของสื่อวิทยุกระจายเสียง

วิทยุกระจายเสียง ในการสื่อสารเป็นสื่อที่ใช้กันแพร่หลายมากที่สุด ประชาชนในชนบทหรือในเมืองต่างก็มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุไม่จำเป็นต้องอาศัยไฟฟ้า (ใช้ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่ได้) สามารถนำติดตัวไปได้หรือมีอยู่ในรถยนต์เปิดรับฟังในขณะที่เดินทางได้ ในแง่ของนักประชาสัมพันธ์วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่สามารถใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือถ้าจะซื้อเวลาในการเผยแพร่ข่าวก็จะมีราคาถูกกว่าวิทยุโทรทัศน์มาก อย่างไรก็ตามการเตรียมรายการทางวิทยุกระจายเสียงนั้นครอบคลุมถึงการเขียนต้นฉบับ การซ้อมพูดและซ้อมอ่าน ทำให้ต้องมีความลำบากอีกระดับหนึ่ง

ข้อเด่นของวิทยุกระจายเสียง

1) สามารถเผยแพร่ข่าวสาร ไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้กว้างไกลที่สุด ไม่จำกัดทั้งเวลาและสถานที่

2) สามารถเผยแพร่ข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

3) ผู้ฟังสามารถปฏิบัติการงานหรือกิจกรรมต่างๆ ขณะฟังวิทยุกระจายเสียง

4) วิทยุกระจายเสียงสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ฟังกับรายการหรือเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ตลอดทั้งทำการเผยแพร่ได้เป็นอย่างดี เช่น การถ่ายทอดพิธีต่างๆ

5) สามารถเข้าถึงบุคคลในระดับอาชีพและคุณสมบัติต่างๆกันได้

6) สามารถกระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดความตื่นตัวเสมอ และยังสามารถสร้างความเชื่อถือในข่าวสารได้สูงกว่า

7) ระบบส่งสัญญาณผ่านดาวเทียม ทำให้วิทยุระบบ เอฟ เอ็ม ในปัจจุบันสามารถกระจายคลื่นวิทยุให้รับฟังได้ทั่วประเทศไทย

ข้อจำกัดของวิทยุกระจายเสียง

1) การได้ยินแต่เพียงเสียง ไม่เห็นภาพ บางครั้งทำให้ผู้รับฟังวาดภาพหรือสร้างภาพในใจเองซึ่งอาจคลาดเคลื่อนจากภาพที่เป็นจริงได้

2) ผู้รับฟังแต่ละกลุ่มเป้าหมายมีเวลาและรายการที่จะเปิดรับฟังต่างกัน บางครั้งจึงไม่มั่นใจว่าจะสามารถเผยแพร่ข่าวสารสาระทางวิทยุกระจายเสียงได้ผลเสมอไป ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับหนังสือพิมพ์และนิตยสารแล้วยังสามารถมีข่าวสารติดอยู่ในสิ่งพิมพ์ดังกล่าวและโอกาสจะเปิดพบก็มีมากกว่า

3) ข่าวสารสาระทางวิทยุกระจายเสียง หากขาดสมาธิหรือฟังไม่ชัดก็อาจทำให้ไม่ได้รับข่าวสารหรือได้รับข่าวสารไม่สมบูรณ์ได้

4) ไม่สามารถจะเสนอข่าวสารที่มีเนื้อหาสาระในรายละเอียดได้มากเท่าสื่อสิ่งพิมพ์และการจดจำข่าวอาจจะต่ำ

5) รูปแบบของรายการวิทยุกระจายเสียงมีความสำคัญมาก หากจัดไม่ดีก็ไม่น่าสนใจและจะมีผู้รับฟังน้อย รายการที่จะเผยแพร่ข่าวสารได้ดีนั้นจะต้องเป็นรายการประจำที่มีผู้ฟังติดตามอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเรื่องนี้ก็ยากที่จะทราบได้ เพราะมีการประเมินกันน้อย

6) ผู้รับฟังมีโอกาสเลือกฟังสิ่งที่ตนเองสนใจได้น้อย นอกจากจะเปลี่ยนสถานี

7) หากมีข้อผิดพลาด เช่น อ่านเวลาหรือสถานที่ผิดจะแก้ไขได้ยาก

คุณสมบัติของสื่อวิทยุโทรทัศน์

วิทยุโทรทัศน์มีพัฒนาการมาจากวิทยุกระจายเสียง เป็นพัฒนาการที่ได้รับความสำเร็จมากทั้งด้านการดึงดูดความสนใจ การให้ภาพความจริง การให้ความรู้ความเข้าใจ การสร้างความรู้สึกร่วมและพฤติกรรม มีข้อดีกว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นอย่างมาก ปัจจุบันวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยม และมีความสำคัญมากต่อการรับข่าวสาร สาระความรู้ ความบันเทิงต่างๆ อย่างกว้างขวาง นักประชาสัมพันธ์จึงมุ่งที่จะให้ความสนใจในการเผยแพร่ข่าวสารของหน่วยงานผ่านวิทยุโทรทัศน์

ข้อเด่นของวิทยุโทรทัศน์

- 1) สามารถดึงดูดความสนใจ ให้ภาพ แสง สี เสียง เหมือนเหตุการณ์จริงได้มากกว่าสื่อมวลชนอื่น
- 2) สามารถเข้าถึงประชาชนในจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่มียอดที่สุด (prime time) คือ ประมาณ 19.30 – 21.30 น. เป็นช่วงเวลาที่น่าจะเผยแพร่ข่าวประชาสัมพันธ์มาก
- 3) การมีภาพที่เสมือนเหตุการณ์จริง ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจที่แจ่มชัดและยังสามารถสร้างความรู้สึกร่วม และพฤติกรรมที่ต้องการได้เป็นอย่างดี
- 4) เสนอข่าวสารสาระได้รวดเร็วหรือแม้จะถ่ายทอดเหตุการณ์จริงในเวลาเดียวกันได้
- 5) สามารถพลิกแพลงการเสนอข่าวสารให้น่าสนใจและสร้างความน่าเชื่อถือหรือสร้างความทรงจำหรือโน้มน้าวใจได้เป็นอย่างดี
- 6) ปัจจุบันวิทยุโทรทัศน์สามารถส่งสัญญาณกระจายไปได้ทั่วประเทศไทยผ่านดาวเทียม กล่าวคือ ช่อง 5 ช่อง 7 ส่งผ่านดาวเทียม Palapa ช่อง 3 และช่อง 9 ส่งผ่านดาวเทียม Intelsat และในปัจจุบัน (ตั้งแต่ธันวาคม 2536) ประเทศไทยก็มีดาวเทียมของตนเอง คือ ไทยคมซึ่งกำลังจะเข้ามามีบทบาททั้งให้ความรวดเร็ว สะดวกและมีประสิทธิภาพแก่การสื่อสารมวลชนทั้งหลายและวิทยุโทรทัศน์มากขึ้น

ข้อจำกัดของวิทยุโทรทัศน์

- 1) การเสนอภาพและเสียงมีเนื้อหาสาระ ความบันเทิงที่มีความหมายและคุณค่าต่อเนื่องกัน แต่หากผู้ชมเสียสมาธิในการชมหรือมีอะไรรบกวน ความครบถ้วนสมบูรณ์ก็จะขาดหายไป และไม่สามารถย้อนกลับมาได้
- 2) ธุรกิจวิทยุโทรทัศน์ จะขาดโฆษณาไม่ได้ และโฆษณานี้เองที่บ่อยครั้ง สร้างความน่าเบื่อให้แก่ผู้ชม และยังทำขาดความต่อเนื่องในอารมณ์ที่มีต่อรายการด้วย
- 3) รายการต่าง ๆ นั้นจะมีความเหมาะสมกับผู้ชมต่างวัยกันและหลายรายการก็ไม่เหมาะสมกับเด็กหรือเยาวชน หากขาดการอธิบายที่ถูกต้องอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ทั้งต่อความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและพฤติกรรม ดังเช่น กลการคด โกงต่างๆ การสูบบุหรี่จากต่างประเทศ หรือพฤติกรรมพิเศษของนักแสดง เป็นต้น
- 4) การจัดรายการโทรทัศน์ ขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุนรายการมาก รายการดีๆ มีคุณค่าแต่มีผู้สนับสนุนรายการน้อยถ้าไม่ถูกคัดออกไปก็มักจะถูกจัดในช่วงเวลาที่ไม่ค่อยมีคนดู

คุณสมบัติของสื่อสิ่งพิมพ์

หนังสือพิมพ์

เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่งที่บรรจุเนื้อหาสาระต่างๆ ตั้งแต่ข่าวสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ข่าวกีฬา ข่าวบุคคลสำคัญ การโฆษณา ประกาศ และอื่นๆ หนังสือพิมพ์นอกจากจะสามารถนำข่าวสารไปให้ประชาชนจำนวนมากได้แล้ว หนังสือพิมพ์ยังมีอิทธิพลมากในการสร้างประชาชาติ

หนังสือพิมพ์ในเขตกรุงเทพมหานครมีทั้งหนังสือรายวันและรายปักษ์อยู่เป็นจำนวนมากค่อนข้างมาก บางฉบับมีการเผยแพร่ออกไปตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ สำหรับในส่วนภูมิภาค ส่วนใหญ่จะมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น นอกจากนี้แล้วยังมีหนังสือพิมพ์ที่จัดทำขึ้นมาและเผยแพร่ในจำนวนน้อยเฉพาะบุคคลบางกลุ่ม เช่น หนังสือพิมพ์ของสถาบันการศึกษาต่างๆ หนังสือพิมพ์ของศาสนาอิสลาม หนังสือพิมพ์ภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

ข้อเด่นของหนังสือพิมพ์

- 1) หนังสือพิมพ์ประกอบด้วยเนื้อหาสาระต่างๆ มากมาย จึงทำให้สามารถดึงดูดผู้อ่านที่สนใจในเรื่องต่างๆ ให้อ่านหนังสือพิมพ์ได้ในจำนวนมาก นอกจากนี้แล้วข้อมูลที่เสนอในหนังสือพิมพ์สามารถนำไปใช้อ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าเรื่องต่างๆ ได้มากและอย่างกว้างขวาง
- 2) หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข่าวสารต่างๆ ที่มีการเผยแพร่อย่างสม่ำเสมอและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
- 3) ราคาไม่แพง
- 4) ผู้อ่านสามารถนำหนังสือพิมพ์ไปในที่ต่างๆ และสามารถหยิบอ่านหรือทบทวนได้อย่างสะดวก
- 5) หนังสือพิมพ์มีหลายภาษา และสามารถเข้าถึงประชาชนกลุ่มต่างๆ ได้ จึงเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ได้เป็นอย่างดี
- 6) หนังสือพิมพ์สามารถสร้างประชาชาติหรือสามารถโน้มน้าวใจของผู้อ่านได้
- 7) จัดหาได้อย่างสะดวก โดยสามารถซื้อมาและ/หรือหยิบอ่านได้ตามสถานที่ต่างๆ
- 8) ปัจจุบันหนังสือพิมพ์ได้พัฒนารวดเร็วกว่าเดิม กล่าวคือแต่เดิมหนังสือพิมพ์ จะออกเผยแพร่วันละครั้ง ดังนั้นในเรื่องความรวดเร็วอาจแพ้วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ แต่ในปัจจุบันส่วนกลาง (กรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง) จะมีหนังสือพิมพ์ออกเผยแพร่ 2-4 ครั้ง (กรอบ) ต่อวัน ส่วนในภูมิภาคหรือจังหวัดห่างไกลนั้น แต่เดิมต้องขน

หนังสือพิมพ์จากส่วนกลางไป แต่ปัจจุบันได้มีการจัดส่งฉบับผ่านสัญญาณดาวเทียมเพื่อการ
จัดพิมพ์ในภูมิภาค

ข้อกำหนดของหนังสือพิมพ์

- 1) ผู้ที่จะรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์จะต้องสามารถอ่านหนังสือออก
- 2) ผู้อ่านส่วนใหญ่จะเลือกอ่านเรื่องหรือหัวข้อที่ตนสนใจ
- 3) รูปเล่ม ไม่สะดวกจัดพิมพ์ด้วยกระดาษที่คุณภาพไม่ดี
- 4) ปกติผู้อ่านมักจะไม่นิเก็บรักษาไว้ เมื่ออ่านเสร็จก็จะทิ้ง

วารสาร (Journal)

เป็นสิ่งพิมพ์ที่เป็นที่นิยมทำกันเพื่อการประชาสัมพันธ์มากในปัจจุบัน ปกติจะมี
ขนาดประมาณ 8 นิ้ว × 10 นิ้ว ส่วนมากจัดทำเป็นรูปเล่มใช้กระดาษอย่างดี มีกำหนดเวลาเผยแพร่
ที่แน่นอนและต่อเนื่องตั้งแต่ทุก 15 วัน 1 เดือน 2 เดือน หรือ 3 เดือน เป็นต้น ภายในวารสารดังกล่าว
จะประกอบด้วยเนื้อหาสาระเกี่ยวกับธุรกิจการงานของหน่วยงานในแง่มุมต่างๆ บทความ
บทวิเคราะห์ บทสัมภาษณ์ และภาพข่าวต่างๆ

วารสารจำแนกได้ 3 ประเภท คือ

1) วารสารภายใน (Internal journal) มีจุดมุ่งหมายที่จะเผยแพร่ให้สาระความรู้
เรื่องต่างๆ แก่กลุ่มประชาชนเป้าหมายภายในหน่วยงาน เช่น พนักงาน ข้าราชการ ลูกจ้างเป็นหลัก
ส่วนใหญ่ของวารสารประเภทนี้จะมีบทสัมภาษณ์ หรือแนะนำพนักงานดีเด่นระดับต่างๆ สลับ
เปลี่ยนกันไป นอกเหนือจากข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับความก้าวหน้าของหน่วยงาน วารสาร
ประเภทนี้ ได้แก่ “วารสารบัวหลวง” ของธนาคารกรุงเทพฯ “วารสารสายใย” ของธนาคารกรุงไทย
และ “สายสัมพันธ์” ของเครือซีเมนต์ไทย เป็นต้น

2) วารสารภายนอก (External journal) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประชาสัมพันธ์
เผยแพร่ แก่บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน เช่น ลูกค้า ผู้แทนจำหน่าย ผู้ถือหุ้นบริษัท
 เป็นต้น ปกติแล้ววารสารนี้จะเน้นในประเด็นเหล่านี้คือความก้าวหน้าและความสำเร็จของ
หน่วยงาน รวมทั้งสาระความรู้อื่นๆ ตัวอย่างของวารสารนี้ เช่น “ความรู้คือประทีป” ของบริษัทเอส
โซ่สแตนดาร์ด ประเทศไทย จำกัด “รักคุณเท่าฟ้า” ของบริษัทการบินไทย และ “วารสารเศรษฐกิจ”
ของธนาคารกรุงเทพ เป็นต้น

3) วารสารทั้งภายในและภายนอก (combination journal) เป็นวารสารที่มี
จุดมุ่งหมายเพื่อให้ทั้งบุคคลภายในและบุคคลภายนอกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอ่าน ทั้งนี้อาจจะเป็น
เพราะเพื่อความประหยัดและความสะดวกรวดเร็วในการจัดทำ วารสารประเภทนี้ ได้แก่ “วารสาร

ข้าราชการ” ของสำนักงาน ก.พ. และ “วารสารทุน-ทรัพย์สิน” ของสมาคมไทยเงินทุนและหลักทรัพย์ เป็นต้น

แผ่นพับ (Folder)

แผ่นพับเป็นกระดาษแผ่นเดียวที่พับกลับไปกลับมาตามความต้องการได้ จุดมุ่งหมายเพื่อแบ่งกระดาษแผ่นเดียวนี้ให้เห็นหลายหน้า เช่น 8 หรือ 16 หน้า โดยในแต่ละหน้าจะบรรจุด้วยเนื้อหาสาระที่สั้นกะทัดรัด อ่านจับใจความได้ง่ายและรวดเร็ว แผ่นพับจะจัดขึ้นเพื่อแนะนำหน่วยงานหรือบริการของหน่วยงาน แต่ที่สำคัญนั้นจะต้องมีสถานที่อยู่และหาหมายเลขโทรศัพท์ของหน่วยงานเพื่อให้ผู้อ่านที่มีความสนใจสามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดข้อสงสัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

แผ่นประกาศ (Bulletin Board) หรือโปสเตอร์ (Poster)

เป็นแผ่นกระดาษใหญ่แผ่นเดียว มีขนาดแตกต่างกันไป ปกติจะเป็นกระดาษแข็ง พิมพ์ข้อความหรือภาพเพียงด้านเดียว เพื่อให้ติดกับบอร์ดหรือฝาผนัง จุดมุ่งหมายเพื่อแจ้งเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างย่อๆ หรือเป็นการชักชวนรณรงค์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาที่สั้นๆ ง่ายๆ แต่ได้ใจความกะทัดรัด เขียนไว้ตัวโตพอที่จะอ่านจากระยะไกลได้ ไม่จำเป็นต้องอ่านใกล้ๆ ดังเช่นหนังสือหรือวารสาร ถึงแม้โปสเตอร์จะนิยมใช้กันมากและมีประสิทธิภาพในการแจ้งข่าวสารสาระได้ดี แต่บางครั้งไม่ได้มีการติดตามเอาแผ่นประกาศนี้ออกเมื่อหมดอายุ เช่น ประกาศการจัดสัมมนาหรือประกาศการจัดแข่งขันกีฬา เป็นการกำหนดวันเวลาสถานที่ไว้ จึงทำให้เกิดความรอกตา หรือสร้างความสับสน ผลลัพธ์อาจเป็นไปได้ในทางลบแก่หน่วยงานได้

ข้อเด่นของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเฉพาะกิจ

- 1) มีเนื้อที่ที่มีความหลากหลายเพียงพอที่ใช้บรรจุเนื้อหาสาระข้อความหรือภาพต่างๆ ได้ตามความมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์
- 2) สามารถจัดทำในรูปแบบ ขนาด และสี สีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจหรือสะดวกในการหยิบใช้ หรือค้นหาข้อมูลได้ตามความมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์
- 3) เข้าถึงกลุ่มประชาชนเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในและนอกหน่วยงาน กลุ่มประชาชนเป้าหมายจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของมีส่วนร่วมและมีอิสระในการเลือกรับข่าวสารข้อมูลที่ตนต้องการได้
- 4) เป็นการให้ข่าวสาร สาระเนื้อหา ความรู้ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องซึ่งสามารถชักจูงหรือโน้มน้าวใจให้กลุ่มประชาชนเป้าหมายมีความนิยม ศรัทธาหรือเกิดภาพพจน์ที่ดีแก่หน่วยงานได้ในที่สุด

5) เป็นแหล่งข้อมูลที่ทำให้สาระความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับหน่วยงาน ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง และสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตและการปฏิบัติงาน โดยมีต้องเสียค่าใช้จ่าย หรือต้องใช้ความพยายามในการหามาได้มากนัก

ข้อจำกัดของสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเฉพาะกิจ

- 1) จะประชาสัมพันธ์ได้เฉพาะผู้ที่มีทักษะและมีความรู้ในการอ่านหนังสือออกเท่านั้น แต่บางหน่วยงานยังมีพนักงานหรือลูกจ้างที่อ่านหนังสือไม่ออก หรืออ่านออกแต่ไม่ค่อยรู้เรื่องหรือเข้าใจ เอกสารและสิ่งพิมพ์จึงไม่มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานประเภทนี้
- 2) ผู้จัดทำมักมีเวลาไม่พอ หรือจัดทำเสร็จล่าช้ากว่ากำหนด ซึ่งอาจมีผลให้กลุ่มประชาชนเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารบางอย่างแล้วหรือเกิดความเบื่อหน่ายได้
- 3) มีแนวโน้มว่าจะถูกขูดหรือเลิกได้ง่าย หากมีปัญหาด้านคนจัดหรือค่าใช้จ่ายหรือนโยบายของผู้บริหาร ความต่อเนื่องจึงขาดหายไป การประชาสัมพันธ์จึงขาดประสิทธิภาพ
- 4) ข่าวสารสาระความรู้ส่วนใหญ่จะเป็นข่าวสารที่มาจากผู้บริหารซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานได้ ตัวอย่างเช่นเครื่องซีเมนต์ไทย ได้ประสบกับปัญหานี้มาแล้ว จึงแก้ไขโดยจัดทำวารสารขึ้น 2 เล่ม คือ เล่มหนึ่งจะเป็นข่าวสารจากผู้บริหารสู่พนักงานทั่วไป คือ “คชสาร” อีกเล่มหนึ่งเป็นวารสารซึ่งจัดทำโดยพนักงานและเพื่อพนักงานโดยตรงชื่อ “สายสัมพันธ์”

เว็ลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web, WWW, หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า “เว็บ”)

คือ พื้นที่ที่เก็บข้อมูล ข่าวสารที่เชื่อมต่อกันทางอินเทอร์เน็ต โดยการกำหนด URL คำว่า เว็ลด์ไวด์เว็บมักจะใช้สับสนกับคำว่า อินเทอร์เน็ต เว็ลด์ไวด์เว็บเป็นเพียงแค่บริการหนึ่งบนอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต

เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเครือข่ายหลายๆ เครือข่ายทั่วโลก โดยใช้ภาษาที่ใช้สื่อสารกันระหว่างคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า โพรโทคอล (Protocol) ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้ในหลายๆทาง อาทิ อีเมล เว็บบอร์ด และสามารถสืบค้นข้อมูลและข่าวสารต่างๆ รวมทั้งคัดลอกแฟ้มข้อมูลและโปรแกรมมาใช้ได้

ข้อดีจากการใช้สื่อใหม่ (New media)

- 1) ประหยัดเงินและช่วยยืดหยุ่นงบประมาณในการประชาสัมพันธ์
- 2) ประหยัดเวลาและลดขั้นตอนในกระบวนการทางการสื่อสาร (เข้าถึงลูกค้าได้โดยตรงมากกว่า)

3) ทำให้ลูกค้าหาหนทางอื่นที่จะซื้อหรือควบคุมกระบวนการจัดซื้อ (ไม่มีพนักงานขาย กดดันให้ซื้อ เปรียบเทียบราคาระหว่างบริษัทคู่แข่งได้ง่ายขึ้น ซื้อได้จากบ้านหรือสำนักงานและสินค้าถูกขนส่งได้มากกว่า)

- 4) เสนอข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์และมีปฏิสัมพันธ์กัน
- 5) เป็นการสื่อสารในสภาพเวลาจริงผ่านระบบออนไลน์หรือออฟไลน์
- 6) เป็นการเข้าถึงได้โดยทันทีในระดับท้องถิ่นแห่งประเทศไทยหรือระหว่างประเทศ
- 7) ใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง

1.5 แนวทางการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์มีเป้าหมายในการนำเสนอความคิด หรือความพยายามในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ในสังคม การทำงานประชาสัมพันธ์จึงเป็นทำงานภายในบริบททางสังคม ในการสื่อสารกับสังคมจะมีทฤษฎีทางสังคมศาสตร์ที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ของสังคม ทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร ซึ่งพัฒนาโดยศาสตราจารย์ เอเวอร์เร็ด โรเจอร์ (Everett M. Rogers) จากมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (อ้างถึงใน บุญบา สุธีธร, 2553, น. 32) เป็นทฤษฎีหนึ่งทางสังคมวิทยาที่มีความสำคัญ ซึ่งในการผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์สามารถนำหลักการของทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการใช้สื่อเพื่อให้การนำเสนอสารสู่สังคมเป็นอย่างดีเหมาะสม

2. ทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้ความหมายของ “นวัตกรรม” ไว้ว่า หมายถึง “การก่อสร้าง”

นอกจาก “นวัตกรรม” แล้วยังมีคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกันก็ นั่นคือ “นวัตกรรม” หรือ “Innovation”

“นวัตกรรม” โรเจอร์ส (Rogers) ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความคิด การกระทำ หรือ สิ่งของซึ่งบุคคลเห็นว่าเป็นของใหม่ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นของใหม่โดยนับเวลาตั้งแต่แรกพบ หรือเห็นว่าเป็นของใหม่โดยบุคคลนั้นรับรู้โดยความเห็นของตนเองซึ่งเป็นเครื่องตัดสินการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลเห็นว่าอะไรเป็นของใหม่สำหรับตน สิ่งนั้นก็จะเป็นนวัตกรรม (Rogers and Shoemaker, 1971 อ้างถึงใน เวทิต ทองจันทร์, 2552, น. 9)

บาร์เน็ต (Barnett, 1953 อ้างถึงใน เวทิต ทองจันทร์, 2552, น. 9) ก็ให้ความหมายไว้เช่นกันว่า “นวัตกรรม” หมายถึง แนวความคิดต่างๆ แบบแผนพฤติกรรมหรือสิ่งของใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากของที่มีอยู่เดิมซึ่งสิ่งของใหม่ในที่นี้ครอบคลุมทั้งสิ่งที่สามารถสัมผัสได้ด้วย

ประสาทสัมผัสทั้ง 5 เช่น แบบแผนพฤติกรรม สิ่งประดิษฐ์ วิทยาการใหม่ๆ และสิ่งที่มองไม่เห็น เป็นวัตถุ เช่น ความเชื่อ ความนึกคิด ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ในความคิดของบุคคล

เกี่ยวกับ “นวัตกรรม” และ “นวัตกรรม” กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้นำ ทั้งสองคำไปบัญญัติเป็นคำศัพท์ขึ้นมาใช้ ซึ่งหมายถึง การนำสิ่งใหม่ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพหรือเพิ่มเติมวิธีการที่ทำอยู่เดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (อ้างถึงใน สุกิจ จิตวิริยนนท์, 2545, น. 13)

นอกจากนี้ กิดานันท์ มลิทอง ได้ให้ทัศนะของ นวัตกรรม ว่าหมายถึง แนวความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยมีการใช้มาก่อน หรือการดัดแปลงของเดิมให้ทันสมัย และใช้ได้ดียิ่งขึ้น เมื่อนำสิ่งใหม่เหล่านั้นมาใช้ในการทำงานแล้ว จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลดีขึ้น และมากขึ้นกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (อ้างถึงใน สุกิจ จิตวิริยนนท์, 2545, น. 13)

รวมทั้ง ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างถึงใน สุกิจ จิตวิริยนนท์, 2545, น. 14) ได้ให้ทัศนะ กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาสิ่งที่จะถือว่าเป็นนวัตกรรมไว้ ดังนี้

1. จะต้องเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด หรือบางส่วนอาจเป็นสิ่งเก่าใช้ไม่ได้ผลในอดีต แต่นำมา ปรับปรุงใหม่ หรือเป็นของปัจจุบันที่นำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น
2. มีการนำวิธีการจัดระบบมาใช้ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบทั้งส่วนข้อมูลที่ใส่เข้าไป ในกระบวนการและผลลัพธ์ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินการให้เหมาะสมก่อนที่จะ เปลี่ยนแปลง
3. มีข้อพิสูจน์ด้วยการวิจัยหรืออยู่ระหว่างการวิจัยว่า “สิ่งใหม่” นั้น จะช่วยแก้ปัญหา และการดำเนินการบางอย่างให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิมได้
4. ยังไม่เป็นส่วนหนึ่งของระบบงานในปัจจุบัน เมื่อสิ่งใหม่นั้นได้รับการเผยแพร่และ ขอมรับจนกลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบงาน สิ่งใหม่นั้นก็จะไม่เป็นนวัตกรรมอีกต่อไป แต่จะเปลี่ยน สภาพเป็นเทคโนโลยี

ทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงกระบวนการในการรับรู้ข่าวสาร ตลอดจนแนวคิดใหม่ๆ ที่เผยแพร่มาสู่กลุ่มคนในสังคมไว้กล่าวคือ การรับรู้ข่าวสารและการยอมรับ แนวคิดใหม่ๆ ที่มีการเสนอไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม จะต้องผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นการสร้างความตระหนักรู้** จะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปิดรับแนวคิดใหม่ๆ นั้นสู่ตนเอง
2. **ขั้นความสนใจ** เกิดขึ้นเมื่อมีแนวคิดใหม่ที่ตนเปิดรับนั้น ได้รับความสนใจให้รู้สึก อยากติดตามหรือแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม

3. **ขั้นการประเมิน** เกิดขึ้นหลังจากที่เกิดความสนใจและพิจารณาเห็นว่าความคิดหรือสิ่งที่รู้มามีแนวโน้มในทางที่เป็นประโยชน์กับตน

4. **ขั้นการทดลอง** เป็นขั้นที่บุคคลต้องการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งอื่นๆ ให้มากขึ้นเพื่อประกอบการประเมินการตัดสินใจของตน

5. **ขั้นการยอมรับ** เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่เกิดขึ้นหลังจากผ่านขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอนก่อนหน้านี้แล้ว และเห็นว่าหรือพิสูจน์ได้ว่าแนวคิดนั้นให้ประโยชน์จริง

ทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร ที่อธิบายขั้นตอนของการยอมรับนวัตกรรม นอกจากนี้ยังมีประสิทธิผลของสื่อประเภทต่างๆ ที่ถูกนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นการรณรงค์ทางสังคม เช่น การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับโครงการใหม่ๆ ผู้สังคม ซึ่งจะเริ่มจากการใช้สื่อมวลชนเพื่อสร้างความรู้และสร้างความสนใจในวงกว้างของสังคม หลังจากการสร้างความรู้อย่างกว้างขวางให้เกิดขึ้นด้วยสื่อมวลชนแล้ว จึงเริ่มให้ความสำคัญกับสื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องในประเด็นปัญหาต่างๆ ที่กลุ่มเป้าหมายให้ความเชื่อถือ เช่น กลุ่มผู้นำความคิดเห็น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้มีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนมีการใช้เทคนิควิธีการนำเสนอแนวคิดใหม่ๆ นั้น ไปสาธิตหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อให้ข้อมูลโน้มน้าวใจให้เกิดการยอมรับในขั้นสุดท้าย

อย่างไรก็ตาม มีข้อที่พึงระลึกสำหรับแนวทางการออกแบบสารและการใช้สื่อประเภทต่างๆ ในขั้นตอนของการยอมรับตามทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร กล่าวคือ กระบวนการที่เกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน ไม่ได้เกิดขึ้นเหมือนๆ กันในทุกกลุ่มเป้าหมายของสังคม เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องอีก 2 ปัจจัย คือ

1. การประเมินคุณลักษณะของแนวคิดที่มีการเสนอแก่กลุ่มเป้าหมายนั้น เป็นแนวคิดที่ดีกว่า ที่มีอยู่เดิมหรือไม่ แนวคิดหรือสิ่งใหม่ๆ นั้น สอดคล้องกับความต้องการหรือความเชื่อเดิมๆ ที่กลุ่มเป้าหมายมีอยู่หรือไม่ เป็นสิ่งที่ยากเกินกว่าจะเข้าใจหรือไม่ สามารถทดลองใช้ก่อนได้หรือไม่ และผลของการรับเอาแนวคิดหรือสิ่งใหม่นั้นให้ประโยชน์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนหรือไม่ในสายตาของกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นความช้าหรือความรวดเร็วของการยอมรับแนวคิดใหม่ๆ นี้ จึงมีความแตกต่างกันตามการประเมินคุณลักษณะแนวคิดของกลุ่มเป้าหมายนั่นเอง

2. ลักษณะเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายว่าเป็นกลุ่มเป้าหมาย **ผู้กระทำ** (active audiences) หรือ **ผู้ถูกกระทำ** (passive audiences) ทั้งนี้เพราะกลุ่มเป้าหมายประเภทแรกจะมีความต้องการข้อมูลในรายละเอียดที่มากขึ้นหลังจากผ่านขั้นตอนแรก คือ การรับรู้ การประชาสัมพันธ์สำหรับกลุ่มเป้าหมายประเภทผู้กระทำนี้ จำเป็นต้องมีสื่อหรือช่องทางการนำเสนอข้อมูลในรายละเอียดที่กลุ่มเป้าหมายสนใจ เช่น แผ่นพับ คู่มือ หรือการให้ที่อยู่เว็บไซต์ เป็นต้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายสามารถ

ค้นหาข้อมูลที่ได้ต้องการได้เพื่อประกอบการตัดสินใจ ในขณะที่กลุ่มเป้าหมายประเภทผู้ถูกกระทำ จะเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการยอมรับและเชื่อในเนื้อหาสารโน้มน้าวใจที่ส่งมาได้ง่ายกว่า กลุ่มเป้าหมายแรก และจะไม่สนใจในข้อมูลเหตุผลที่ให้รายละเอียดมากนัก และหากยิ่งเนื้อหาสารที่ส่งไปนั้นมีการสื่อความหมายที่น่าสนใจ เช่น มีการเพิ่มภาพ การใช้ถ้อยคำและภาษาที่จับใจ มีลีลา สีสันการนำเสนอสะดุดตา

ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดสื่อประชาสัมพันธ์ และทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร มาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ด้วยเหตุว่าในการติดต่อสื่อสารจะต้องประกอบไปด้วย องค์ประกอบพื้นฐาน คือ ผู้ส่งสาร (source) ส่งข่าวสาร (message) ผ่านช่องทาง (channel) ไปยัง ผู้รับสาร (receivers) เพื่อส่งข่าวสาร (message) สารเรื่องราวต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชนซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในสังคม ในการส่ง ข้อมูลข่าวสารต่างๆ จะต้องอาศัยการส่งผ่านช่องทาง (channel) นั่นก็คือ สื่อ (medium หรือ media) ที่แบ่งได้ใน 2 ลักษณะ คือ สื่อที่ควบคุมได้ (Controlled Media) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ วารสาร แผ่นพับ แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา เว็บไซต์ และสื่อที่ควบคุมไม่ได้ (Uncontrolled Media หรือ free/unpaid media) ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และสื่อหนังสือพิมพ์ มาใช้เป็นตัวกลางหรือพาหนะในการนำข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น ตลอดจนข้อเท็จจริงต่างๆ จากหน่วยงานหรือสถาบัน ในที่นี้ก็คือ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีสถานะเป็น สถาบันองค์การของทางราชการ และที่ผ่านมาได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่กลุ่มคนในสังคม

ในส่วนของการเผยแพร่ข่าวสารหรือนวัตกรรม เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสิ่งประดิษฐ์ เป็นวิทยาการใหม่ๆ ที่มาช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ในกระบวนการเลือกตั้ง และยัง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการเลือกตั้งให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ นวัตกรรม หรือ นวัตกรรม เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกลุ่มคนในสังคม จะต้อง ดำเนินการผ่านกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ ขั้นความสนใจ ขั้นการ ประเมินผล ขั้นการทดลอง และขั้นการยอมรับ โดยเฉพาะขั้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ และขั้น ความสนใจ ของกลุ่มคนในสังคม จะมีการเปิดรับนวัตกรรม หรือนวัตกรรมใหม่ๆ นั้นมาสู่ตนเองมาก น้อยเพียงใด และเมื่อมีนวัตกรรมหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่ตนเองเปิดรับไปแล้วความสนใจทำให้เกิด ความรู้สึกอยากติดตามหรือแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมเพียงใด ประกอบกับลักษณะเฉพาะ ของกลุ่มคนในสังคมที่มีความแตกต่างกัน ทั้งที่เป็นผู้กระทำ (active audiences) และผู้ถูกกระทำ (passive audiences) โดยเฉพาะกลุ่มที่เป็นผู้ถูกกระทำ (active audiences) จะมีความต้องการข้อมูล ข่าวสารที่ค่อนข้างละเอียด ดังนั้นจึงต้องอาศัยสื่อหรือช่องทางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสาร

ที่ครบถ้วน ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องอาศัยสื่อประชาสัมพันธ์ และแนวคิดทฤษฎีการเผยแพร่ข่าวสาร เพื่อให้สมาชิกในสังคมได้รับทราบเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวต่างๆ ซึ่งช่วยให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว มีความพร้อมอยู่เสมอในการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ

3. แนวคิดเกี่ยวกับลักษณะผู้รับสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะทางประชากร

ปัจจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของลักษณะทางประชากร (Population Group) เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคกันในด้านของการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรมีหลายตัวแปร เช่น รายได้ (Income) ระดับการศึกษา (Education) ลักษณะของเชื้อชาติและวัฒนธรรม (Race and Culture) เพศ/อายุ (Gender/Age) ถิ่นที่อยู่อาศัย (Location) โครงสร้างทางครอบครัว (Family Structure) พื้นฐานด้านภาษาที่ใช้ (Linguistic Background) เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้มีปัจจัยตัวแปรลักษณะทางประชากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน จึงขอกกล่าวถึงตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร ดังนี้

เพศ/อายุ (Gender/AGE)

ประชากรที่มีเพศและอายุต่างกัน ต่างก็มีความแตกต่างในการเข้าถึงสารสนเทศ เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในการใช้อินเทอร์เน็ต แต่ผู้ชายในประเทศญี่ปุ่นใช้อินเทอร์เน็ตจากบ้านมากกว่าผู้หญิงสองเท่า ส่วนใหญ่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจะอยู่ในวัยรุ่นและวัยกลางคนมากกว่าผู้สูงอายุ เป็นต้น

ในประเทศไทยมีสุภายิต โบราณกล่าวไว้ว่า “ไม้อ่อนดัดง่าย ไม้แก่ดัดยาก” ซึ่งหมายถึง การจะสอนผู้ที่อายุต่างกันให้เชื่อฟังหรือเปลี่ยนทัศนคติหรือเปลี่ยนพฤติกรรมนั้น มีความยากง่ายต่างกัน ยิ่งมีอายุมาก กว่าที่จะสอนให้เชื่อฟังให้เปลี่ยนทัศนคติและเปลี่ยนพฤติกรรมก็จะยากขึ้น คนหนุ่มสาว เป็นผู้ที่ยึดถืออุดมการณ์ (idealistic) มองโลกในแง่ดี (optimistic) จิตใจไม่มั่นคง (flexible) คนแก่จะเป็นคนหัวรั้น (pragmatic) มีความระมัดระวัง (cautions) สูงกว่าคนหนุ่มสาว

นอกจากนี้แล้วอายุยังมีความสัมพันธ์ต่อข่าวสารและสื่ออีกด้วย ตัวอย่างเช่น การฟังเทศน์ หรือการเข้าวัด ไปบำเพ็ญกุศล ผู้สูงอายุจะมีกิจกรรมด้านนี้สูงกว่าผู้มีอายุน้อย หรือวัยรุ่นหรือภาษาที่ใช้ในวัยต่างกันก็ยิ่งมีความแตกต่างกันด้วย โดยจะพบว่าภาษาใหม่ๆ แปลกๆ จะพบในคนหนุ่มสาว สูงกว่าผู้สูงอายุ เป็นต้น อายุของผู้รับสารจึงมีอิทธิพลกับการสื่อสารไม่มาก

ก็น้อย ซึ่งอาจออกมาในรูปของความสนใจ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมมารับข่าวสารของผู้รับสาร ด้วยเหตุดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารเป็นกลุ่ม การสื่อสารสาธารณะ หรือการสื่อสารมวลชน นักนิเทศศาสตร์ที่ตีความคำนึงถึงตัวแปร “อายุ” ของผู้รับสารเสมอ

ในส่วนของเพศ ถ้าพิจารณาวิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมของไทยแล้วจะพบว่า “ภาพ” ดั้งเดิมเกี่ยวกับผู้ที่เป็นเพศชายและผู้ที่เป็นเพศหญิงในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก เช่น ผู้หญิงออกมาทำงานนอกบ้านมากขึ้น อาชีพบางอย่างที่เคยเป็นเฉพาะของผู้ชายหรือของผู้หญิง ก็เริ่มเปลี่ยนแปลงโดยลดขอบเขตของเพศออกไป อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลายอย่างที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง เช่น คุณสมบัติของผู้หญิงไทย “การเป็นแม่บ้านแม่เรือน” การไม่ค่อยกกล้าพูดเรื่องเพศของผู้หญิง หรือการชอบโลดโผนของผู้ชาย เป็นต้น ผู้ชายและผู้หญิงจึงมีความนึกคิด ทักษะคิดและพฤติกรรมที่แตกต่างกันไปซึ่งตามธรรมชาติแล้วผู้ชายและผู้หญิงจะมีคุณลักษณะที่ต่างกัน ในการสื่อสารทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล กลุ่ม หรือมวลชน จะต้องคำนึงถึงว่าการสื่อสารนี้กำลังสื่อสารกับผู้รับสารเพศใด

ระดับการศึกษา (Education)

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับ โอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ ผู้มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่า ทั้งนี้อาจเกิดจากการศึกษาที่สูงขึ้น ทำให้ตระหนักถึงการที่จะรับรู้ข่าวสารข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น และระดับการศึกษาก็มักจะสัมพันธ์กับรายได้

การศึกษาถือเป็นตัวแปรที่สำคัญมากต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร ซึ่งอาจพบได้ตั้งแต่การอ่านออก เขียนได้ ก็จะต้องมีการศึกษาในระดับหนึ่ง การมีความรู้ความเข้าใจ คำศัพท์หรือคำพูดบางประโยคก็อาจต้องการความรู้อีกระดับหนึ่งเช่นเดียวกัน สาขาวิชาที่จบมาก็มีอิทธิพลที่ทำให้บุคคลนั้นมีความรู้ความเข้าใจหรือความสนใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งต่างกัน

รายได้ (Income)

การเข้าถึงสารสนเทศและความรู้แต่ละชนิดต้องเสียค่าใช้จ่ายสินค้าและบริการ รายได้จึงสัมพันธ์กับโอกาสในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ กล่าวคือ กลุ่มประชากรที่อยู่ในประเทศเดียวกัน ผู้มีรายได้สูงย่อมมีโอกาสเข้าถึงสารสนเทศด้านต่างๆ ได้มากกว่าผู้มีรายได้น้อย และในระดับระหว่างประเทศ ประเทศที่มีระดับรายได้ต่อหัวสูง (per capita income) ก็จะมีโอกาสได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าประเทศที่มีระดับรายได้น้อยกว่า

ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเรื่องความแตกต่างของลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นปัจจัยและส่งผลให้เกิดความไม่เสมอภาคกันในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร

ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

4. เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์

4.1 การลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์

การลงคะแนนเพื่อการเลือกตั้งและการลงประชามติ (Election and referendum) นั้นมีพัฒนาการควบคู่กับการพัฒนาการปกครองรวมถึงพัฒนาการทางเทคโนโลยีของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการลงคะแนน พัฒนาการของการลงคะแนนเริ่มตั้งแต่การหย่อนลูกหิน หรือก้อนดินเหนียว หรือเศษดินเผาลงในภาชนะ ต่อมาการลงคะแนนได้พัฒนามาเป็นการลงคะแนนที่ใช้บัตรเจาะรู การลงคะแนนโดยใช้กระดาษ และปากกา การลงคะแนนที่ใช้บัตรเลือกตั้ง มาจนถึงการลงคะแนนที่นำเอาเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ เช่น การลงคะแนนที่ใช้เครื่องลงคะแนนจนถึงการลงคะแนนที่มีการนำเอาระบบอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายการสื่อสารที่ไม่มีข้อจำกัดของสถานที่และระยะทางมาใช้ เช่น การลงคะแนนที่ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และดาวเทียม เป็นต้น

การลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic voting) คือ การนำเอาระบบหรือเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากการพัฒนาทางเทคโนโลยีมาใช้ในการลงคะแนน ซึ่งครอบคลุมถึงการลงคะแนนที่ใช้ในการเลือกตั้งและการลงประชามติ (Vote in election and referendum) อย่างไรก็ตามการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มีรูปแบบที่หลากหลายซึ่งขึ้นอยู่กับรูปแบบของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ และมีการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น นอกจากนี้การนำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์รูปแบบใดมาใช้ ยังขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ ด้วย ปัจจุบันการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ถูกนำมาใช้แทนที่การลงคะแนนรูปแบบเดิม และในหลายๆ ประเทศก็นำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ควบคู่ไปกับการลงคะแนนแบบเดิม

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่างรูปแบบต่างๆ ของการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

รูปแบบแรกการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง คือ การลงคะแนนที่ผู้ลงคะแนนต้องทำการลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้งด้วยตนเอง (Polling place E-voting) และถูกตรวจสอบโดยเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง ด้วยเหตุนี้คะแนนเสียงของผู้ลงคะแนนจะถูกนับ

ที่หน่วยเลือกตั้งทันที โดยไม่ได้ถูกส่งผ่านไปตามระบบอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ใดๆ นอกหน่วยเลือกตั้ง การลงคะแนนรูปแบบนี้ครอบคลุมจากการใช้เครื่องตรวจนับ ในการนับคะแนนจากบัตรลงคะแนนด้วยเครื่องสแกน การลงคะแนนโดยใช้เครื่องลงคะแนนแบบกดปุ่มและตรวจนับด้วยเครื่องประมวลผลหรือเครื่องรวมคะแนนทันที ภายหลังการลงคะแนนของผู้ลงคะแนนแต่ละคน การลงคะแนนโดยใช้ระบบจอสัมผัสและตรวจนับด้วยเครื่องประมวลผลหรือรวมคะแนนทันที ภายหลังการลงคะแนนของผู้ลงคะแนนแต่ละคน การลงคะแนนโดยใช้คอมพิวเตอร์และตรวจนับด้วยเครื่องรวมคะแนนจากเครือข่ายภายในหน่วยเลือกตั้ง เป็นต้น

รูปแบบที่สองการลงคะแนนนอกหน่วยเลือกตั้ง คือ การลงคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถลงคะแนนเสียงที่ใดก็ได้ ใต้นอกหน่วยเลือกตั้ง การลงคะแนนแบบนี้ครอบคลุมตั้งแต่การลงคะแนนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การลงคะแนนด้วยโทรศัพท์ และ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น

4.2 แนวคิดที่จะนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทย

ประเทศไทย จากการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2543 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 และวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 รวมทั้งการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารในระดับท้องถิ่นในวาระต่างๆ ได้พบอุปสรรคในการจัดการเลือกตั้งอยู่หลายประการ ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้งจำนวนมากให้ทันต่อเวลา การลงคะแนนที่เสี่ยงต่อการทุจริต เช่น การเวียนเทียนบัตรในการเลือกตั้ง การละเมิดกฎหมายเลือกตั้งโดยการทำลายบัตรเลือกตั้งด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้ลงคะแนนกาเครื่องหมายไม่ถูกต้องทำให้เกิดบัตรเสียเป็นจำนวนมาก ขั้นตอนการนับคะแนนที่มีการขานคะแนนไม่ตรงกับการเลือกตั้งที่ปรากฏในบัตรเลือกตั้ง การวินิจฉัยบัตรดี บัตรเสียในการเลือกตั้งที่มีมาตรฐานต่างกันขึ้นกับวิจักษณ์ของเจ้าหน้าที่ในแต่ละสถานที่ นับคะแนนความล่าช้าในการนับคะแนน ความล่าช้าในการรวบรวมคะแนนหลังการเลือกตั้ง ความยุ่งยากในการขนส่งเคลื่อนย้ายบัตรเลือกตั้งและหีบบัตรเลือกตั้ง รวมถึงการเก็บรักษาบัตรเลือกตั้งหลังการนับคะแนนเสร็จสิ้นเพื่อเป็นหลักฐานในกรณีที่เกิดการร้องเรียนหรือข้อสงสัยในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง การจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีนโยบายที่จะปรับปรุงกระบวนการบริหารและการจัดการเลือกตั้งเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงความโปร่งใสและเที่ยงธรรม ตลอดจนเพิ่มความสามารถในการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ตลอดจนลดขั้นตอนในการเตรียมการเลือกตั้ง และประหยัดงบประมาณของแผ่นดิน จึงมีแนวคิด

ที่จะทำการศึกษาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะมีการนำเอาระบบการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทย

การศึกษาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่จะมีการนำเอาระบบการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทยเริ่มจากการศึกษารูปแบบและขั้นตอนการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศต่างๆ อาทิ ประเทศอินเดีย บราซิล เวลเยียม ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ไอร์แลนด์ เป็นต้น

ต่อมาในภายหลัง คณะกรรมการการเลือกตั้งได้เชิญหน่วยงานต่างๆ ที่มีความรู้ความสามารถในด้านที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง รวมทั้งบริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เข้าร่วมในคณะกรรมการเพื่อศึกษาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งทุกระดับในประเทศไทย โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อร่างข้อกำหนดรายละเอียดและคุณสมบัติของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบกับคณะกรรมการการเลือกตั้งมีปรัชญาและแนวคิดที่จะสนับสนุนให้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ถูกคิดค้น สร้างสรรค์ และผลิตโดยคนไทยอันเป็นการสนับสนุนให้เกิดการวิจัยและพัฒนาในประเทศไทยอีกทั้งยังเป็นการประหยัดเงินตราไม่ให้ไหลออกนอกประเทศ ที่ประชุมคณะกรรมการฯ จึงมีมติให้บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นผู้รับผิดชอบในการคิดค้นประดิษฐ์เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบสำหรับประเทศไทยขึ้น เพื่อนำมาทดสอบการใช้งานรวมทั้งการรับฟังข้อดี ข้อเสียและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการนำเอาเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทยคือการลดต้นทุนงบประมาณการจัดการและบริหารการเลือกตั้ง รวมถึงปัญหาในการจัดการและบริหารการเลือกตั้งจากการเลือกตั้งรูปแบบปัจจุบันคือการหย่อนบัตรเลือกตั้ง ณ คูหาเลือกตั้ง ซึ่งได้แก่

- 1) การจัดพิมพ์บัตรเลือกตั้งจะต้องจัดพิมพ์ไม่น้อยกว่าจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละครั้ง แต่โดยข้อเท็จจริงในการเลือกตั้งแต่ละครั้งกลับมีผู้มาใช้สิทธิไม่ถึง 100 เปอร์เซ็นต์ ทำให้มีบัตรเลือกตั้งเหลือและไม่ได้ใช้ประโยชน์ซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์น่าจะช่วยประหยัดงบประมาณในส่วนนี้ นอกจากนี้ยังน่าจะช่วยลดปัญหาการจัดเก็บและทำลายบัตรเลือกตั้ง ลดปัญหาการพิมพ์บัตรเลือกตั้งปลอม ลดปัญหาการทำลายทรัพยากรธรรมชาติป่าไม้ที่ต้องนำมาใช้ทำกระดาษ เป็นต้น

2) การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์น่าจะช่วยลดจำนวนบุคลากรโดยเฉพาะบุคลากรที่ใช้ในการนับคะแนนรวม เนื่องจากมีเครื่องรวมคะแนนที่สามารถประมวลผลออกมาได้ทันทีภายหลังการสิ้นสุดการเลือกตั้ง

3) การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์น่าจะช่วยจัดปัญหามาตรฐานในการวินิจฉัยบัตรเลือกตั้ง ช่วยจัดความผิดพลาดในการชานบัตรไม่ตรงกับหมายเลขของผู้สมัคร

4) การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์น่าจะช่วยลดความเหนื่อยล้าของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการนับคะแนนภายหลังการสิ้นสุดการเลือกตั้งส่งผลให้การทำงานเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5) การใช้เครื่องลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์น่าจะช่วยให้การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้งเป็นไปได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

6) การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์คาดว่าจะช่วยลดจำนวนบัตรเสีย

7) การใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์คาดว่าจะสามารถนำเอาเครื่องลงคะแนนมาใช้ใช้งานได้หลายครั้งและรองรับการเลือกตั้งได้หลายระดับทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติรองรับได้ทั้งการเลือกตั้งแบบการเลือกหนึ่งคนหนึ่งหมายเลข (one man one vote) และแบบหนึ่งคนหลายเบอร์ (multiple vote) อีกทั้งยังสามารถนำเอาเครื่องลงคะแนนมาใช้สำหรับการออกเสียงประชามติในเรื่องต่างๆ ได้อีกด้วย

ในส่วนของต้นทุนที่เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการลงคะแนนโดยการนำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ก็คือทำให้ต้องใช้งบประมาณในการลงทุนคิดค้นผลิต พัฒนาและปรับปรุงเครื่องลงคะแนนเป็นจำนวนมากในระยะเริ่มแรก นอกจากนี้ยังต้องทำการแนะนำสร้างความเชื่อมั่นและความคุ้นเคยให้กับประชาชนโดยทั่วไป ให้เกิดความมั่นใจ เชื่อมั่นในความเที่ยงตรง โปร่งใสและเข้าใจ ถึงกระบวนการขั้นตอนการทำงานและกระบวนการเลือกตั้งแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งยังต้องมีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งทั้งหมดเพื่อให้สามารถเข้าใจถึงกระบวนการเลือกตั้ง และการใช้งานเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

สำหรับรูปแบบของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่น่าจะนำมาใช้ในประเทศไทยนั้นเป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากความเรียบง่ายและความคุ้นเคยของประชาชนในการใช้บัตรลงคะแนนและหีบบัตรเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้ง ด้วยเหตุนี้รูปแบบของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย บริษัท วิทย์การบินแห่งประเทศไทย จำกัด จึงมีรูปแบบที่ใกล้เคียงกับเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศอินเดีย เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ที่

ถูกคิดค้นและพัฒนาขึ้นโดย บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนแรกคือเครื่องลงคะแนน (Ballot unit :BU) ส่วนของเครื่องลงคะแนนนี้ทำหน้าที่แทนบัตรเลือกตั้ง เพียงแต่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเปลี่ยนรูปแบบการลงคะแนนจาก “การทำเครื่องหมายกากบาท” บนหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ต้องการลงบนบัตรเลือกตั้งแบบกระดาษในคูหาเลือกตั้งมาเป็น “การกดปุ่ม” เลือกหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ต้องการบนเครื่องลงคะแนนในคูหาเท่านั้น นอกจากนี้บนเครื่องลงคะแนนยังมีแถบอักษรเบลล์สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีปัญหาทางสายตาด้วย

ส่วนที่สองคือเครื่องรวมคะแนน (Counting unit: CU) ส่วนของเครื่องรวมคะแนนนี้ทำหน้าที่แทนหีบบัตรเลือกตั้งและกระดานรวมคะแนน โดยเครื่องรวมคะแนนจะถูกเชื่อมต่อกับเครื่องลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง เมื่อผู้ลงคะแนนใช้สิทธิลงคะแนนด้วยการกดเลือกหมายเลขในเครื่องลงคะแนนที่คูหาเลือกตั้ง เครื่องรวมคะแนนจะทำหน้าที่บันทึกและประมวลผลการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งทันที

4.3 ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับจุดด้อยของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ถูกวิพากษ์วิจารณ์และตั้งข้อสงสัยในประเด็นต่างๆ ตัวอย่างเช่นข้อวิพากษ์วิจารณ์ที่ว่าเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ (Direct-recording electronic) นั้นเปรียบเสมือนกล่องดำ (Black box) ที่ไม่สามารถรู้หรือตรวจสอบกระบวนการทำงานภายในกล่องดำนั้น รวมถึงรหัสต่างๆ ที่ใช้ได้ ทำให้เกิดการตั้งข้อสงสัยในประเด็นความน่าเชื่อถือ (Honesty) ความแม่นยำ (Accuracy) และปลอดภัย (Security) อย่างไรก็ตาม ได้มีข้อโต้แย้งว่าการทำงานของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์นี้ก็ไม่ได้ต่างไปจากการทำงานของระบบโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในรูปแบบต่างๆ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งก็เปรียบเสมือนกล่องดำที่ผู้ใช้เองก็ไม่สามารถรู้หรือตรวจสอบกระบวนการทำงานภายในได้ แต่เราก็ยังใช้และยังได้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีที่เปรียบเสมือนกล่องดำเหล่านี้ นอกจากนี้รหัส (Code) ต่างๆ ที่ใช้ยังสามารถเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใสอีกด้วย

ข้อวิพากษ์วิจารณ์ของการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์อีกข้อหนึ่ง คือ ข้อวิตกกังวลที่ว่า เป็นการเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดการทุจริตในระดับที่ใหญ่โตซับซ้อนและรุนแรง (Large-scale electoral fraud) กว่า การลงคะแนน โดยใช้บัตรเลือกตั้งทั้งการทุจริตที่เกิดจากตัวเครื่อง (Inside the electoral apparatus) อันสืบเนื่องมาจากบริษัทผู้ผลิตเอง และการแทรกแซงจากภายนอก (Outside the electoral apparatus) โดยเฉพาะการเข้าไปแทรกแซงทางด้านข้อมูล (Hackers) อย่างไรก็ตาม ก็มีข้อโต้แย้งว่าข้อวิตกกังวลนี้ เป็นข้อวิตกกังวลที่เกินกว่าเหตุ เนื่องจากการทุจริตที่เกิดจาก

ตัวเครื่องนั้นสามารถทำการตรวจสอบและควบคุมได้ ส่วนข้อวิตกกังวลเรื่องการแทรกแซงจากภายนอกของ Hackers นั้น ก็เป็นการวิตกกังวลที่เกินกว่าเหตุในข้อที่ว่า Hackers จะสามารถเจาะเข้าไปแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลได้เหมือนกับที่ทำได้ในหนังสือนิยายหรือหนังภาพยนตร์ (Hackers can do anything only in books and movies)

นอกจากนี้การลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ยังถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าแม้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จะมีความสะดวกรวดเร็ว แต่ก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น การติดขัดในการทำงานของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ได้ ในด้านนี้ก็มีผู้โต้แย้งว่าการทำงานของเครื่องลงคะแนนนั้นก็เปรียบเสมือนการใช้งานเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่จะต้องผ่านการตรวจสอบทดสอบครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อให้เกิดความมั่นใจจนกว่าจะสามารถนำมาใช้ได้จริงและหากระหว่างการทดสอบหรือการใช้งานยังพบข้อผิดพลาดบกพร่องใดๆ ก็จะต้องมีการแก้ไขหรือปรับปรุงไปเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น ดังนั้น การใช้การลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์จึงไม่น่าจะเป็นปัญหาแต่ประการใด

ถ้าเปรียบเทียบการลงคะแนนทั้งสองรูปแบบนี้ พบว่าการลงคะแนนที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถลงคะแนนเสียงที่ใดก็ได้ในหน่วยเลือกตั้ง (Remote E-voting) นั้น ถูกวิพากษ์วิจารณ์และตั้งข้อสงสัยมากกว่าการลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง (Polling place E-voting) ข้อสงสัยนี้ครอบคลุมไปถึงนับตั้งแต่ปัญหาการตรวจสอบผู้ลงคะแนนที่แท้จริง เนื่องจากผู้ลงคะแนนไม่ต้องไปแสดงตนที่หน่วยเลือกตั้งหรือหน่วยลงคะแนน แต่สามารถทำการลงคะแนนที่ใดก็ได้ นอกจากนี้ ความเที่ยงตรงของการลงคะแนนยังยากต่อการถูกตรวจสอบเนื่องจากถูกส่งผ่านไปตามระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือเครือข่ายของการสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ที่ยากต่อการตรวจสอบทั้งจากตัวผู้ลงคะแนนเองและผู้ประมวลผลการลงคะแนน การลงคะแนนในรูปแบบทางไกลนี้จึงตรวจสอบได้ยากกว่าการลงคะแนนรูปแบบอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม การนำเอาเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดหรือมีการพัฒนาเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเพียงใดจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการจัดการการลงคะแนนและลงประชามติที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องตามหลักประชาธิปไตย นั่นคือ ผู้มีคุณสมบัติและสิทธิในการลงคะแนนจะต้องมีสิทธิลงคะแนนอย่างอิสระ (The guarantee to vote) และทุกๆ คะแนนเสียงของผู้ลงคะแนนจะถูกนับเพียงหนึ่งครั้งเท่านั้น (Each vote is counted only once) ความสามารถรักษาความลับในการลงคะแนนของผู้ลงคะแนน (The secrecy of the vote) มีความเที่ยงตรงในการแสดงเจตนาของผู้ลงคะแนน (The non-modification of the expressed intention of the vote) ปลอดภัยจากอิทธิพลหรือการคุกคามต่อผู้ลงคะแนนในระหว่างการลงคะแนน (Lack of intimidation during the vote operation) นั่นคือ การลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์จะต้อง

สามารถจัดการการลงคะแนนและประชามติให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องตามหลักประชาธิปไตยไม่น้อยไปกว่าการลงคะแนนแบบการใช้บัตรเลือกตั้ง

กรณีศึกษาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ หน่วยเลือกตั้ง ตัวอย่างหรือกรณีศึกษาในการนำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ มาใช้ในประเทศต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของการลงคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง ได้แก่ ประเทศอินเดีย บราซิล เบลเยียม เป็นต้น ซึ่งประเทศเหล่านี้ได้นำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการทั่วไปในการเลือกตั้งทั่วทั้งประเทศ หรือประเทศที่กำลังพิจารณาที่จะนำมาใช้ในการเลือกตั้งทั่วไปในรูปแบบของการลงคะแนน ณ หน่วยเลือกตั้ง ส่วนประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศออสเตรเลีย ได้นำเอาการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ หน่วยเลือกตั้งมาใช้เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เลือกใช้ โดยที่ยังมีการลงคะแนนรูปแบบเดิมเป็นทางเลือกควบคู่ไปด้วย สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกาใช้รูปแบบการลงคะแนนที่หลากหลายที่รวมเอารูปแบบการลงคะแนนแบบเดิมมาใช้ร่วมกับการลงคะแนนแบบอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกันไปตามรัฐและเขตการปกครองท้องถิ่น (Counties)

4.4 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งของประเทศไทยที่ได้มีการผลิตแล้ว

ในปี พ.ศ. 2545 – 2546 มีการศึกษาเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 และจัดสร้าง จำนวน 1 ชุด

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบรุ่นที่ 1 (TVM-A1)

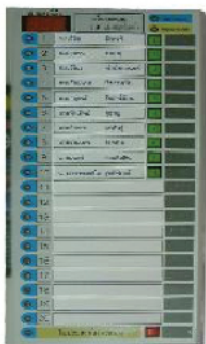
เครื่องลงคะแนน รุ่นที่ 1

เครื่องรวมคะแนน รุ่นที่ 1

ภาพที่ 2.1 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 1 (TVM-A1)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบรุ่นที่ 2 (TVM-A2)

เครื่องลงคะแนน รุ่นที่ 2

เครื่องรวมคะแนน รุ่นที่ 2

ภาพที่ 2.2 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 2 (TVM-A2)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

ในปี พ.ศ. 2547 มีการศึกษาและจัดสร้างเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 3 จำนวน 100 ชุด เพื่อนำออกสาธิตและเผยแพร่ให้ประชาชนทั่วประเทศ โดยมีคุณลักษณะ คือ

- 1) รองรับการลงคะแนนได้ถึง 2 ประเภทพร้อมๆ กัน สำหรับการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง เช่น การเลือกตั้ง ส.ส. แบบแบ่งเขต และการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ
- 2) กำหนดรูปแบบการลงคะแนนได้ทั้งแบบหนึ่งคนหนึ่งเบอร์ (One Man One Vote) และแบบหนึ่งคนหลายเบอร์ (Multiple Votes)
- 3) มีนาฬิกาบอกเวลาการลงคะแนน
- 4) สามารถรายงานผลการลงคะแนนได้ทันทีทั้ง 2 ประเภท เมื่อปิดการลงคะแนน
- 5) สามารถทดสอบการลงคะแนนก่อนการเปิดคูหา
- 6) เครื่องลงคะแนนมีเครื่องพิมพ์เก็บคะแนนเพื่อเป็นหลักฐานยืนยัน

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งแบบรุ่นที่ 3 (TVM-A3)

เครื่องลงคะแนน รุ่นที่ 3

เครื่องรวมคะแนน รุ่นที่ 3

ภาพที่ 2.3 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 3 (TVM-A3)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 3 ได้ใช้ในการสาธิตและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทดลองใช้มาเป็นเวลาเกือบ 10 ปี ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 มีการศึกษาและจัดสร้างเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 4 จำนวน 200 ชุด เพื่อใช้ในการสาธิตและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักเรียน นักศึกษา ทดลองใช้ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบรุ่นที่ 4 (TVM-A4)

เครื่องลงคะแนน รุ่นที่ 4

เครื่องรวมคะแนน รุ่นที่ 4

ภาพที่ 2.4 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 4 (TVM-A4)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้ง รุ่นที่ 4 มีหลักการทำงานเหมือนกับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้ง รุ่นที่ 3 คือ แต่ละชุดประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เครื่องลงคะแนน (Ballot Unit: BU) ซึ่งเปรียบเสมือนบัตรเลือกตั้ง จะทำหน้าที่สำหรับให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกหมายเลขที่ประสงค์จะเลือก หรือไม่ประสงค์ลงคะแนน โดยการกดปุ่มหมายเลขที่เลือก หรือปุ่มไม่ประสงค์ลงคะแนน ตามที่ต้องการ และส่วนที่ 2 เครื่องรวมคะแนนหรือเครื่องประมวลผลคะแนน (Control Unit: CU) จะทำหน้าที่รวบรวมคะแนนจากส่วนที่ 1 มาเก็บสะสมแล้วรวมเป็นคะแนน เมื่อเสร็จสิ้นการลงคะแนน เครื่องลงคะแนนเลือกตั้ง รุ่นที่ 4 มีคุณสมบัติซึ่งเป็นจุดเด่นต่างกับ รุ่นที่ 3 คือ

- 1) เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งทั้งสองส่วน เมื่อพับเก็บแล้วจะเป็นกระเป๋าในตัวมีหูหิ้ว เพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้าย
- 2) เครื่องลงคะแนนเมื่อกางออกจะเป็นคูหาในตัวช่วยลดความยุ่งยากในการจัดเตรียมคูหา
- 3) ต้องได้รับอนุญาตโดยเจ้าหน้าที่จะต้องกดปุ่มอนุญาตก่อนจึงจะลงคะแนนได้ เพื่อป้องกันการลงคะแนนซ้ำ ซึ่งแต่เดิมใช้ระบบหน่วงเวลา
- 4) สามารถรองรับผู้สมัครได้ 30 หมายเลข จากเดิมมีเพียง 20 หมายเลข ทำให้สามารถใช้กับการเลือกตั้งได้หลากหลายขึ้น
- 5) ปุ่มกดหมายเลขมีขนาดใหญ่ขึ้นและแสงไฟในหมายเลขที่เลือกมีความสว่างและชัดเจนขึ้น
- 6) สามารถลงคะแนนได้เฉพาะหมายเลขที่มีผู้สมัครเท่านั้น
- 7) เครื่องลงคะแนนจะมีใบบันทึกหมายเลขเมื่อผู้มีสิทธิกดปุ่มเลือกหมายเลขและกดปุ่มยืนยันแล้ว ผู้มีสิทธิจะเกิดความมั่นใจว่าตนกดปุ่มหมายเลขใด เครื่องได้บันทึกหมายเลขนั้นจริง
- 8) มีปุ่มยกเลิก ใช้สำหรับยกเลิกหมายเลขที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้เลือกไปแล้วและต้องการเปลี่ยนแปลงหมายเลขที่เลือก โดยทำการกดปุ่มยกเลิกซึ่งจะยกเลิกหมายเลขที่เลือกทั้งหมดแล้วเลือกหมายเลขที่ต้องการใหม่ แต่ทั้งนี้การยกเลิกจะต้องทำก่อนยืนยันการลงคะแนน หากยืนยันการลงคะแนนไปแล้วจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้
- 9) ไฟแสดงสถานะคูหา มีขนาดใหญ่ขึ้นและสว่างมากขึ้น สามารถมองเห็นได้ทั้งภายในและภายนอกคูหา

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 4 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี 2556 ของสภาวิจัยแห่งชาติ

พร้อมกับการศึกษาและพัฒนาเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 4 ได้มีการศึกษาและพัฒนาเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งชนิดผสมหมายเลขซึ่งมี คุณสมบัติเช่นเดียวกับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 4 เป็นการพัฒนาเพื่อให้รองรับกรณีมีผู้สมัครจำนวนมาก สามารถใช้ได้กับกรณีมีผู้สมัครได้ถึง 999 หมายเลข โดยมีปุ่มกดหมายเลข 0 ถึงหมายเลข 9 ซึ่งจะเลือกหมายเลขใดก็กดปุ่มหมายเลขผสมกันเช่นเดียวกับการกดปุ่มเครื่องคิดเลข

เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบรุ่นที่ 4 (เครื่องผสมหมายเลข)

ภาพที่ 2.5 เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 4 (เครื่องผสมหมายเลข)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (www.ect.go.th)

ในการรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ตั้งแต่เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 3 จำนวน 100 ชุด ใช้ประชาสัมพันธ์ใน 77 จังหวัดและส่วนกลาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 และเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบ รุ่นที่ 4 จำนวน 200 ชุด ใช้ประชาสัมพันธ์ใน 77 จังหวัดและส่วนกลาง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน มีผู้เข้าร่วมใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบแล้วประมาณ 5 ล้านคน จากการสอบถามผู้เข้าร่วมในการใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งต้นแบบพบว่าเฉลี่ย ร้อยละ 80 มีความเชื่อมั่นในความเที่ยงตรงของเครื่องลงคะแนนและเห็นว่าควรนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการเลือกตั้งจริง ส่วนอีกร้อยละ 20 ยังมีความไม่แน่ใจ โดยเห็นว่าเป็นของใหม่ ควรใช้เวลาทำความเข้าใจก่อน

จากการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนผู้ใช้เครื่องลงคะแนนดังกล่าว เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้มากขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการศึกษาแนว

ทางการดำเนินงาน และรูปแบบวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสเข้าใจรูปแบบการลงคะแนนด้วยเครื่องลงคะแนน ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย และจังหวัดยะลา ในเดือนมกราคม 2558 จังหวัดบุรีรัมย์ ในเดือนมีนาคม 2558 จังหวัดกาญจนบุรี ในเดือนเมษายน 2558 จังหวัดจันทบุรี ในเดือนพฤษภาคม 2558 และกรุงเทพมหานคร ในเดือนมิถุนายน 2558

ในระหว่างการประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ได้มีการเตรียมร่างแก้ไขกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง สำหรับแผนดำเนินงานเมื่อมีกฎหมายรองรับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้ง มีแนวทางให้เริ่มใช้เครื่องลงคะแนนในบางพื้นที่ก่อนโดยอาจจัดทำเป็นประกาศ กำหนดพื้นที่ให้ใช้เครื่องลงคะแนน เช่น อาจมีประกาศกำหนดพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่ง หรือเทศบาลตำบลบางแห่ง เป็นต้น พื้นที่ที่กำหนดให้ใช้เครื่องลงคะแนนต้องมีความพร้อมในด้านการยอมรับของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การยอมรับของผู้สมัครและพรรคการเมือง เป็นต้น เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งที่จะใช้ในการลงคะแนนพื้นที่นำร่อง ดังกล่าว จะใช้เครื่องลงคะแนน จำนวน 200 ชุด ที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้ใช้งานให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นการดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป ในพื้นที่ที่มีความพร้อมเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและการยอมรับ

สำหรับในอนาคตหากมีนโยบายให้ใช้เครื่องลงคะแนนเลือกตั้งในการเลือกตั้งทั่วไปทั้งประเทศ จากการศึกษาต้นทุนการผลิต โดยพิจารณาข้อมูลหน่วยเลือกตั้งจำนวน 95,000 หน่วย มีการเลือกตั้ง 2 ประเภท เครื่องลงคะแนน 1 ชุดประกอบด้วย เครื่องรวมคะแนน (Control Unit) 1 เครื่อง และเครื่องลงคะแนน (Ballot Unit) 2 เครื่อง จึงต้องมีเครื่องลงคะแนน 190,000 ชุด ประมาณราคาเบื้องต้น 1 ชุด ราคาประมาณ 47,000 บาท เครื่องลงคะแนน 190,000 ชุด ประมาณ 8,930,000,000 บาท อายุการใช้งาน 12 ปี

กล่าวโดยสรุป การเตรียมความพร้อมสำหรับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งหรือการลงคะแนนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ควรมีปัจจัยองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. มีกฎหมายรองรับให้สามารถดำเนินการได้ตามกฎหมาย เมื่อมีกฎหมายแล้วก็ต้องมีระเบียบแนวทางปฏิบัติ คู่มือในการปฏิบัติและการเตรียมการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
2. ความเชื่อมั่น และการยอมรับของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง ทั้งนี้การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง
3. เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการเลือกตั้งได้หลายประเภท มีความแข็งแรงทนทาน อายุการใช้งานมากกว่า 10 ปี ใช้งานง่ายไม่ยุ่งยากประการ

สำคัญที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายในการใช้เครื่องลงคะแนนต้องไม่สูงมากจนเกินไปเมื่อคำนวณแล้ว ค่าใช้จ่ายต่อหน่วยควรใกล้เคียงกับค่าใช้จ่ายในการใช้บัตรเลือกตั้ง

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมสำหรับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งหรือการลงคะแนนด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ใดก็ตามต้องประกอบด้วยปัจจัยองค์ประกอบที่สำคัญดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจและการยอมรับการดำเนินการ แบบค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มใช้เครื่องลงคะแนนในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น หรือพื้นที่ขนาดเล็กก่อนแล้วจึงขยายผลในท้องถิ่นหรือพื้นที่อื่นต่อไป

ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมหรือนวัตกรรมเครื่องลงคะแนน อิเล็กทรอนิกส์ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง และ บริษัท วิทยูการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ร่วมกันศึกษาและพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันได้มีการผลิตเป็นเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบแล้ว เพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเลือกตั้ง และหากในอนาคตอันใกล้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้นำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในกระบวนการจัดการเลือกตั้งของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งระดับชาติ คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา รวมถึงการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น คือ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และการออกเสียงประชามติ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ

วิทยา ชินบุตร (2551) ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนจังหวัดลพบุรี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของประชาชนจังหวัดลพบุรี และ (2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองประชาชนที่มีสถานภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกันในจังหวัดลพบุรี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามตัวแปร เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในจังหวัดลพบุรี จำนวน 330 คน

ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากสื่อต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาการเปิดรับข่าวสารจากสื่อแต่ละประเภท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุกระจายเสียง อยู่ในระดับ

ปานกลาง ส่วนสื่อที่มีการเปิดรับข่าวสารน้อย คือ สื่อเฉพาะกิจโดยเฉพาะสื่อทางการเข้าชม นิทรรศการ เลื่อยอัด และสื่ออินเทอร์เน็ต

จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อข่าวสารทางการเมืองพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อแต่ละประเภทไม่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมือง โดยภาพรวมแตกต่างกัน

ญานิกา เทียนทอง (2554) ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร ตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อาชีพ การศึกษา และรายได้ กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อโดยเมื่อพิจารณาเป็นรายสื่อพบว่า ด้านสื่อมวลชน (สื่อหนังสือพิมพ์) ด้านสังคมออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์ มากที่สุด ด้านสื่อเฉพาะกิจ กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อป้ายโฆษณากลางแจ้ง มากที่สุด ส่วนสื่อบุคคล กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อจากครู/อาจารย์ มากที่สุด

จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับสื่อทางการเมืองตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน จะมีพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อทางการเมืองแตกต่างกัน โดยพบว่าเพศจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนมากที่สุด ส่วนอายุจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อใหม่ มากที่สุด การศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ และอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชน

ทรงยุทธ ต้นวัน (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพังโคน และ (2) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาสื่อมวลชนเพื่อเสริมสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน

ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อมวลชน กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อวิทยุ โทรทัศน์ มากที่สุด รองลงมาคือ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อนิตยสาร สื่อภาพยนตร์ และจากสื่อประเภทอื่นๆ ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต น้อยที่สุด

ในส่วนของความรู้ทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง มากที่สุด รองลงมา มีความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง และอยู่ในระดับต่ำ ตามลำดับ

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสาร

เกศสุดา วุฒิ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย และ (2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างภาพรวมและรายด้านของช่องทางรับรู้ข่าวสารอยู่ระดับปานกลาง ด้านที่มีการรับรู้สูงสุด คือ คนใกล้ชิด เพื่อนร่วมงานหรือหัวหน้างาน รองลงมา ได้แก่ นิตยสารเกี่ยวกับการเมือง สื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียงสื่อเฉพาะกิจ และสื่อหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ และจากการเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชุลีกร บำรุงผล (2556) ทำการศึกษาเรื่องความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี ตามตัวแปร การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำ และจากการเปรียบเทียบระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ขนิษฐา เพชรายุทธ (2552) ทำการศึกษาเรื่องสื่อกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ (2) เพื่อศึกษาประโยชน์จากการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองจากสื่อ และการมีส่วนร่วมทางการเมือง ความรู้ข่าวสารทางการเมืองที่ประชาชนได้รับจากสื่อ และ (3) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับปรุง การนำเสนอข่าวสารด้านการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 204 คน

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองทุกวันจากสื่อโทรทัศน์ ครอบครั้ว และเพื่อน ส่วนสื่อหนังสือพิมพ์ กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ สื่อที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยเปิดรับข่าวสารทางการเมือง คือ อินเทอร์เน็ต SMS อาจารย์ ตำราเรียน

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างจากสื่อประเภทต่างๆ มากที่สุด ได้แก่ สื่อหนังสือพิมพ์ (ไทยรัฐ) รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์ (ช่อง 3) สื่อวิทยุกระจายเสียง (ระบบเอฟ.เอ็ม. 88 Mhz) สื่ออินเทอร์เน็ต (www.google.com)

ความรู้ข่าวสารทางการเมืองที่กลุ่มตัวอย่างได้รับจากสื่อ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับปานกลาง โดยเปิดรับข่าวสารทางการเมืองทุกวันจากสื่อโทรทัศน์ รองลงมาจากครอบครั้ว มีความรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับมาก โดยเปิดรับข่าวสารทางการเมืองทุกวันจากสื่อโทรทัศน์ รองลงมาจากครอบครั้ว และมีความรู้ข่าวสารทางการเมืองในระดับน้อย โดยเปิดรับข่าวสารทางการเมืองทุกวันจากสื่อมวลชน (โทรทัศน์) รองลงมาสื่อหนังสือพิมพ์

แก้วตา โอภาสศิริวิทย์ (2551) ทำการศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้และความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วน และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง โดยศึกษาจากปัจจัยตัวแปรด้านบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขต และ (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสื่อประเภทต่างๆ และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง

กับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขต กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวน 355 คน

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขตในระดับสูง รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางและในระดับต่ำ ตามลำดับ

ประเภทสื่อที่มีผลต่อการระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขต ในระดับมาก ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และป้ายหาเสียงของพรรคการเมือง ในระดับปานกลาง ได้แก่ สื่อวิทยุกระจายเสียง และอินเทอร์เน็ต ในระดับน้อย ได้แก่ สื่อเคเบิลทีวี

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบสัดส่วนและแบบแบ่งเขต ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป จะมีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรีจะมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ในส่วนของปัจจัยด้านรายได้ กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน จะมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และที่มีรายได้ตั้งแต่ 15,001 บาทต่อเดือนขึ้นไป จะมีความรู้ความเข้าใจในระดับสูง

อำนาจ แยมศิริ (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย” วัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ (2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของประชาชนในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ตามปัจจัยของบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่อำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย จำนวน 395 คน

ผลการศึกษา พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับดีมาก รองลงมาอยู่ในระดับดี ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจต่ำกว่าเกณฑ์อยู่เป็นส่วนน้อย

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

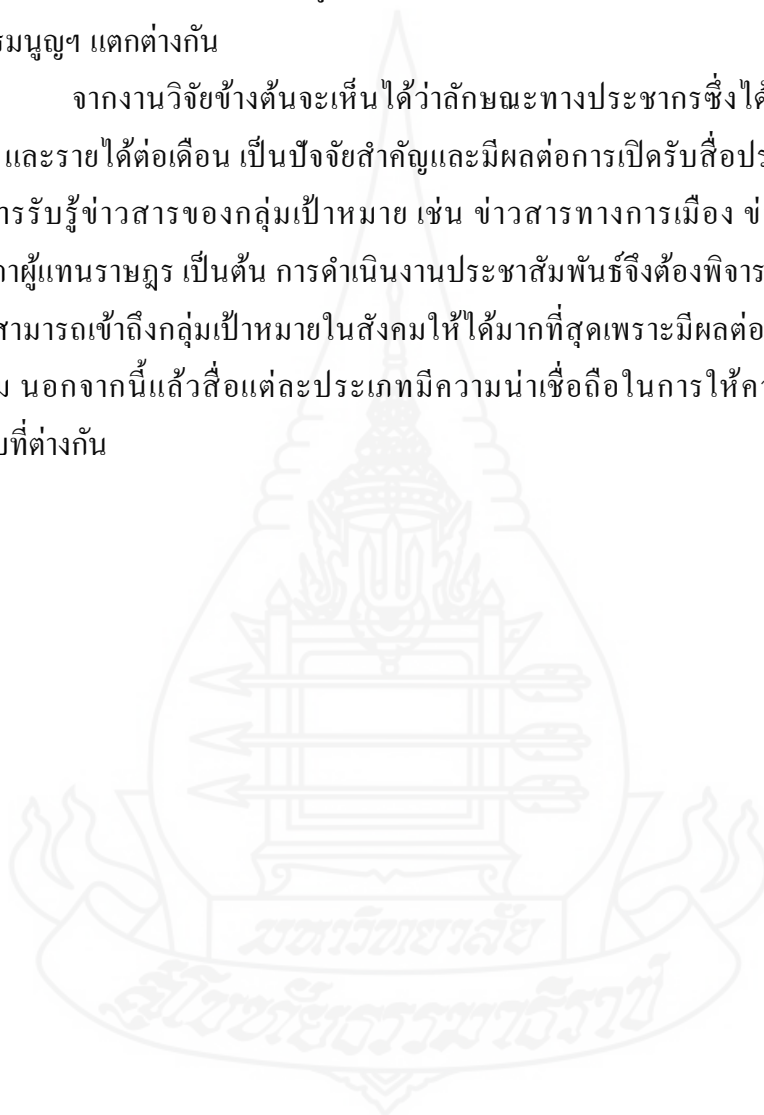
ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านอายุและการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ในเรื่องของการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา และอาชีพที่ต่างกัน ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่แตกต่างกัน การวิจัยเรื่องการเปิดรับสื่อทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อมวลชนคือ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ คือ สื่อแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์ สื่อเฉพาะกิจ คือ สื่อป้ายโฆษณากลางแจ้ง และสื่อบุคคล คือ ครู/อาจารย์ มากที่สุด จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดสื่อทางการเมืองตามลักษณะด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างจะมีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อทางการเมืองที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อใหม่มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจมากที่สุด และกลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกันจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนมากที่สุด และการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สำหรับความรู้ทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด

ในส่วนของการวิจัยเรื่องการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเข็ญราย ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง จากการเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ในการวิจัยเรื่องความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระดับต่ำ จากการเปรียบเทียบระดับความรู้ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ มีระดับความรู้ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีระดับความรู้ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน และในการวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญฯ ในระดับดีมาก จากการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญฯ กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านอายุและด้านการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญฯ แตกต่างกัน

จากงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าลักษณะทางประชากรซึ่งได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน เป็นปัจจัยสำคัญและมีผลต่อการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ รวมทั้งมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ข่าวสารทางการเมือง ข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น การดำเนินงานประชาสัมพันธ์จึงต้องพิจารณาเลือกใช้ประเภทของสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายในสังคมให้ได้มากที่สุดเพราะมีผลต่อความรู้ทัศนคติและพฤติกรรม นอกจากนี้แล้วสื่อแต่ละประเภทมีความน่าเชื่อถือในการให้ความรู้และการสร้างการยอมรับที่ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) วิธีดำเนินการมีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population)

ประชากร คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557 มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 81,188 คน ในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว (ข้อมูลจากผลการรวมคะแนนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา (ส.ว. 33) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2557) ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

ตำบล/เทศบาล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)
ตำบลบ้านแก้ง	9,796 คน
ตำบลโคกปีบ	9,519 คน
ตำบลท่าแขก	9,811 คน
ตำบลท่าเกษม	6,199 คน
ตำบลศาลาลำดวน	7,877 คน
ตำบลสระแก้ว	3,222 คน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ตำบล/เทศบาล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)
ตำบลสระขวัญ	11,305 คน
ตำบลหนองบอน	5,556 คน
เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว)	13,217 คน
เทศบาลตำบลท่าเกษม (ตำบลท่าเกษม)	2,737 คน
เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน)	1,949 คน
รวม	81,188 คน

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size)

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นในการเลือกตั้งตัวอย่าง 95% ที่ระดับความคลาดเคลื่อน +/- 5% ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ

N = จำนวนประชากร

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตรได้ผล ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$e = 0.05$$

$$N = 81,188$$

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{81,188}{1 + 81,188 (0.05)^2}$$

$$n = 398.03$$

เพื่อความเหมาะสมจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-state Sampling) ดังนี้
ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

โดยการจับสลากเลือกตำบล/เทศบาล ในสัดส่วน 1 : 2 จากทั้งหมด 11 แห่ง (8 ตำบล 3 เทศบาล) ได้ตำบล/เทศบาล 5.5 แห่ง แต่เพื่อให้ตัวเลขลงตัวจึงปรับตัวเลขตำบล/เทศบาล เป็น 6 แห่ง ดังนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงผลการจับสลากเลือกตำบล/เทศบาลที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตำบล/เทศบาล	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)
ตำบลบ้านแก้ง	9,796
ตำบลโคกปีบ	9,519
ตำบลท่าเกษม	6,199
ตำบลศาลาลำดวน	7,877
เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว)	13,217
เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน)	1,949
รวม	48,557

ขั้นที่ 2 การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ในแต่ละตำบล/เทศบาล 6 แห่ง คือ ตำบลบ้านแก้ง ตำบลโคกปีบ ตำบลท่าเกษม ตำบลศาลาลำดวน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบล/เทศบาล ดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงการกำหนดสัดส่วนเพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ตำบล/เทศบาล	จำนวน ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ตำบลบ้านแก้ง	9,796	81
ตำบลโคกปีบผ้อง	9,519	78
ตำบลท่าเกษม	6,199	51
ตำบลศาลาลำดวน	7,877	65
เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว)	13,217	109
เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน)	1,949	16
รวม	48,557	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นจากการศึกษา ทฤษฎีและแนวคิดต่างๆ ตลอดจนผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ครอบคลุมถึงเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วย เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แบ่งประเด็นการศึกษาออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 การเปิดรับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนน อิเล็กทรอนิกส์ (เคยเปิดรับสื่อ/ไม่เคยเปิดรับสื่อ) หากเคยเปิดรับสื่อ เปิดรับจากสื่อประเภทใด

ข้อ 2 ความถี่ของการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน เป็นมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ

ความบ่อยในการเปิดรับสื่อ มากกว่า 6 ครั้งต่อเดือน	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 4
ความบ่อยในการเปิดรับสื่อ 5 – 6 ครั้งต่อเดือน	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 3
ความบ่อยในการเปิดรับสื่อ 3 – 4 ครั้งต่อเดือน	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 2
ความบ่อยในการเปิดรับสื่อ 1 – 2 ครั้งต่อเดือน	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 1
ความบ่อยในการเปิดรับสื่อ ไม่เคย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วแบ่งระดับการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{4 - 0}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ย 3.24 – 4.00	การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ สูงมาก
ค่าเฉลี่ย 2.43 – 3.23	การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ สูง
ค่าเฉลี่ย 1.62 – 2.42	การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.81 – 1.61	การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ต่ำ
ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.80	การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ต่ำมาก

ข้อ 3 การติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ความสนใจ มากที่สุด	กำหนดให้มีค่า 5
ความสนใจ มาก	กำหนดให้มีค่า 4
ความสนใจ ปานกลาง	กำหนดให้มีค่า 3
ความสนใจ น้อย	กำหนดให้มีค่า 2
ความสนใจ น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่า 1

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้ว แบ่งระดับการติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อประเภทต่างๆ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

ค่าเฉลี่ย 4.24 – 5.00	การติดตามข่าวสาร สูงมาก
ค่าเฉลี่ย 3.43 – 4.23	การติดตามข่าวสาร สูง
ค่าเฉลี่ย 2.62 – 3.42	การติดตามข่าวสาร ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.61	การติดตามข่าวสาร ต่ำ
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	การติดตามข่าวสาร ต่ำมาก

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ใน 3 ด้าน มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ คือ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มีข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ ด้านประสิทธิภาพของเครื่อง

ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มีข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ โดยแบ่งการรับรู้ออกเป็น ทราบ กับ ไม่ทราบ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

เลือกตอบ ทราบ	กำหนดให้มีค่า 1
เลือกตอบ ไม่ทราบ	กำหนดให้มีค่า 0

การรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{7 - 0}{3} = 2.33$$

ค่าเฉลี่ย 5.68 – 8.00	มีการรับรู้ข่าวสาร สูง
ค่าเฉลี่ย 3.34 – 5.67	มีการรับรู้ข่าวสาร ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 3.33	มีการรับรู้ข่าวสาร ต่ำ

การรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{8 - 0}{3} = 2.66$$

ค่าเฉลี่ย 6.34 – 9.00	มีการรับรู้ข่าวสาร สูง
ค่าเฉลี่ย 3.67 – 6.33	มีการรับรู้ข่าวสาร ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 3.66	มีการรับรู้ข่าวสาร ต่ำ

การรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 0}{3} = 1.66$$

ค่าเฉลี่ย 4.34 – 6.00	มีการรับรู้ข่าวสาร สูง
ค่าเฉลี่ย 2.67 – 4.33	มีการรับรู้ข่าวสาร ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.66	มีการรับรู้ข่าวสาร ต่ำ

และแบ่งการรับรู้ข่าวสารเป็นรายชื่อของด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ใช้เกณฑ์ในการพิจารณา คือ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 75% - 100%	มีการรับรู้ข่าวสาร สูง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 50% - 74%	มีการรับรู้ข่าวสาร ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 49% ลงมา	มีการรับรู้ข่าวสาร ต่ำ

การวัดความสัมพันธ์ ใช้เกณฑ์การพิจารณาแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ (ประคอง กรรณสูตร, 2550, อ้างถึงใน ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค, 2556, น. 102)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.70-1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.30-0.69	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.01-0.29	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

2.3 การตรวจสอบคุณภาพ

2.3.1 ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและพิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา สำนวนภาษา จากนั้นผู้ศึกษาได้ทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค อาจารย์ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2) นายอภิวัฒน์ เรืองทรัพย์ ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบเทคโนโลยีเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

3) นายมนัส ไหวพริบ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระแก้ว

2.3.2 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วจำนวน 30 ชุดไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาทดสอบหาค่าหาความเชื่อถือได้ (Reliability)

การทดสอบความเชื่อถือได้ของเครื่องมือใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability coefficient) สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach alpha coefficient) คือ

$$\alpha = \frac{K}{k-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

จากการทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามในส่วนการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.856

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้ศึกษาได้ทำการติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชนที่มีการจัดประชุม จัดประชาคมในเขตตำบล/เทศบาล จากนั้นได้ทำการกำหนดนัดหมายวันเวลาและสถานที่ไว้ล่วงหน้า

3.2 ผู้ศึกษาเดินทางไปพบกลุ่มตัวอย่าง มีการแนะนำตัว จากนั้นได้มอบแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างโดยผู้ศึกษาได้อธิบายไปพร้อมกับให้กลุ่มตัวอย่าง ตอบ/กรอกแบบสอบถามหลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเสร็จก็เก็บแบบสอบถามกลับคืน

3.3 ผู้ศึกษาทำการตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามมาทำการลงรหัสข้อมูลแล้วนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic Analysis) ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปทางด้านลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติทดสอบค่าที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test) หากพบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้การทดสอบด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1. การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากร

2. เพื่อศึกษาการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามลักษณะทางประชากร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว

ผู้ศึกษาได้ลงไปในพื้นที่เพื่อพบกับกลุ่มตัวอย่างแล้วใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenient Sampling) จากนั้นได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดสัดส่วนไว้ในแต่ละตำบล/เทศบาล ทั้ง 6 แห่งประกอบด้วย ตำบลบ้านแก้ง กลุ่มตัวอย่าง 81 คน ตำบลโคกปีบ้อง กลุ่มตัวอย่าง 78 คน ตำบลท่าเกษม กลุ่มตัวอย่าง 51 คน ตำบลศาลาลำดวน กลุ่มตัวอย่าง 65 คน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) กลุ่มตัวอย่าง 109 คน และเทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) กลุ่มตัวอย่าง 16 คน

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของลักษณะทางประชากร

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของลักษณะทางประชากร

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน

ลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	245	61.2
หญิง	155	38.8
รวม	400	100.0
อายุ		
18-25 ปี	51	12.8
26-33 ปี	125	31.2
34-40 ปี	77	19.2
41-48 ปี	79	19.8
49-56 ปี	57	14.2
57-64 ปี	5	1.2
มากกว่า 65 ปี	6	1.5
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะประชากร	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	24	6.0
พนักงานบริษัท	51	12.8
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	58	14.5
รัฐวิสาหกิจ	18	4.5
เกษตรกร	57	14.2
รับจ้างทั่วไป	62	15.5
ค้าขาย	45	11.2
ธุรกิจส่วนตัว	29	7.2
แม่บ้าน	56	14.0
รวม	400	100.0
การศึกษา		
ไม่ได้เรียน	119	29.8
ประถมศึกษา	62	15.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	50	12.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	65	16.2
อนุปริญญา/เทียบเท่า	48	12.0
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	56	14.0
รวม	400	100.0
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	153	38.2
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	180	45.0
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	57	14.2
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	4	1.0
มากกว่า 40,001 บาท	6	1.5
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาข้อมูลลักษณะทางประชากร พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.2 อายุ ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-33 ปี ร้อยละ 31.2 รองลงมาอายุระหว่าง 41-48 ปี ร้อยละ 19.8 น้อยสุดอายุระหว่าง 57-64 ปี ร้อยละ 1.2 อาชีพ ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 15.5 รองลงมาอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ร้อยละ 14.5 น้อยสุดอาชีพรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 4.5 การศึกษา ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียน ร้อยละ 29.8 รองลงมาการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 16.2 น้อยสุดการศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า ร้อยละ 12.0 รายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 45.0 รองลงมารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 38.2 น้อยสุดรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 1.0

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างในการเปิดรับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ

การเปิดรับข่าวสาร	จำนวน	ร้อยละ
การเปิดรับ		
เคยเปิดรับ	327	81.8
ไม่เคยเปิดรับ	73	18.2
รวม	400	100.0
ประเภทสื่อที่เปิดรับ		
วิทยุโทรทัศน์	98	24.5
วิทยุกระจายเสียง	69	17.2
หนังสือพิมพ์	52	13.0
วารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT)	4	1.0
แผ่นพับ	11	2.8
แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา	5	1.2
เว็บไซต์ (www.ect.go.th)	16	4.0
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	72	18.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยเปิดรับข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อ วิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 81.8 พิจารณาเป็นรายสื่อ แต่ละประเภท สื่อที่เปิดรับส่วนใหญ่ คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 24.5 รองลงมา สื่อเจ้าหน้าที่ของ รัฐ ร้อยละ 18.0 น้อยสุด สื่อวารสารอินไซด์ อีซีที ร้อยละ 1.0

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการเปิดรับข่าวสารการ ลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน

ประเภทสื่อ	ความถี่ในการเปิดรับข่าวสาร		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
วิทยุโทรทัศน์	1.62	1.24	ปานกลาง
วิทยุกระจายเสียง	1.32	1.16	ต่ำ
หนังสือพิมพ์	1.00	1.30	ต่ำ
วารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT)	0.34	0.64	ต่ำมาก
แผ่นพับ	0.22	0.41	ต่ำมาก
แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา	0.14	0.35	ต่ำมาก
เว็บไซต์ (www.ect.go.th)	0.34	0.73	ต่ำมาก
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	0.40	0.58	ต่ำมาก
รวม	0.67	0.80	ต่ำ

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับ ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.67)

พิจารณาเป็นรายด้านของสื่อแต่ละประเภทพบว่าสื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการ เปิดรับในระดับปานกลาง คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62) สื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ ในการเปิดรับในระดับต่ำ คือ สื่อวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.32) สื่อหนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 1.00) และสื่อที่กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับในระดับต่ำมาก คือ สื่อวารสารอินไซด์

อีซีที (Inside ECT) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34) สื่อแผ่นพับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.22) สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.14) สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.34) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.40)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน

ประเภทสื่อ	การติดตามข่าวสาร		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
วิทยุโทรทัศน์	2.68	1.22	ปานกลาง
วิทยุกระจายเสียง	2.44	0.79	น้อย
หนังสือพิมพ์	2.23	0.96	น้อย
วารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT)	1.30	0.52	น้อยที่สุด
แผ่นพับ	1.34	0.52	น้อยที่สุด
แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา	1.48	0.55	น้อยที่สุด
เว็บไซต์ (www.ect.go.th)	1.68	1.02	น้อย
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	2.58	1.09	น้อย
รวม	1.97	0.83	ต่ำ

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษา พบว่า ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือนในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.97)

พิจารณารายด้านของสื่อแต่ละประเภทพบว่าสื่อที่กลุ่มตัวอย่างติดตามข่าวสารในระดับปานกลาง คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.68) สื่อที่กลุ่มตัวอย่างติดตามในระดับน้อย คือ สื่อวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44) หนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23) สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.68) สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.58) และสื่อที่กลุ่มตัวอย่างติดตามในระดับน้อยที่สุด คือ สื่อวารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.30) สื่อแผ่นพับ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34) สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.48)

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การรับรู้ข่าวสาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	1.35	1.87	ต่ำ
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	1.63	1.94	ต่ำ
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	2.00	2.00	ต่ำ
รวม	1.66	1.94	ต่ำ

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.66)

พิจารณาการรับรู้รายด้านพบว่าด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63) และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00)

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	การรับรู้			การแปลผล
	ไม่ทราบ (ร้อยละ)	ทราบ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	
1. เป็นเครื่องมือช่วยในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นและการลงประชามติ	80.8	19.2	100.0	ต่ำ
2. บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทคนไทย วิศวกรไทย เป็นผู้ผลิตและพัฒนา	79.0	21.0	100.0	ต่ำ
3. ลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องลงคะแนนของประเทศอินเดีย	88.5	11.5	100.0	ต่ำ
4. ประกอบด้วยส่วนที่ทำหน้าที่แทนบัตรเลือกตั้ง และส่วนที่ทำหน้าที่แทนหีบบัตรเลือกตั้ง	81.5	18.5	100.0	ต่ำ
5. สามารถกดปุ่มได้ทั้งลงคะแนนและไม่ประสงค์ลงคะแนน	69.5	30.5	100.0	ต่ำ
6. ผลิตและพัฒนาเป็นเครื่องต้นแบบมาถึงรุ่นที่ 4	89.0	11.0	100.0	ต่ำ
7. เครื่องต้นแบบรุ่นที่ 4 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี พ.ศ.2556 จากสภาวิจัยแห่งชาติ	76.5	23.5	100.0	ต่ำ

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เป็นเครื่องมือช่วยในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นและการลงประชามติ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทคนไทย วิศวกรไทย เป็นผู้ผลิตและพัฒนา ลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องลงคะแนนของประเทศอินเดีย ประกอบด้วยส่วนที่ทำหน้าที่แทนบัตรเลือกตั้งและส่วนที่ทำหน้าที่แทนหีบบัตรเลือกตั้ง สามารถกดปุ่มได้ทั้งลงคะแนนและไม่ประสงค์ลงคะแนน ผลิตและพัฒนาเป็นเครื่องต้นแบบมาถึงรุ่นที่ 4

และเครื่องต้นแบบรุ่นที่ 4 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี พ.ศ. 2556 จากสภาวิจัยแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ด้านประสิทธิภาพของ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	การรับรู้			การแปลผล
	ไม่ทราบ (ร้อยละ)	ทราบ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	
1. มีเสียงบอกขั้นตอนในการทำงาน	81.5	18.5	100.0	ต่ำ
2. มีอักษรเบรลล์ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ทุพพลภาพทางสายตา	79.5	20.5	100.0	ต่ำ
3. มีกระดาษบันทึกหมายเลขผู้สมัครที่ถูกเลือกแสดงให้ผู้ลงคะแนนเห็นเพื่อความมั่นใจ	73.0	27.0	100.0	ต่ำ
4. มีแบตเตอรี่สำรองป้องกันความผิดพลาดหากระบบไฟฟ้าขัดข้อง	83.2	16.8	100.0	ต่ำ
5. สามารถใช้งานได้ในท้องถิ่นทุรกันดาร	85.0	15.0	100.0	ต่ำ
6. ผู้ที่ไม่รู้หนังสือสามารถใช้งานเครื่องลงคะแนนได้	84.0	16.0	100.0	ต่ำ
7. สามารถทำความเข้าใจการใช้งานได้ง่าย	84.0	16.0	100.0	ต่ำ
8. รู้ผลทันทีหลังปิดการลงคะแนน	66.5	33.5	100.0	ต่ำ

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ มีเสียงบอกขั้นตอนในการทำงาน มีอักษรเบรลล์ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ทุพพลภาพทางสายตา มีกระดาษบันทึกหมายเลขผู้สมัครที่ถูกเลือกแสดงให้ผู้ลงคะแนนเห็นเพื่อความมั่นใจ มีแบตเตอรี่สำรองป้องกันความผิดพลาดหากระบบไฟฟ้าขัดข้อง สามารถใช้งานได้ในท้องถิ่นทุรกันดาร ผู้ที่ไม่รู้หนังสือสามารถใช้งานเครื่องลงคะแนนได้ สามารถทำความเข้าใจการใช้งานได้ง่าย และรู้ผลทันทีหลังปิดการลงคะแนน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง

ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	การรับรู้			การแปลผล
	ไม่ทราบ (ร้อยละ)	ทราบ (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)	
1. ช่วยลดปัญหาจำนวนบัตรเลือกตั้งเสีย การจัดเก็บบัตรเลือกตั้ง การทำลายบัตรเลือกตั้ง	63.2	36.8	100.0	ต่ำ
2. ช่วยลดการใช้ทรัพยากรบุคคลในขั้นตอนการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง	65.0	35.0	100.0	ต่ำ
3. ช่วยให้ขั้นตอนการนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น	44.0	56.0	100.0	ปานกลาง
4. ช่วยลดปัญหาบัตรเสียเนื่องจากการกากบาทไม่ถูกต้อง	46.8	53.2	100.0	ต่ำ
5. ช่วยลดความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยบัตรดีหรือบัตรเสียในขั้นตอนการนับคะแนน	57.8	42.2	100.0	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษา พบว่า การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ช่วยให้ขั้นตอนการนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ช่วยลดความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยบัตรดีหรือบัตรเสียในขั้นตอนการนับคะแนน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง และช่วยลดปัญหาจำนวนบัตรเลือกตั้งเสีย การจัดเก็บบัตรเลือกตั้ง การทำลายบัตรเลือกตั้ง ช่วยลดการใช้ทรัพยากรบุคคลในขั้นตอนการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง ช่วยลดปัญหาบัตรเสียเนื่องจากการกากบาทไม่ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้ จากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่อจำนวนน้อยกว่า 30 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สื่อวารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT) จำนวน 4 คน สื่อแผ่นพับจำนวน 11 คน สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา จำนวน 5 คน และสื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) จำนวน 16 คน การทดสอบสมมติฐานอาจส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนขึ้นได้ ผู้ศึกษาจึงทำการทดสอบสมมติฐานเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเท่านั้น

สมมติฐานที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามเพศ

การเปิดรับสื่อ	เพศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	P
วิทยุโทรทัศน์	ชาย	1.62	1.20	0.03	0.98
	หญิง	1.61	1.30		
วิทยุกระจายเสียง	ชาย	1.41	1.12	2.03	0.04*
	หญิง	1.17	1.21		
หนังสือพิมพ์	ชาย	1.16	1.41	3.70	0.00*
	หญิง	0.71	1.04		
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ชาย	0.36	0.56	-1.96	0.05*
	หญิง	0.48	0.61		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า การเปิดรับสื่อ กลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศหญิง

ในสื่อวิทยุโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.62) สื่อวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41) สื่อหนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.16) และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย ในสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.48)

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง ($t = 2.03, p = 0.04$) สื่อหนังสือพิมพ์ ($t = 3.70, p = 0.00$) สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($t = -1.96, p = 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ ($t = 0.03, p = 0.98$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามอายุ

การเปิดรับสื่อ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
วิทยุโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	52.55	6	8.76	6.15	0.00*
	ภายในกลุ่ม	560.16	393	1.43		
	รวม	612.71	399			
วิทยุกระจายเสียง	ระหว่างกลุ่ม	30.68	6	5.11	3.99	0.00*
	ภายในกลุ่ม	503.10	393	1.28		
	รวม	534.68	399			
หนังสือพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	24.22	6	4.04	2.46	0.02*
	ภายในกลุ่ม	644.72	393	1.64		
	รวม	668.94	399			
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	14.29	6	2.39	7.79	0.00*
	ภายในกลุ่ม	120.10	393	0.31		
	รวม	134.39	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการเปิดรับสื่อจำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์

สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		1.55	1.80	1.71	1.75	0.86	1.00	3.00
18-25 ปี	1.55	-	0.25	0.17	0.20			1.45
26-33 ปี	1.80		-					1.20
34-40 ปี	1.71		0.86	-	0.03			1.29
41-48 ปี	1.75		0.05		-			1.25
49-56 ปี	0.86	0.69	0.94*	0.86*	0.89*	-	0.14	2.14*
57-64 ปี	1.00	0.55	0.80	0.71	0.75		-	2.00
มากกว่า 65 ปี	3.00							-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ อายุ 26-33 ปี อายุ 34-40 ปี อายุ 41-48 ปี และอายุมากกว่า 65 ปี มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอายุ 49-56 ปี

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง
จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		0.84	1.63	1.21	1.23	1.21	2.20	1.67
18-25 ปี	0.84	-	0.79*	0.37	0.39	0.37	1.36	0.82
26-33 ปี	1.63		-				0.57	0.04
34-40 ปี	1.21		0.42	-	0.02	0.00	1.00	0.46
41-48 ปี	1.23		0.40		-		0.97	0.44
49-56 ปี	1.21		0.42		0.02	-	0.99	0.46
57-64 ปี	2.20						-	
มากกว่า 65 ปี	1.67						0.53	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง
ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับ
สื่อวิทยุกระจายเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุ 26-33 ปี
มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอายุ 18-25 ปี

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอายุ เป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		1.35	0.79	0.96	1.18	0.81	0.40	2.00
18-25 ปี	1.35	-						0.65
26-33 ปี	0.79	0.56	-	0.17	0.39	0.02		1.21
34-40 ปี	0.96	0.39		-	0.22			1.04
41-48 ปี	1.18	0.18			-			0.82
49-56 ปี	0.81	0.55		0.15	0.37	-		1.19
57-64 ปี	0.40	0.95	0.39	0.56	0.78	0.41	-	1.60
มากกว่า 65 ปี	2.00							-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ไม่พบช่วงอายุรายคู่ใดที่มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		0.80	0.33	0.40	0.49	0.18	0.00	0.00
18-25 ปี	0.80	-						
26-33 ปี	0.33	0.48*	-	0.08	0.17			
34-40 ปี	0.40	0.40*		-	0.09			
41-48 ปี	0.49	0.31			-			
49-56 ปี	0.18	0.63*	0.15	0.23	0.32	-		
57-64 ปี	0.00	0.80	0.33	0.40	0.49	0.18	-	0.00
มากกว่า 65 ปี	0.00	0.80	0.33	0.40	0.49	0.18	0.00	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ อายุ 18-25 ปี มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอายุ 26-33 ปี อายุ 34-40 ปี และอายุ 49-56 ปี

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามอาชีพ

การเปิดรับสื่อ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
วิทยุโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	353.11	8	44.14	66.48	0.00*
	ภายในกลุ่ม	259.60	391	0.66		
	รวม	612.71	399			
วิทยุกระจายเสียง	ระหว่างกลุ่ม	258.12	8	32.27	45.62	0.00*
	ภายในกลุ่ม	276.56	391	0.71		
	รวม	534.68	399			
หนังสือพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	299.29	8	37.41	39.57	0.00*
	ภายในกลุ่ม	369.65	391	0.95		
	รวม	668.94	399			
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	72.16	8	9.02	56.67	0.00*
	ภายในกลุ่ม	62.23	391	0.16		
	รวม	134.39	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการเปิดรับสื่อจำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		2.79	1.24	3.10	2.94	1.93	0.63	1.69	1.21	0.41
นักเรียน/นักศึกษา	2.79	-		0.31	0.15					
พนักงานบริษัท	1.24	1.56*	-	1.87*	1.71*	0.70*		0.45		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	3.10			-						
รัฐวิสาหกิจ	2.94			0.16	-					
เกษตรกร	1.93	0.86*		1.17*	1.02*	-				
รับจ้างทั่วไป	0.63	2.16*	0.61	2.47*	2.32*	1.30*	-	1.06*	0.58	
ค้าขาย	1.69	1.10*		1.42*	1.26*	0.24		-		
ธุรกิจส่วนตัว	1.21	1.59*	0.03	1.90*	1.74*	0.72		0.48	-	
แม่บ้าน	0.41	2.38*	0.83*	2.69*	2.53*	1.52*	0.22	1.28*	0.80*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 25 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพพนักงานบริษัท มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพแม่บ้าน

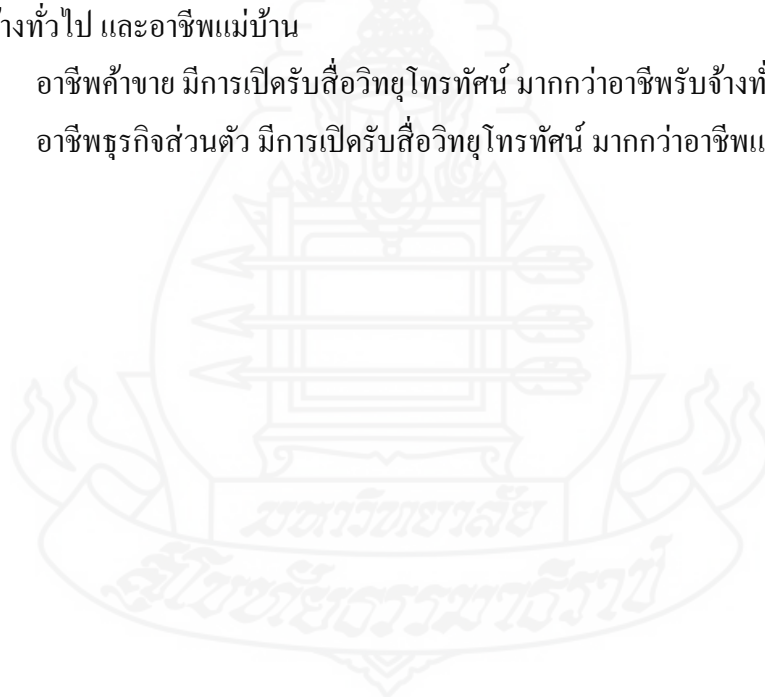
อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพรัฐวิสาหกิจ มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพค้าขาย มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพแม่บ้าน

อาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		2.38	0.43	2.48	2.72	1.37	1.02	1.33	1.48	0.20
นักเรียน/นักศึกษา	2.38	-		0.11	0.35					
พนักงานบริษัท	0.43	1.94*	-	2.05*	2.29*	0.94*	0.59	0.90*	1.05*	
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	2.48			-	0.24					
รัฐวิสาหกิจ	2.72				-					
เกษตรกร	1.37	1.01*		1.11*	1.35	-			0.11	
รับจ้างทั่วไป	1.02	1.36*		1.47*	1.71*	0.35	-	0.32	0.47	
ค้าขาย	1.33	1.04*		1.15*	1.39*	0.04		-	0.15	
ธุรกิจส่วนตัว	1.48	0.89		1.00*	1.24*				-	
แม่บ้าน	0.20	2.18*	0.24	2.29*	2.53*	1.72*	0.82*	1.14*	1.29*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 23 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

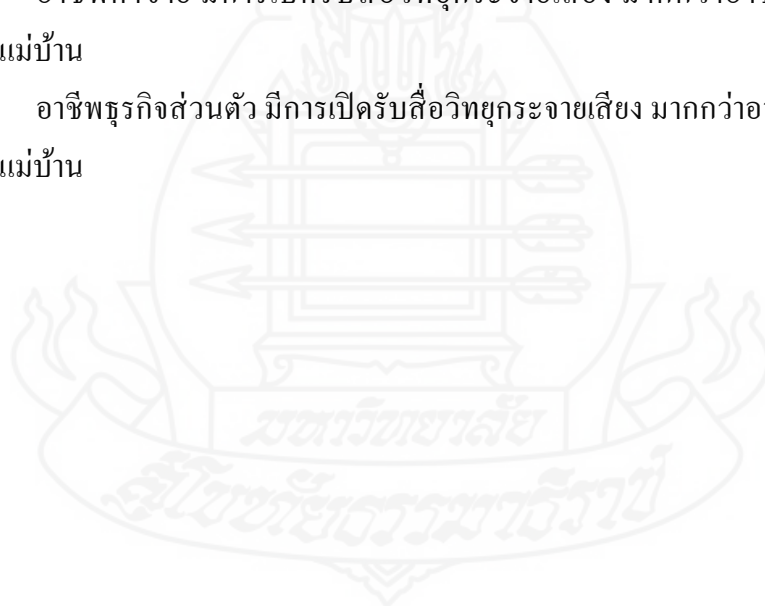
อาชีพรัฐวิสาหกิจ มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพรับจ้างทั่วไป มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพแม่บ้าน

อาชีพค้าขาย มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท และอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		1.83	1.08	1.72	3.67	1.12	0.05	1.16	0.31	0.04
นักเรียน/นักศึกษา	1.83	-			1.83*					
พนักงานบริษัท	1.08	0.76	-	0.65	2.59*	0.04		0.08		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	1.72	0.11		-	1.94*					
รัฐวิสาหกิจ	3.67				-					
เกษตรกร	1.12	0.71		0.60	2.54*	-		0.03		
รับจ้างทั่วไป	0.05	1.79*	1.03*	1.68*	3.62*	1.07*	-	1.11*	0.26	
ค้าขาย	1.16	0.68		0.57	2.51*			-		
ธุรกิจส่วนตัว	0.31	1.52*	0.77	1.41*	3.36*	0.81		0.85	-	
แม่บ้าน	0.04	1.80*	1.04*	1.69*	3.63*	1.09*	0.01	1.12*	0.28	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 20 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

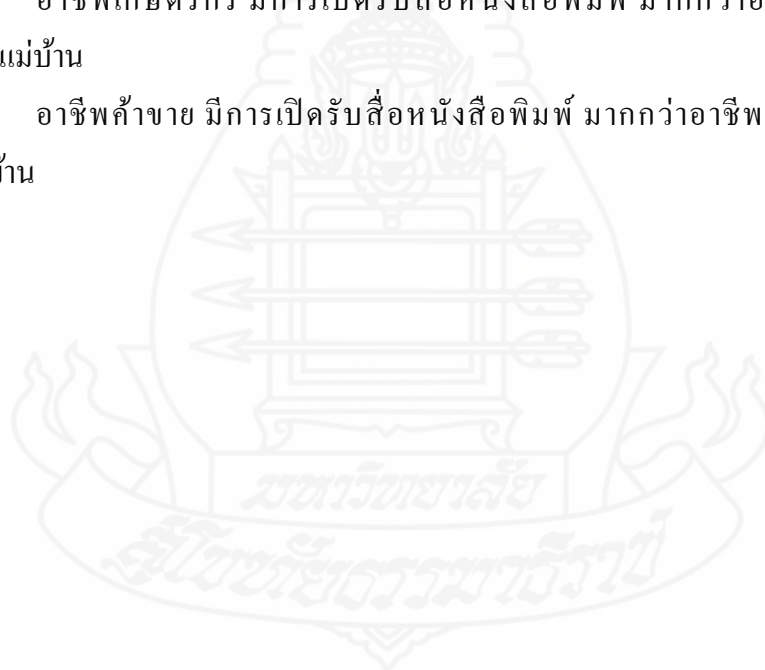
อาชีพพนักงานบริษัท มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพรัฐวิสาหกิจ มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพนักเรียน/นักศึกษา อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพค้าขาย มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		1.12	0.43	1.24	0.00	0.26	0.10	0.18	0.00	0.21
นักเรียน/นักศึกษา	1.12	-		0.12						
พนักงานบริษัท	0.43	0.69*	-	0.81*						
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	1.24			-						
รัฐวิสาหกิจ	0.00	1.13*	0.43	1.24*	-	0.26	0.10	0.18	0.00	0.21
เกษตรกร	0.26	0.86*	0.17	0.98*		-				
รับจ้างทั่วไป	0.10	1.03*	0.34*	1.15*		0.17*	-	0.08		0.12
ค้าขาย	0.18	0.95*	0.25	1.06*		0.09		-		0.04
ธุรกิจส่วนตัว	0.00	1.13*	0.43*	1.24*	0.00	0.26	0.10	0.18	-	0.21
แม่บ้าน	0.21	0.91*	0.22	1.03*		0.05				-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

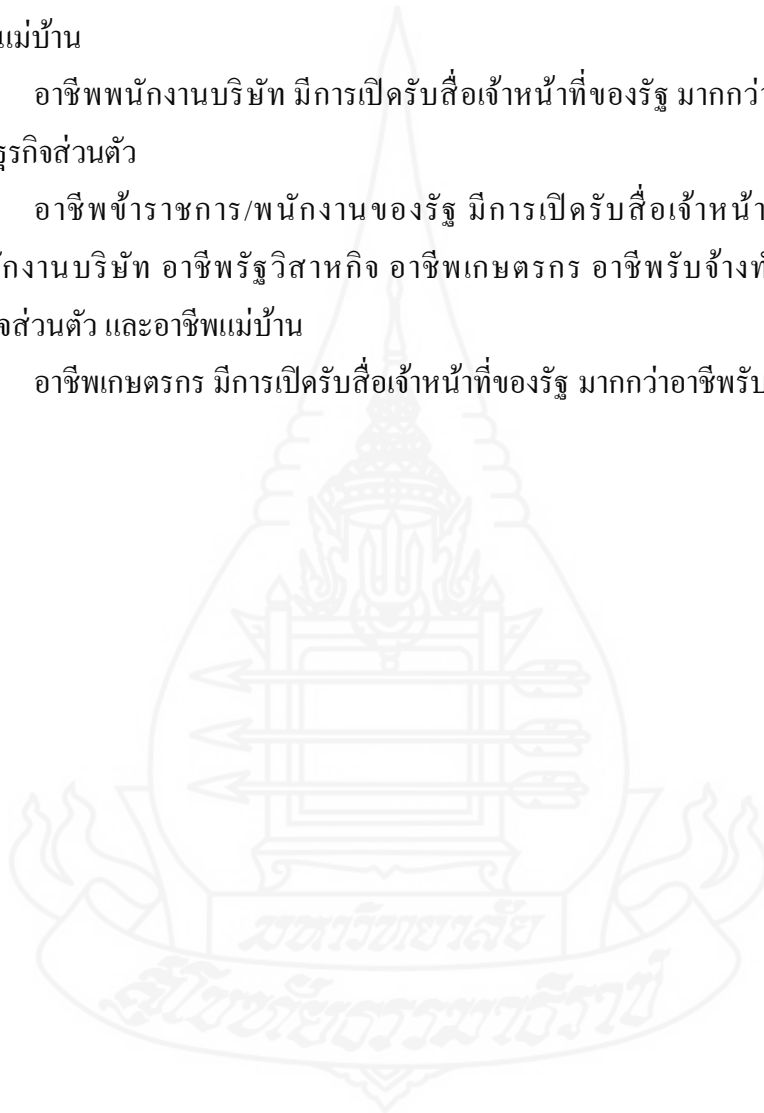
จากตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 17 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพพนักงานบริษัท มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพธุรกิจส่วนตัว

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามการศึกษา

การเปิดรับสื่อ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
วิทยุโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	224.93	5	44.99	45.71	0.00*
	ภายในกลุ่ม	387.78	394	0.98		
	รวม	612.71	399			
วิทยุกระจายเสียง	ระหว่างกลุ่ม	151.20	5	30.24	31.07	0.00*
	ภายในกลุ่ม	383.48	394	0.97		
	รวม	534.68	399			
หนังสือพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	179.11	5	35.82	28.81	0.00*
	ภายในกลุ่ม	489.83	394	1.24		
	รวม	668.94	399			
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	32.02	5	6.40	24.65	0.00*
	ภายในกลุ่ม	102.37	394	0.26		
	รวม	134.39	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการเปิดรับสื่อจำแนกตามการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตาม การศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
ไม่ได้เรียน	0.95	-	0.63*	0.59*	1.93*	1.80*	
ประถมศึกษา	1.00	-	0.58	0.54	1.88*	1.75*	
มัธยมศึกษาตอนต้น	1.58	-	0.04	-	1.30*	1.17*	
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.54	-	-	-	1.34*	1.21*	
อนุปริญญา/เทียบเท่า	2.88	-	-	-	-	-	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.75	-	-	-	0.13	-	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 10 คู่ ได้แก่

การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน

การศึกษานุปริญญา/เทียบเท่า มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษاپริญญาตรีหรือสูงกว่า มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง จำแนกตาม การศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
		0.92	0.89	0.82	1.20	2.31	2.36
ไม่ได้เรียน	0.92	-			0.28	1.39*	1.43*
ประถมศึกษา	0.89	0.04	-		0.31	1.43*	1.47*
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.82	0.10	0.07	-	0.38	1.49*	1.54*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.20				-	1.12*	1.16*
อนุปริญญา/เทียบเท่า	2.31					-	0.05
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.36						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงจำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 คู่ ได้แก่

การศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตาม การศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
ไม่ได้เรียน	0.37	-	0.10*	0.43	0.72*	1.80*	1.54*
ประถมศึกษา	0.47		-	0.33	0.63	1.70*	1.44*
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.80			-	0.29	1.37*	1.11*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.09				-	1.07*	0.82*
อนุปริญญา/เทียบเท่า	2.17					-	
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	1.91					0.26	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 10 คู่ ได้แก่

การศึกษาประถมศึกษา และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน

การศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า และการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตาม การศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
ไม่ได้เรียน	0.33	-	0.06	0.34	0.20	0.83	0.88
ประถมศึกษา	0.06	0.26	-	0.28	1.36	0.77*	0.81*
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.34			-		0.49*	0.54*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.20	0.13		0.14	-	0.63*	0.68*
อนุปริญญา/เทียบเท่า	0.83					-	0.04
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0.88						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐจำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 คู่ ได้แก่

การศึกษานุปริญญา/เทียบเท่า และการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การเปิดรับสื่อ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
วิทยุโทรทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	50.71	4	12.68	8.91	0.00*
	ภายในกลุ่ม	562.00	395	1.42		
	รวม	612.71	399			
วิทยุกระจายเสียง	ระหว่างกลุ่ม	39.02	4	9.76	7.78	0.00*
	ภายในกลุ่ม	495.65	395	1.26		
	รวม	534.68	399			
หนังสือพิมพ์	ระหว่างกลุ่ม	79.42	4	19.86	13.30	0.00*
	ภายในกลุ่ม	589.51	395	1.49		
	รวม	668.94	399			
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	5.74	4	1.43	4.40	0.00*
	ภายในกลุ่ม	128.65	395	0.33		
	รวม	134.39	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการเปิดรับสื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนเป็นรายกลุ่ม

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่	มากกว่า
		10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001-40,000 บาท	40,001 บาท
		1.20	1.77	2.12	2.25	2.33
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1.20	-	0.58*	0.93*	1.05	1.14
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	1.77		-	0.35	0.48	0.56
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	2.12			-	0.13	0.21
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	2.25				-	0.08
มากกว่า 40,001 บาท	2.33					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง
จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่	มากกว่า
		10,000 บาท	10,001- 20,000 บาท	20,001- 30,000 บาท	30,001- 40,000 บาท	40,001 บาท
		0.95	1.47	1.81	1.50	1.33
ต่ำกว่า 10,000 บาท	0.95	-	0.53*	0.86*	0.55	0.39
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	1.47		-	0.34*	0.03	
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	1.81			-		
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	1.50			0.31*	-	
มากกว่า 40,001 บาท	1.33		0.14	0.47*	0.17	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงจำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่

รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท และรายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,001 บาท

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนเป็นรายกลุ่ม

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่	มากกว่า
		10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001-40,000 บาท	40,001 บาท
		0.51	1.22	1.42	0.00	2.83
ต่ำกว่า 10,000 บาท	0.51	-	0.71*	0.91*		2.32*
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	1.22		-	0.20		1.62*
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	1.42			-		1.41*
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	0.00	0.51	1.22	1.42	-	2.83*
มากกว่า 40,001 บาท	2.83					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.28 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายกลุ่ม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 กลุ่ม ได้แก่

รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

รายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,001 บาท มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำแนกตาม รายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่	มากกว่า
		10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001-40,000 บาท	40,001 บาท
		0.53	0.38	0.21	0.25	0.00
ต่ำกว่า 10,000 บาท	0.53	-				
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	0.38	0.15	-			
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	0.21	0.32*	0.17	-	0.04	
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	0.25	0.28	0.13		-	
มากกว่า 40,001 บาท	0.00	0.53	0.38	0.21	0.25	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.29 เมื่อทดสอบความแตกต่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐจำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่ารายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท

สมมติฐานที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามเพศ

การรับรู้	เพศ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	P
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	ชาย	1.32	1.84	-0.46	0.65
	หญิง	1.41	1.92		
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ชาย	1.68	1.88	0.64	0.53
	หญิง	1.55	2.04		
ด้านประโยชน์การนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ชาย	2.10	1.97	-1.64	0.10
	หญิง	2.44	2.06		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.30 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามเพศ พบว่า การรับรู้ข่าวสารกลุ่มตัวอย่างเพศชาย มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศหญิงในด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.68) และกลุ่มตัวอย่างเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายในด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41) และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.44)

จากการทดสอบสมมติฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($t = -0.46$, $p = 0.65$) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($t = 0.64$, $p = 0.53$) และ

ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง (t = -1.64, p = 0.10) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอายุ

การรับรู้ข่าวสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	91.79	6	15.30	4.62	0.00*
	ภายในกลุ่ม	1301.51	393	3.31		
	รวม	1393.30	399			
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	47.25	6	7.88	2.13	0.05*
	ภายในกลุ่ม	1453.73	393	3.70		
	รวม	1500.98	399			
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	83.36	6	14.89	3.88	0.00*
	ภายในกลุ่ม	1510.02	393	3.84		
	รวม	1599.38	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.31 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		2.35	0.98	1.36	1.67	0.96	0.60	0.50
18-25 ปี	2.35	-						
26-33 ปี	0.98	1.37*	-	0.38	0.69			
34-40 ปี	1.36	0.99		-	0.31			
41-48 ปี	1.67	0.68			-			
49-56 ปี	0.96	1.39*	0.02	0.40	0.71	-		
57-64 ปี	0.60	1.75	0.38	0.76	1.07	0.37	-	
มากกว่า 65 ปี	0.50	1.85	0.48	0.86	1.17	0.47	0.10	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.32 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ อายุ 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย มากกว่าอายุ 26-33 ปี และอายุ 49-56 ปี

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		1.88	1.62	1.62	2.04	0.89	1.60	1.67
18-25 ปี	1.88	-			.16			
26-33 ปี	1.62	0.27	-	0.01	.42			0.05
34-40 ปี	1.62	0.26		-	.42			0.04
41-48 ปี	2.04				-			
49-56 ปี	0.89	0.99	0.72	0.73	1.14	-	0.71	0.77
57-64 ปี	1.60	0.28	0.02	0.02	0.44		-	0.07
มากกว่า 65 ปี	1.67	0.22			0.37			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุเป็นรายคู่ ไม่พบช่วงอายุรายคู่ใด มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่

อายุ	ค่าเฉลี่ย	18-25 ปี	26-33 ปี	34-40 ปี	41-48 ปี	49-56 ปี	57-64 ปี	มากกว่า 65 ปี
		2.18	1.81	2.22	2.61	2.30	3.60	5.00
18-25 ปี	2.18	-		0.04	0.43	0.12	1.42	2.82
26-33 ปี	1.81	0.37	-	0.41	0.80	0.49	1.79	3.19*
34-40 ปี	2.22			-	0.39	0.08	1.38	2.78
41-48 ปี	2.61				-		0.10	2.39
49-56 ปี	2.30				0.31	-	1.30	2.70
57-64 ปี	3.60						-	1.40
มากกว่า 65 ปี	5.00							-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.34 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุมากกว่า 65 ปี รับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง มากกว่าอายุ 26-33 ปี

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพ

การรับรู้ข่าวสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	875.43	8	109.43	82.62	0.00*
	ภายในกลุ่ม	517.87	391	1.32		
	รวม	1393.30	399			
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	638.79	8	79.85	36.21	0.00*
	ภายในกลุ่ม	862.19	391	2.21		
	รวม	1500.98	399			
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	615.13	8	76.89	30.55	0.00*
	ภายในกลุ่ม	984.25	391	2.52		
	รวม	1599.38	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.35 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		2.42	1.57	4.62	0.78	0.93	0.05	0.47	1.00	0.27
นักเรียน/นักศึกษา	2.42	-		2.20*						
พนักงานบริษัท	1.57	0.85	-	3.05*						
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	4.62			-						
รัฐวิสาหกิจ	0.78	1.64*	0.80	3.84*	-	0.15			0.22	
เกษตรกร	0.93	1.49*	0.64	3.69*		-			0.07	
รับจ้างทั่วไป	0.05	2.37*	1.52*	4.57*	0.73	0.88*	-	0.42	0.95	0.22
ค้าขาย	0.47	1.95*	1.10*	4.15*	0.31	0.46		-	0.53	
ธุรกิจส่วนตัว	1.00	1.42*	0.57	3.62*					-	
แม่บ้าน	0.27	2.15*	1.30*	4.35*	0.51	0.66		0.20	0.73	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

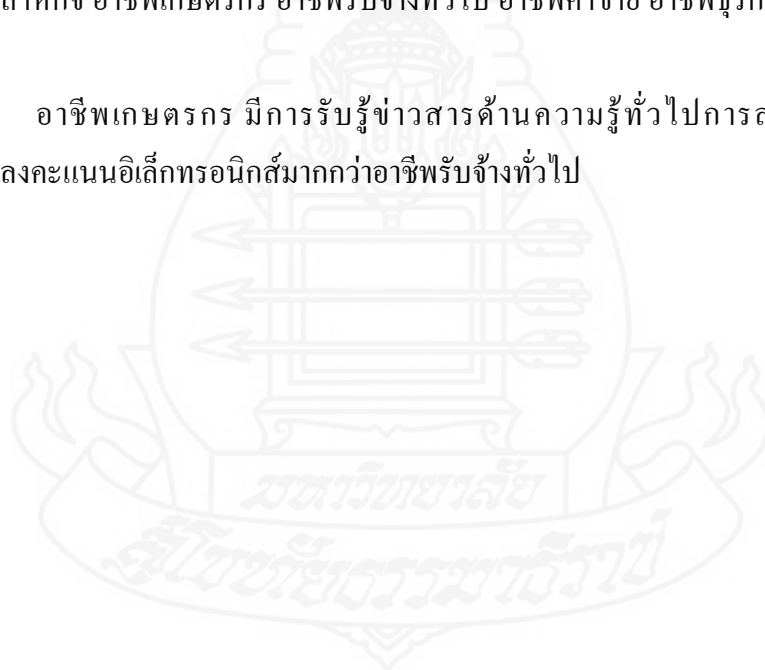
จากตารางที่ 4.36 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 18 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าอาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพพนักงานบริษัท มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าอาชีพนักเรียน/นักศึกษา อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		2.04	1.16	4.45	0.83	1.30	0.71	1.51	2.17	0.41
นักเรียน/นักศึกษา	2.04	-		2.41*					0.13	
พนักงานบริษัท	1.16	0.87	-	3.29*		0.14		0.35	1.02	
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	4.45			-						
รัฐวิสาหกิจ	0.83	1.21	0.32	3.62*	-	0.47		0.68	1.34	
เกษตรกร	1.30	0.74		3.15*		-		0.21	0.87	
รับจ้างทั่วไป	0.71	1.33	0.45	3.74*	0.12	0.59	-	0.80	1.46*	
ค้าขาย	1.51	0.53		2.94*				-	0.66	
ธุรกิจส่วนตัว	2.17			2.28*					-	
แม่บ้าน	0.41	1.63*	0.75	4.04*	0.42	0.89	0.30	1.10	1.76*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.37 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 11 คู่ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าอาชีพแม่บ้าน

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่านักเรียน/นักศึกษา อาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพเกษตรกร อาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายกลุ่ม

อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	นักเรียน/ นักศึกษา	พนักงาน บริษัท	ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ	รัฐวิสาหกิจ	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย	ธุรกิจ ส่วนตัว	แม่บ้าน
		3.00	1.16	2.86	0.33	4.16	0.95	3.04	3.34	1.07
นักเรียน/นักศึกษา	3.00	-				1.16		0.04	0.35	
พนักงานบริษัท	1.16	1.83*	-	1.71*		3.00*		1.89*	2.19*	
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	2.86	0.14		-		1.30*		0.18	0.48	
รัฐวิสาหกิจ	0.33	2.67*	0.82	2.53*	-	3.83*	0.62	2.71*	3.01*	0.74
เกษตรกร	4.16					-				
รับจ้างทั่วไป	0.95	2.05*	0.21	1.91*		3.21*	-	2.09*	2.40*	0.12
ค้าขาย	3.04					1.11		-	0.30	
ธุรกิจส่วนตัว	3.34					0.81			-	
แม่บ้าน	1.07	1.30*	0.09	1.80*		3.09*		1.97*	2.27*	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.38 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามอาชีพเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 21 คู่ ได้แก่

นักเรียน/นักศึกษา มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพเกษตรกร มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

อาชีพค้าขาย และอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มากกว่าอาชีพพนักงานบริษัท อาชีพรัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพแม่บ้าน

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษา

การรับรู้ข่าวสาร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	455.44	5	91.09	38.27	0.00*
	ภายในกลุ่ม	937.86	394	2.38		
	รวม	1393.30	399			
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	323.67	5	64.73	21.66	0.00*
	ภายในกลุ่ม	1177.31	394	2.99		
	รวม	1500.98	399			
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	48.92	5	9.78	2.49	0.03*
	ภายในกลุ่ม	1550.46	394	3.94		
	รวม	1599.38	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.39 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุปริญญา/เทียบเท่า	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
ไม่ได้เรียน	0.89	-	0.35	0.52	1.00	2.77	3.38
ประถมศึกษา	0.35	0.54	-	0.17	0.65	2.42*	3.02*
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.52	0.37	-	-	0.48	2.25*	2.86*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	1.00				-	1.77*	2.38*
อนุปริญญา/เทียบเท่า	2.77					-	0.60
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.38						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.40 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 คู่ ได้แก่

การศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาปริญญาตรี/หรือสูงกว่า มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนน
อิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้ เรียน	ประถม ศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า
		1.40	0.76	1.20	0.91	2.75	3.36
ไม่ได้เรียน	1.40	-				1.35*	1.95*
ประถมศึกษา	0.76	0.65	-	0.44	0.15	1.99*	2.60*
มัธยมศึกษาตอนต้น	1.20	0.20		-		1.55*	2.16*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.91	0.50		0.29	-	1.84*	2.45*
อนุปริญญา/เทียบเท่า	2.75					-	0.61
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	3.36						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.41 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนก
ตามการศึกษาเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้าน
ประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
จำนวน 8 คู่ ได้แก่

การศึกษาอนุปริญญา/เทียบเท่า มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่อง
ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

การศึกษาปริญญาตรี/หรือสูงกว่า มีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่อง
ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มากกว่าการศึกษาไม่ได้เรียน การศึกษาประถมศึกษา การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น และการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่

การศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ไม่ได้เรียน	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย	อนุสัญญา/เทียบเท่า	ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
		1.74	2.42	2.40	2.23	2.46	2.73
ไม่ได้เรียน	1.74	-	0.68	0.66	0.50	0.72	0.99
ประถมศึกษา	2.42		-			0.04	0.31
มัธยมศึกษาตอนต้น	2.40		0.02	-		0.06	0.33
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.23		0.19	0.17	-	0.23	0.50
อนุสัญญา/เทียบเท่า	2.46					-	0.27
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	2.73						-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.42 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้งของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการศึกษาเป็นรายคู่ ไม่พบรายคู่ใดมีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การรับรู้ข่าวสาร	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย	ระหว่างกลุ่ม	10.68	4	2.67	0.76	0.55
	ภายในกลุ่ม	1382.62	395	3.50		
	รวม	1393.30	399			
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนน อิเล็กทรอนิกส์	ระหว่างกลุ่ม	32.00	4	8.00	2.15	0.07
	ภายในกลุ่ม	1468.98	395	3.72		
	รวม	1500.98	399			
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่อง ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ระหว่างกลุ่ม	101.87	4	25.47	6.72	0.00*
	ภายในกลุ่ม	1497.51	395	3.79		
	รวม	1599.38	399			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.43 ผลการศึกษาข้อมูลเปรียบเทียบการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย และด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้ต่อเดือน เป็นรายคู่

รายได้ต่อเดือน	ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า	ตั้งแต่	ตั้งแต่	ตั้งแต่	มากกว่า
		10,000 บาท	10,001-20,000 บาท	20,001-30,000 บาท	30,001-40,000 บาท	40,001 บาท
		1.83	2.18	3.21	4.00	3.50
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1.83	-	0.35	1.38*	2.17	1.67
ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท	2.18		-	1.03*	1.82	1.32
ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท	3.21			-	0.79	0.29
ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท	4.00				-	
มากกว่า 40,001 บาท	3.50				0.50	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.44 ผลการทดสอบความแตกต่างการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำแนกตามรายได้ต่อเดือนเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่

รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และรายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท

สมมติฐานที่ 3 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ค่าสหสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	0.56	0.00*
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	0.48	0.00*
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	0.42	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.45 ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($r = 0.56$) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($r = 0.48$) ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ($r = 0.42$) และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงกับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ค่าสหสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	0.25	0.00*
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	0.28	0.00*
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	0.16	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.46 ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($r = 0.25$) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($r = 0.28$) ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ($r = 0.16$) และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ค่าสหสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	0.31	0.00*
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	0.24	0.00*
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	0.13	0.01*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.47 ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($r = 0.31$) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำกับการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($r = 0.24$) ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ($r = 0.13$) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Pearson ระหว่างการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ค่าสหสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสาร	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย	0.37	0.00*
ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	0.63	0.00*
ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	0.34	0.00*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.48 ผลการศึกษา พบว่า การเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางกับการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($r = 0.37$) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($r = 0.63$) ด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ($r = 0.34$) และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตารางที่ 4. 49 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
การตอบแบบสอบถาม		
ตอบ	48	12.0
ไม่ตอบ	352	88.8
รวม	400	100
ประเด็นข้อเสนอแนะ		
หากจะมีการนำเครื่องลงคะแนนมาใช้ในการเลือกตั้งจริง ควรเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องลงคะแนนทางสื่อ ล่วงหน้าก่อน 3 - 6 เดือน	16	33.3
ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนน ให้จัดทำเป็นแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ทางสมาร์ตโฟน	10	20.8
ควรเผยแพร่ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่อง ลงคะแนนทางสื่อโทรทัศน์ช่องฟรีทีวีหรือทางสื่อ วิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์	8	16.7
การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทางสื่อให้มีเนื้อหาเป็นตอนๆ มีวันและเวลาที่แน่นอน	8	16.7
ประชาชนได้รับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่อง ลงคะแนนน้อยมาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรเน้นการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่ออย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง	6	12.5
รวม	48	100

จากตารางที่ 4.49 ผลการศึกษาข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 12.0 ประเด็นข้อเสนอแนะ ได้แก่ การนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งจริงๆ ควรเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อล่วงหน้าก่อน 3-6 เดือน (ร้อยละ 33.3) ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ให้จัดทำเป็นแอปพลิเคชันเพื่อเผยแพร่ทางสมาร์ตโฟน (ร้อยละ 20.8) เน้นการเผยแพร่ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ทางสื่อโทรทัศน์ช่องฟรีทีวี หรือทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ (ร้อยละ 16.7) การเผยแพร่ข่าวสารเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ทางสื่อให้มีเนื้อหาเป็นตอนๆ มีวันและเวลาที่แน่นอน (ร้อยละ 16.7) ประชาชนได้รับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนน้อยมาก สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรเน้นการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (ร้อยละ 12.5)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ 2) การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับ การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ โดยศึกษาจากสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามตัวแปรสถานภาพด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน ประชากรเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2557 ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปใน 8 ตำบล 3 เทศบาล รวม 11 แห่ง ได้แก่ ตำบลบ้านแก่ง ตำบลโคกปี่ฆ้อง ตำบลท่าแยก ตำบลท่าเกษม ตำบลศาลาลำดวน ตำบลสระแก้ว ตำบลสระขวัญ ตำบลหนองบอน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) เทศบาลตำบลท่าเกษม (ตำบลท่าเกษม) และเทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) จำนวน 81,188 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อน +/- 5% จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 400 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-state Sampling) ขั้นที่หนึ่งสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากเลือกตำบล/เทศบาล ในสัดส่วน 1 : 2 จากทั้งหมด 11 แห่ง ได้ตำบล/เทศบาล 6 แห่ง ได้แก่ ตำบลบ้านแก่ง ตำบลโคกปี่ฆ้อง ตำบลท่าเกษม ตำบลศาลาลำดวน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) ขั้นที่สองสุ่มตัวอย่างโดยการกำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) ในแต่ละตำบล/เทศบาลทั้ง 6 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่างในตำบลบ้านแก่ง จำนวน 81 คน ตำบลโคกปี่ฆ้อง จำนวน 78 คน ตำบลท่าเกษม จำนวน 51 คน ตำบลศาลาลำดวน จำนวน 65 คน เทศบาลเมืองสระแก้ว (ตำบลสระแก้ว) จำนวน 109 คน เทศบาลตำบลศาลาลำดวน (ตำบลศาลาลำดวน) จำนวน 16 คน

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นข้อคำถามแบบเปิด (Open ended question) และแบบปิด (Close ended question) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) จำนวน 20 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผู้ศึกษาได้ทดสอบความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ในส่วนของข้อคำถามการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีความเชื่อถือได้เท่ากับ 0.856

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติพื้นฐานและทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test) ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) และสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic Analysis) ใช้อธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และใช้อธิบายการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic Analysis) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ และการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติทดสอบค่าที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test) หากพบความแตกต่างเป็นรายคู่ใช้การทดสอบด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่อง

ลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient)

1. สรุปการวิจัย

1.1 ลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 61.2 ช่วงอายุระหว่าง 26-33 ปี ร้อยละ 31.2 อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 15.5 การศึกษาไม่ได้เรียน ร้อยละ 29.8 รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 45.0

1.2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเคยเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 81.8 พิจารณาเป็นรายสื่อกลุ่มตัวอย่างเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากที่สุด ร้อยละ 24.5

การเปิดรับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับข่าวสารฯ ต่อเดือนในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.67) การติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์จากสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวสารฯ ต่อเดือนในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.97)

การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารฯ ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.66) พิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารฯ อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.35) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารฯ อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63) และด้าน

ประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสาร อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00)

พิจารณาการรับรู้ข่าวสารฯ แยกเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบว่าด้านความรู้ทั่วไป การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์เป็นเครื่องมือช่วยในการเลือกตั้งทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่นและการลงประชามติ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด บริษัทคนไทย วิศวกรไทย เป็นผู้ผลิตและพัฒนา เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องลงคะแนนของประเทศอินเดีย เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ประกอบด้วยส่วนที่ทำหน้าที่แทนบัตรเลือกตั้งและส่วนที่ทำหน้าที่แทนหีบบัตรเลือกตั้ง เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์สามารถกดปุ่มได้ทั้งลงคะแนนและไม่ประสงค์ลงคะแนน เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ผลิตและพัฒนาเป็นเครื่องต้นแบบมาถึงรุ่นที่ 4 และเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ต้นแบบรุ่นที่ 4 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี พ.ศ.2556 จากสภากิจแห่งชาติ ทั้ง 7 ข้อ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีเสียงบอกขั้นตอนในการทำงาน เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีอักษรเบรลล์ช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ทุพพลภาพทางสายตา เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีกระดาษบันทึกหมายเลขผู้สมัครที่ถูกเลือกแสดงให้ผู้ลงคะแนนเห็นเพื่อความมั่นใจ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มีแบตเตอรี่สำรองป้องกันความผิดพลาดจากระบบไฟฟ้าขัดข้อง เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์สามารถใช้งานได้ในท้องถิ่นทุรกันดาร เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ผู้ที่ไม่รู้หนังสือสามารถใช้งานได้ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์สามารถทำความเข้าใจการใช้งานได้ง่ายและรู้ผลทันทีจากเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์หลังปิดการลงคะแนน ทั้ง 8 ข้อ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยให้ขั้นตอนการนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้ง เป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในการวินิจฉัยบัตรดีหรือบัตรเสียในขั้นตอนการนับคะแนน กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง และอีก 3 ข้อ ได้แก่ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดปัญหาจำนวนบัตรเลือกตั้งเสีย การจัดเก็บบัตรเลือกตั้ง การทำลายบัตรเลือกตั้ง เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดการใช้ทรัพยากรบุคคลในขั้นตอนการเลือกตั้งและการนับคะแนนเลือกตั้ง เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ช่วยลดปัญหาบัตรเสียเนื่องจากการกากบาทไม่ถูกต้อง กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ

1.3 การทดสอบสมมติฐาน จำนวน 3 ข้อ จากตัวแปรลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน และตัวแปรประเภทของสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนของสื่อวารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) ไม่ได้นำมาทดสอบสมมติฐานเนื่องจากสื่อแต่ละประเภทมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างน้อยกว่า 30 ตัวอย่าง ผลการทดสอบสมมติฐานมีดังนี้

1.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) *กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน* มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง ($t = 2.03$, $p = 0.04$) สื่อหนังสือพิมพ์ ($t = 3.70$, $p = 0.00$) สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ($t = -1.96$, $p = 0.05$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสื่อวิทยุโทรทัศน์ ($t = 0.03$, $p = 0.98$) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีการเปิดรับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) *กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน* มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ รายคู่ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ อายุมากกว่า 65 ปี มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ มากกว่าอายุ 49-56 ปี ,กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุ 26-33 ปี มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมากกว่าอายุ 18-25 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ รายคู่ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ อายุ 18-25 ปี มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่าอายุ 49-56 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้ว ไม่พบช่วงอายุรายคู่ใดมีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) *กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน* มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอาชีพต่างกัน มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 25 คู่ รายคู่ที่มีความ

ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียง มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 คู่ รายคู่ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่อเดือนมากกว่า 40,001 บาท มีการเปิดรับสื่อหนังสือพิมพ์ มากกว่ารายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ รายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีการเปิดรับสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มากกว่ารายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท

1.3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว ที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์แตกต่างกัน

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไป การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ($t = -0.46, p = 0.65$) ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ($t = 0.64, p = 0.53$) และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ($t = -1.64, p = 0.10$) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกัน มีการรับรู้ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ด้านความรู้ทั่วไปการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ รายคู่ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ อายุ 18-25 ปี มีการรับรู้ข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปมากกว่าอายุ 49-56 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ อายุมากกว่า 65 ปี มีการรับรู้ด้านประโยชน์มากกว่าอายุ 26-33 ปี กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้วไม่พบช่วงอายุรายคู่ใดมีการรับรู้ข่าวสารด้านประสิทธิภาพแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จำนวน 2 คู่ รายคู่ที่มีความแตกต่างกันมากที่สุด ได้แก่ รายได้ต่อเดือนตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีการรับรู้ข่าวสารด้านประโยชน์ฯ มากกว่ารายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

1.3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

การเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไป การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง โดยภาพรวมความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันซึ่งสรุปได้ตามตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงสรุปผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

การเปิดรับสื่อ	การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์		
	ด้านความรู้ทั่วไป	ด้านประสิทธิภาพ	ด้านประโยชน์
วิทยุโทรทัศน์	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน
วิทยุกระจายเสียง	สัมพันธ์ระดับต่ำ ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับต่ำ ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับต่ำ ทิศทางเดียวกัน
หนังสือพิมพ์	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับต่ำ ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับต่ำ ทิศทางเดียวกัน
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน	สัมพันธ์ระดับปานกลาง ทิศทางเดียวกัน

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้มีประเด็นที่จะขอนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อ ได้แก่ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวารสารอินไซร์ อีซีที (Inside ECT) สื่อแผ่นพับ สื่อแผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา สื่อเว็บไซต์ (www.ect.go.th) และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะสื่อวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิทยา ชินบุตร (2551) ที่ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนจังหวัดชลบุรี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากสื่อต่างๆ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสื่อที่มีการเปิดรับมากที่สุด คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงยุทธ ต้นวัน (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร” ซึ่งพบว่า การเปิดรับสื่อประเภทสื่อมวลชนกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับสื่อประเภทสื่อวิทยุโทรทัศน์มากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่าสื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจ ให้ทั้งภาพ แสง สี เสียงเหมือนเหตุการณ์จริงได้มากกว่าสื่อมวลชนอื่น ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจที่แจ่มชัด และยังเป็นสื่อที่เข้าถึงประชาชนได้อย่างกว้างขวาง ดังนั้น ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารด้านอื่นๆ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงควรใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อหลักในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

2.2 พฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ ความถี่ในการเปิดรับสื่อและความสนใจในการติดตามข่าวสารฯ จากสื่อประเภทต่างๆ ต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างมีความถี่ในการเปิดรับสื่อและมีความสนใจในการติดตามข่าวสารฯ ต่อเดือน อยู่ในระดับต่ำ ที่เป็นเช่นนี้ก็เนื่องจากว่าเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์เป็นนวัตกรรมหรือนวัตกรรมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารฯ ไปสู่กลุ่มคนในสังคมจะต้องดำเนินการไปตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ซึ่งประกอบไปด้วย ขั้นตอนแรกเป็นการสร้างความตระหนักรู้ จะเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการเปิดรับแนวคิดนวัตกรรมหรือนวัตกรรมเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ขั้นตอนที่สองขึ้นความสนใจจะเกิดขึ้นเมื่อแนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม หรือนวัตกรรมนั้นมาเร้าความสนใจให้เกิดความรู้สึกลอยๆติดตามหรือแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม ขั้นตอนที่สามขึ้นการประเมินของกลุ่มคนในสังคมที่เกิดภายหลังจากที่ตนเองมีความสนใจและได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นวัตกรรมหรือ

นวัตกรรมเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์นั้นจะเกิดประโยชน์กับตนเอง ขั้นตอนที่สูงขึ้นการทดลอง และขั้นตอนที่ห้าขึ้นการยอมรับ ซึ่งในสามขั้นตอนแรกส่งผลโดยตรงกับความถี่ในการเปิดรับสื่อ และความสนใจในการติดตามข่าวสารของกลุ่มคนในสังคม ดังนั้นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงควรศึกษาและปรับปรุงเนื้อหาในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยมีการสอดแทรก เนื้อหาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งความน่าสนใจในเรื่องของนวัตกรรม หรือนวัตกรรม เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ไปยังกลุ่มคนในสังคมให้มากขึ้นกว่าเดิม

2.3 การเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษาและรายได้ต่อเดือน พบว่า เพศต่างกันมีการเปิดรับ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ด้านอายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน พบว่า มีการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านอาชีพ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) ในแต่ละกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มนักเรียน/นักศึกษา กลุ่ม พนักงานบริษัท กลุ่มข้าราชการ/พนักงานของรัฐ กลุ่มรัฐวิสาหกิจ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มรับจ้างทั่วไป กลุ่มค้าขาย กลุ่มธุรกิจส่วนตัว และกลุ่มแม่บ้าน พบว่า ระหว่างกลุ่มอาชีพต่างๆ มีการเปิดรับสื่อที่ แตกต่างกันอย่างชัดเจนหลาย ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิทยา ชินบุตร (2551) ที่ ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนจังหวัด ลพบุรี ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร” ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่าง กันด้านอายุ การศึกษา และอาชีพ มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้อง กับผลการศึกษาของ ญาณิกา เทียนทอง (2554) ที่ทำการศึกษาเรื่อง “การเปิดรับสื่อทางการเมืองและ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีพฤติกรรมใน การเปิดรับสื่อทางการเมืองแตกต่างกัน ดังนั้น ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไปยังกลุ่มคนใน สังคมภายใต้บริบทความแตกต่างกันทางด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ต่อเดือน จึงควรใช้ สื่อมวลชนในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ไปยังกลุ่มคนในสังคมที่มีความแตกต่าง ทางด้านเพศและด้านอาชีพ ใช้สื่อใหม่ในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มคนใน

สังคมที่มีความแตกต่างทางด้านอายุ ใช้สื่อเฉพาะกิจในการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปยังกลุ่มคนในสังคมที่มีความแตกต่างทางด้านการศึกษา (ญาณิกา เทียนทอง, 2554, น. 51)

2.4 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย ด้านประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ และด้านประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ข่าวสารทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับต่ำ (ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 1.66) ส่วนการรับรู้ข่าวสารของแต่ละด้านแยกเป็นรายข้อ คือ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ และด้านประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลางและอยู่ในระดับต่ำ จากการศึกษาพบว่า การรับรู้ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน และการรับรู้ของแต่ละด้านแยกเป็นรายข้อ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้อยู่ในระดับต่ำ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงควรเน้นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รายละเอียดเนื้อหาข่าวสารทั้งด้านความรู้ทั่วไป ด้านประสิทธิภาพ และด้านประโยชน์ ให้มากขึ้น

2.5 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไป ด้านประสิทธิภาพ และด้านประโยชน์ ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีการรับรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านอาชีพ เมื่อทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ที่แตกต่างกันค่อนข้างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับการผลการศึกษาของ เกศสุดา วุฒิ (2553) ที่ทำการศึกษาเรื่อง “การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ต่อเดือน มีการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองแตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูสิทธิ์ บำรุงผล (2556) ที่ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันทางด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน มีระดับความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแตกต่างกัน ดังนั้นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ต้องให้ความสำคัญกับความแตกต่างของลักษณะทางประชากรของกลุ่มคนในสังคมเป็นสำคัญ

2.6 ความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ทั่วไปฯ ด้านประสิทธิภาพฯ และด้านประโยชน์ฯ ภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางและในระดับต่ำและมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งหมายความว่า การเปิดรับสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยังมีผลต่อการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว แต่การรับรู้ยังอยู่ในระดับปานกลางและในระดับต่ำ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงควรทำการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านความรู้ทั่วไปฯ ด้านประสิทธิภาพฯ และด้านประโยชน์ฯ ให้มากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะหลังจากที่กฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้นำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้ง และควรมีการประชาสัมพันธ์อย่างเข้มข้นให้ประชาชนได้รับรู้อย่างทั่วถึง โดยเน้นสื่อที่ประชาชนมีการรับรู้และเข้าใจได้ง่ายให้มากที่สุด ซึ่งจากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าสื่อที่ประชาชนเข้าถึงได้มากที่สุด ได้แก่ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ และสื่อวิทยุกระจายเสียง เพราะเป็นสื่อที่เสนอข่าวสารสาระได้รวดเร็ว สามารถนำเสนอข่าวสารให้น่าสนใจ สร้างความน่าเชื่อถือ สร้างความทรงจำได้เป็นอย่างดี

3.1.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานโดยตรงที่รับผิดชอบในการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง ควรจัดให้มีการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนให้หมู่บ้าน ชุมชน อย่างสม่ำเสมอ โดยใช้สื่อบุคคลซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นสื่อบุคคล เป็นผู้ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพราะสื่อบุคคลเป็นสื่อที่สามารถสร้างความเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว สามารถสร้างสัมพันธภาพและมนุษยสัมพันธ์ได้

3.1.3 หากจะมีการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการเลือกตั้งจริงๆ ก็ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่วงหน้าก่อน 3-6 เดือน โดยมีเนื้อหาเป็นตอนๆ ออกอากาศตามกำหนดวันและเวลาที่แน่นอน โดยใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์ช่องฟรีทีวี หรือทางสื่อวิทยุกระจายเสียงของกรมประชาสัมพันธ์ เพื่อกลุ่มคนในสังคมจะได้ติดตาม รวมทั้งอาจจัดทำเป็นแอปพลิเคชันเผยแพร่ทางสมาร์ตโฟนหรือทางโทรศัพท์มือถือได้ด้วย

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยในเขตพื้นที่อื่นๆ เพื่อทำการศึกษารับสื่อและความรู้ความเข้าใจผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปปรับใช้ในการกำหนดแนวทางในการเพิ่มความรู้ความเข้าใจได้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกศสุดา วุฒิ. (2553). การรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่เทศบาลนครเชียงราย. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- เวทิต ทองจันทร์. (2552). นวัตกรรมการสื่อสารกับการยอมรับระบบการประมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Auction) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตปริมณฑล. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยสยาม.
- แก้วตา โอภาสศิริวิทย์. (2551). การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 ในพื้นที่เขตเลือกตั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร. (ภาคินพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค. (2556). การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยและสถิติประยุกต์ทางนิเทศศาสตร์*. หน่วยที่ 8 (หน้า 102). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ขนิษฐา เพชรอุท. (2552). สื่อกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่. (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2558). *ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. สืบค้นจาก http://library2.parliament.go.th/giventake/content_cons57/cdc2557-doc006.pdf
- จู่ไร ทัพวงษ์ และคณะ. (2550). เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ประสบการณ์ของต่างประเทศเพื่อการประยุกต์ใช้กับประเทศไทย. *วารสารการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน*. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. สืบค้นจาก http://tdc.thailis.or.th/tdc//search_result.php
- ชุลีกร บำรุงผล. (2556). *ความรู้และการรับรู้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- ญาณิกา เทียนทอง. (2554). การเปิดรับสื่อทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ทรงยุทธ ตันวัน. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชน ความรู้ และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพังโคน อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2553). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บิสซิเนส อาร์แอนด์ดี.
- บุญบา สุธีธร. (2553). ประเภทของสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์และผลิตงานประชาสัมพันธ์. หน่วยที่ 1 (หน้า 26-35). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรทิพย์ พิมลสินธุ์. (2552). สื่อประชาสัมพันธ์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์. หน่วยที่ 13 (หน้า 5-9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรทิพย์ วรกิจโกคาทร. (2541). ลักษณะผู้รับสารที่วิเคราะห์ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. หน่วยที่ 6 (หน้า 312-315). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: สิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์.
- วิกิพีเดีย. (2559). วิกฤตการณ์การเมืองไทย พ.ศ.2556-2557. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/>
- วิทยา ชินบุตร. (2551). การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนจังหวัดลพบุรีในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. รายงานการวิจัยคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศุภชัย สมเจริญ. (2557). กกต. นำร่องใช้เทคโนโลยีลงคะแนนเลือกตั้งท้องถิ่น. สืบค้นจาก <https://www.youtube.com/watch?v=15wF3JS71Ro>
- สมชาย ศรีสุทธิยากร. (2558). ทิศทางการใช้เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์. สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=Jk_vmihR0OY
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2558). การเตรียมความพร้อมสำหรับเครื่องลงคะแนนเลือกตั้ง. สืบค้นจาก <http://www.ect.go.th/th/?p=4129>

- สุกิจ จิตวิริยนนท์. (2545). พฤติกรรมการสื่อสารและการยอมรับนวัตกรรมธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ใช้บริการธนาคารพาณิชย์ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต 'ไม่' ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุนิดา วีระนนท์. (2547). ความคิดเห็นของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดที่มีต่อการนำเครื่องลงคะแนนเลือกตั้งอิเล็กทรอนิกส์มาช่วยในการเลือกตั้ง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต 'ไม่' ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สุริชัย หวันแก้ว. (2550). ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคของการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้ทางสังคมศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับนักนิเทศศาสตร์. หน่วยที่ 1 (หน้า 28-29). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อำนาจ แยมศิริ. (2553). ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ของประชาชนอำเภอพรเจริญ จังหวัดหนองคาย. (ปัญหาพิเศษปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต 'ไม่' ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ไพบูรณ์ คะเชนทรพรรค์	อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. นายอภิวัฒน์ เรืองทรัพย์	ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบเทคโนโลยีเลือกตั้ง
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
3. นายมนัส ไหวพริบ	ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระแก้ว

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

ศธ 0522.24 / พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอรเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอภิวัฒน์ เรืองทรัพย์

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาระบบเทคโนโลยีเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์และเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายมนตรี ภูมิภักดิ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” โดยมี รศ.ดร.บุษบา สุธีธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือวิจัยที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร)

รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ โทร. 0-2504-8400

โทรสาร. 0-2503-3580

ศธ 0522.24 / พิเศษ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

15 กรกฎาคม 2558

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นายมนัส ไหวพริบ
(ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระแก้ว)
สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์และเครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายมนตรี ภูมิภักดิ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว” โดยมี รศ.ดร.บุษบา สุธีธร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ดังรายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าวนี้ นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือวิจัยที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัยทางสาขาวิชาจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี
จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร)

รองประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ
รักษาราชการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ โทร. 0-2504-8400

โทรสาร. 0-2503-3580

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าอิสระในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับสื่อและการรับรู้ข่าวสาร การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตอำเภอเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว จึงขอความกรุณาท่าน โปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามตามความเป็นจริง

ในส่วนของคำถามเปิด ขอให้ท่านช่วยกรุณาแสดงความคิดเห็น โดยอิสระ ข้อมูลนี้เป็นความลับ ผู้ศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาวิจัยเท่านั้น ขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

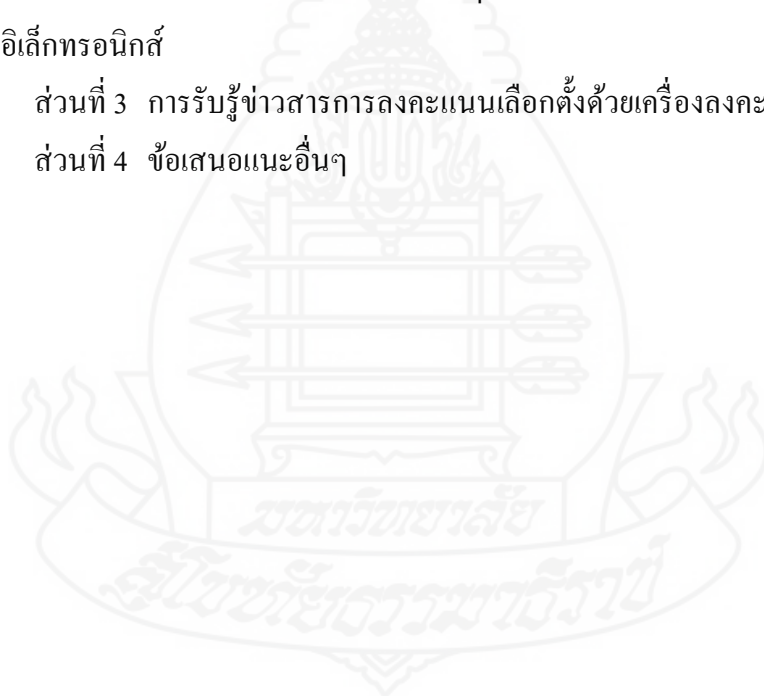
แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงภายในช่องที่กำหนดให้ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 18-25 ปี () 26-33 ปี
 () 34-40 ปี () 41-48 ปี
 () 49-56 ปี () 57-64 ปี
 () มากกว่า 65 ปี

3. อาชีพ

() นักเรียน/นักศึกษา () พนักงานบริษัท
 () ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ () รัฐวิสาหกิจ
 () เกษตรกร () รับจ้างทั่วไป
 () ค้าขาย () ธุรกิจส่วนตัว
 () แม่บ้าน () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. การศึกษา

() ไม่ได้เรียน () ประถมศึกษา
 () มัธยมศึกษาตอนต้น () มัธยมศึกษาตอนปลาย
 () อนุปริญญา/เทียบเท่า () ปริญญาตรีหรือสูงกว่า
 () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้ต่อเดือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท () ตั้งแต่ 10,001-20,000 บาท
 () ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท () ตั้งแต่ 30,001-40,000 บาท
 () มากกว่า 40,001 บาท

ส่วนที่ 2 การเปิดรับสื่อประเภทต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการ
ลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงภายในช่องที่กำหนดให้ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. ท่านเคยได้รับข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ จากสื่อใดมากที่สุด

☐ วิทยุโทรทัศน์	☐ วิทยุกระจายเสียง
☐ หนังสือพิมพ์	☐ วารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT)
☐ แผ่นพับ	☐ แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา
☐ เว็บไซต์ (www.ect.go.th)	☐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ
☐ ไม่เคย	

2. ท่านเปิดรับสื่อแต่ละประเภทเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ บ่อยครั้งเพียงใดต่อเดือน

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ความบ่อยครั้งในการได้รับข่าวสาร (ต่อเดือน)				
		ไม่เคย	1-2 ครั้ง	3-4 ครั้ง	5-6 ครั้ง	มากกว่า 6 ครั้ง
วิทยุโทรทัศน์						
วิทยุกระจายเสียง						
หนังสือพิมพ์						
วารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT)						
แผ่นพับ						
แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา						
เว็บไซต์ (www.ect.go.th)						
เจ้าหน้าที่ของรัฐ						

3. ท่านสนใจ ติดตามข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ในสื่อแต่ละประเภทมากน้อยเพียงใดต่อเดือน

ประเภทของสื่อ	จำนวน	ความสนใจติดตามข่าวสาร (ต่อเดือน)				
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
วิทยุโทรทัศน์						
วิทยุกระจายเสียง						
หนังสือพิมพ์						
วารสารอินไซด์ อีซีที (Inside ECT)						
แผ่นพับ						
แผ่นป้าย/ป้ายโฆษณา						
เว็บไซต์ (www.ect.go.th)						
เจ้าหน้าที่ของรัฐ						

ส่วนที่ 3 การรับรู้ข่าวสารของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง
ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับการรับรู้ของท่านมากที่สุด

ท่านมีความรู้ ความเข้าใจในข่าวสารการลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนน
อิเล็กทรอนิกส์ ในระดับใด ต่อไปนี้

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้ง ด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย	ทราบ	ไม่ ทราบ
1. การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ คือ การใช้ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มาช่วยในการลงคะแนนเลือกตั้งทั้งระดับชาติ ระดับท้องถิ่น รวมถึงการลงคะแนนประชามติ		
2. เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ผลิตและพัฒนาโดย บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทของคนไทย และ วิศวกรไทย		
3. เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย มีลักษณะใกล้เคียงกับ เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศอินเดีย		
4. เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทย ประกอบด้วยเครื่อง ลงคะแนน ทำหน้าที่แทนบัตรเลือกตั้ง กับเครื่องรวมคะแนนทำหน้าที่ แทนหีบบัตรเลือกตั้งและกระดานรวมคะแนน		
5. การลงคะแนนเลือกตั้งด้วยเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากการ กดปุ่มลงคะแนน ให้กับผู้สมัครที่ต้องการแล้ว ยังสามารถเลือกกดปุ่ม ไม่ประสงค์ลงคะแนนได้		
6. ปัจจุบันประเทศไทยมีการผลิตและพัฒนาเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นเครื่องต้นแบบมาถึงรุ่นที่ 4		
7. เครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์ รุ่นที่ 4 ได้รับรางวัลประกาศเกียรติคุณ ผลงานประดิษฐ์คิดค้นประจำปี พ.ศ. 2556 จากสภาวิจัยแห่งชาติ		

ประสิทธิภาพของเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์	ทราบ	ไม่ทราบ
8. มีเสียงบอกขั้นตอนในการทำงาน		
9. มีอักษรเบรลล์เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้ทุพพลภาพทางสายตา		
10. หลังจากมีผู้ลงคะแนนแล้วจะมีกระดาษใบบันทึกหมายเลขผู้สมัครที่ถูกเลือก เพื่อให้ผู้ลงคะแนนเกิดความมั่นใจ		
11. มีการป้องกันการผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างรัดกุม เช่น การมีแบตเตอรี่สำรอง หากระบบไฟฟ้าขัดข้อง		
12. สามารถใช้งานได้ในพื้นที่ เช่น ในท้องถิ่นทุรกันดาร		
13. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่รู้หนังสือสามารถใช้งานได้ถูกต้อง		
14. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถทำความเข้าใจการใช้งานได้โดยง่าย		
15. รู้ผลการลงคะแนนได้ทันทีหลังปิดการลงคะแนน		
ประโยชน์ของการนำเครื่องลงคะแนนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการลงคะแนนเลือกตั้ง	ทราบ	ไม่ทราบ
16. ช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับบัตรเลือกตั้ง เช่น จำนวนบัตรเสีย การจัดเก็บบัตรเลือกตั้ง การทำลายบัตรเลือกตั้ง เป็นต้น		
17. ช่วยลดการใช้ทรัพยากรบุคคลในกระบวนการเลือกตั้งและกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้ง		
18. ช่วยให้เกิดกระบวนการนับคะแนนเลือกตั้งและการประกาศผลการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตเที่ยงธรรม สะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น		
19. ช่วยลดปัญหาการเกิดบัตรเสียเนื่องจากการกากบาทไม่ถูกต้อง		
20. ช่วยลดความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการนับคะแนน เช่น การวินิจฉัยว่าเป็นบัตรดีหรือบัตรเสีย		

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายมนตรี ภูมิภักดิ์
วัน เดือน ปีเกิด	3 มกราคม 2511
สถานที่เกิด	อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
ประวัติการศึกษา	นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2545
สถานที่ทำงาน	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสระแก้ว
ตำแหน่ง	หัวหน้างานสืบสวนสอบสวน

